

ekoyapi

Yapı & İnşaat, Gayrimenkul, Mimarlık Dergisi

Şubat 2026

YIL 15 / S.61

DÜNYANIN EN BÜYÜK
PASİF EV KONUT BİNASI
SENDERO VERDE

KAVRAM
MİMARLIKTA
SORUMLULUK
(STEWARDSHIP IN
ARCHITECTURE)

YEŞİM KOZANLI

TRENDLERİN ÖTESİNDE, YAŞANMIŞLIĞIN İZİNDE

EVLERDE TASARRUF HAREKETİ BAŞLIYOR!

Yenilenen TS 825 standardına tam uyumlu Isıcam K ile evlerde tasarruf hareketi başlıyor. Camlar Isıcam ile değişiyor, kışın yakıt, yazın klima masraflarınız azalıyor.

**HEDİYE
ÇEKİ***

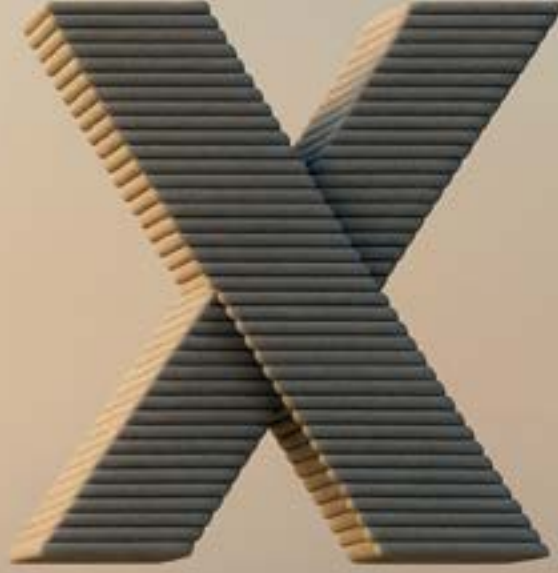
DETAYLI BİLGİ İÇİN

isicam.com.tr

*Kampanya 22 Eylül - 31 Aralık 2025 tarihleri arasında nihai tüketicilerin Isıcam S veya K alımına istinaden kesilen garanti belgeleri için geçerli olacaktır. Evinin camlarını Isıcam S veya Isıcam K ile değiştiren nihai tüketicilere aynı garanti belgesi içinde ve aynı adreste olmak şartı ile 10-19,99 m² arasındaki alımlar için 1.500 TL, 19,99-35 m² arasındaki alımlar için 2.000 TL değerinde hediye çeki tanımlanacaktır. Kampanyaya katılım ücretsizdir ve kampanya stoklar ile sınırlıdır.

Xtruda

Geleceği katman katman şekillendiriyoruz.

Çimsa'nın bir inovasyonu olan Xtruda, **CAC tabanlı 3D baskı teknolojisini PCM teknolojisiyle** birleştiriyor — **enerjiyi depolayan ve serbest bırakan** yapılar oluşturuyor.

Tasarım özgürlüğünün sürdürülebilirlikle buluştuğu yerde, Xtruda geleceği katman katman inşa ediyor.

www.cimsa.com.tr

[/company/cimsa](https://company.cimsa)

[/cimsacement](https://cimsacement)

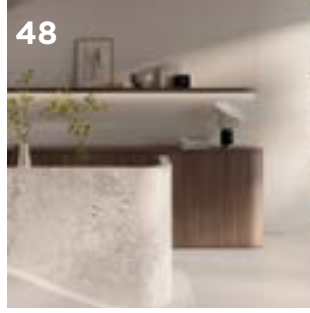
[/cimsacement](https://cimsacement)

[/cimsacement](https://cimsacement)

çimsa

İÇİNDEKİLER

GÜNDEM	6
KAPAK PROJESİ	18
HANDEL ARCHITECTS SENDERO VERDE	
MİMARİ BAKIŞ	26
YEŞİM KOZANLI MİMARLIK YEŞİM KOZANLI	
YAZGAN DESIGN ARCHITECTURE KEREM YAZGAN - BEGÜM YAZGAN	
AUTOBAN SEYHAN ÖZDEMİR SARPER VE SEFER ÇAĞLAR	
ÜRÜN	48
EGGER'DEN İLHAM VEREN ÇÖZÜMLERE YER AÇAN YENİLİKLER	
KAVRAM	52
SORUMLU MİMARLIĞIN ETİK ÇERÇEVESİ NEŞE JONES	
SEKTÖRDEN	56
DR. EMRE ILICALI / ÇEDBİK BAŞKANI YEŞİL OLMAMAK ARTIK EN BÜYÜK RİSK	
GÖRÜŞ	64
MİMARIN DEĞİŞEN ROLÜ ÜZERİNE BİR BAKIŞ R. GÜNEŞ GÖKÇEK / RGGA MİMARLIK	
GÖRÜŞ	66
2026 BANYOLARINDA ZAMANSIZLIK VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAŞAK AKKOYUNLU / BAD	

52

56

MERCEK

ENERJİDE TASARRUF BİREYSEL DEĞİL,
KAMUSAL BİR SORUMLULUK

68

MERCEK

GERİ DÖNÜŞÜM KAVRAMINA
SIKIŞAN DÖNGÜSEL EKONOMİ

72

PROJE SEÇKİSİ

2025'İN SÜRDÜRÜLEBİLİR BEŞ ÖNCÜ PROJESİ

76

65

67

PROJE

MANİSA KURTULUŞ MÜZESİ (MKM)
YALIN ARCHITECTURAL DESIGN

82

PROJE

CABIN IN WOODS
EDİZ DEMİREL WORKS

86

70

72

PROJE

THREE CHAMBERLAIN SQUARE
FEILDENCLEGGBRADLEY STUDIOS

90

77

82

Kurucu & İmtiyaz Sahibi
Sevda YAYLA

UK Partner & Genel Yayın Yönetmeni
Neşe JONES
nese@ekoyapidergisi.org

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Eren CERCİZ

Reklam Direktörü
Neslihan UZUNER
neslihan@ekoyapidergisi.org

Editör
Dilhan HIZ
dilhan@ekoyapidergisi.org

WEB Yazılım Geliştirme
Turgut BAŞARAN

Grafik Tasarım
Ege Baran ALTINOK

Halkla İlişkiler
Deniz YILMAZ

REKLAM REZERVASYON
bilgi@ekoyapidergisi.org
0216 2912520

YAYINCI ,TASARIM VE YAYINA HAZIRLIK

EKO YAYIN Grubu İletişim ve
Medya Ltd. Şti.
Archerson Köşkü, Zühtüpaşa,
Şefik Bey Sk. No: 3, 34724 Kadıköy/
İstanbul
0216 291 2520
www.ekoyapidergisi.org

BASKI
Şan Matbaa
Anadolu Cad. No:5/3
Kağıthane/İstanbul Tel: 0212 2890787

YAYIN TÜRÜ
Yerel Süreli - İki ayda bir yayınlanır.

Dergide yayınlanan yazı ve fotoğrafların yayınlanmasından ve onaylanmadan veya tamamı alınamaz. Dergide yayınlanan yazılardan yazarlar, reklamlardaki kampanya kampanyaları ve yanıltıcı unsurlar reklam verenlerden sorumludur.

editör'den

Sevgili okurlarımız,

"Modern dünya, kalıcı olan her şeyi geçici kılmak üzerine kuruludur."

Zygmunt Bauman

Kentlerimize baktığımızda, Bauman'ın bu cümlesinin yalnızca sosyolojik bir tespit değil, aynı zamanda bir mimarlık gerçeği olduğunu görüyoruz. Hızla yükselen, hızla tüketilen, hızla eskiyen yapılar... Kalıcılık yerini geçiciliğe, anlam yerini vitrine bırakmış durumda. Ürettiğimiz yapılar büyüyor, çoğalıyor, parlıyor... Ama biz onların içinde giderek daha fazla kayboluyoruz.

Şu soruyla yüzleşmenin vakti çoktan geldi:

Biz gerçekten ne inşa ediyoruz?

Günümüzde -istisnalar hariç- birçok yapı uzun vadeli bir yaşam alanı olmaktan çok, kısa ömürlü bir vitrin nesnesi gibi tasarlanıyor. Oysa kentler, sergilenen değil, yaşanacak mekânlar.

Bu sayımızda; sorumlu mimarlığın etik çerçevesinden döngüsel ekonomi anlayışına, enerji verimliliğinden yenilikçi ürün çözümlerine kadar sektörün geleceğini belirleyecek pek çok başlığı ele aldık. **Kapak projemiz Sendero Verde**, büyük ölçekli yapıların da kalıcı değerler üzerinden üretilebileceğinin somut bir kanıtı olarak sayfalarımızda yerini alıyor. Sosyal sorumluluk, çevresel duyarlılık ve kamusal fayda metrekare hesabının önüne geçebiliyor. Yani mesele imkânsızlık değil, tercih meselesi. Sendero Verde, başka türünün de mümkün olduğunu gösteriyor.

Bu sayımızdan itibaren yeni bir yazı dizisine başlıyoruz.

Bu dizide; sorumluluk, koruyuculuk, taşıyıcılık ve emanetçilik anlamlarını bir arada barındıran "stewardship" kavramını ele alacağız. Uzun yıllar boyunca sürdürülebilirlik tartışmalarında çoğunlukla felsefi bir dipnot olarak kalan bu kavram, bugün çağdaş mimarlığın belirleyici bir ethosu haline gelmiş durumda. Biz de bu kavramı 'Mimarlıkta Sorumluluk' olarak sayfalarımıza taşıyarak gündemde tutacağız.

Ve güzel haberi sona sakladık.

Hayatta hiçbir şey durağan değil. Elbette Ekoyapı da öyle.

Yayın hayatında 16. yılına giren Ekoyapı Dergisi, yeni bir döneme adım atarak Avrupa'ya açılıyor. Geçmişte uzun yıllar Genel Yayın Yönetmenliğimizi üstlenen Neşe Jones, UK Partner ve Genel Yayın Yönetmeni olarak yeniden aramıza katıldı.

Bundan böyle Ekoyapı, iki dilde ve iki ayrı yayın olarak yoluna devam edecek. Birleşik Krallık ve Avrupa organizasyonu, Neşe Jones'un sorumluluğunda sürdürülecek. Bu adımla birlikte, Avrupa'ya açılmak isteyen Türk markaları için güçlü bir iletişim ve görünürlük köprüsü oluşturmayı hedefliyoruz. Yeni iş birlikleri, yeni coğrafyalar ve yeni fikirlerle şekillenecek bu süreç, Ekoyapı için olduğu kadar sektörümüz için de heyecan verici bir dönemin başlangıcı.

63.sayımızın; hız yerine düşünmeyi, tüketim yerine sorumluluğu, geçicilik yerine kalıcı değerleri savunan bir mimarlık anlayışına katkı sunmasını diliyoruz.

Keyifle okumanız dileğiyle...

Görsel uyum için alan yaratın.

Gösterilen ve bahsi geçen tüm dekorlarımız reproduksiyondur.

H3787 ST19

U220 ST9

F129 PA

Yumuşak bej tonları ve zarif ahşap dokularıyla zamansız tasarımlar.

Düz renk veya taş desenli bej tonlarıyla mekânlarınızda görsel bir uyum yakalayın. İtalyan stiline sofistike çizgisini yansıtan tasarımlarda, modern ahşap dokular bej dekorlarla mükemmel bir birliktelik sunuyor.

Dekoratif Koleksiyon 26+ yeniliklerini keşfedin.

» Daha fazlasını keşfetmek için
kodu okutun!

E EGGER

MORE FROM WOOD.

20. Gayrimenkul Zirvesi 27-28 Nisan Tarihlerinde Zorlu PSM'de

GYODER, gayrimenkul sektörünün en önemli buluşmalarından biri olan 20. Gayrimenkul Zirvesi'ni 27-28 Nisan 2026 tarihlerinde Zorlu PSM'de düzenleyecek. Kamu, özel sektör ve uluslararası uzmanları bir araya getirecek zirve, sektörün bugünü ve geleceğine dair yeni bakış açıları sunmayı hedefliyor. Finansmandan kentsel dönüşüme, sürdürülebilirlikten yeni yatırım modellerine kadar birçok başlık panel ve oturumlarda ele alınacak. GYODER Başkanı Neşecan Çekici, değişen ekonomik ve sosyal koşullar karşısında sektörün sorunlarının farklı perspektiflerle değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı. Zirve, kalıcı iş birliklerini ve ortak üretimi destekleyen önemli bir platform olmayı amaçlıyor.

Baumit'in 'Kırmızı Karesi' Güvenin Yeni Simgesi

Baumit, 2026 yılına "Birlikte Daha İyiyiz" mottosuyla girerken, logosunda yer alan kırmızı kareyi tüm paydaşlar için ortak bir güven sembolü olarak konumlandırıyor. Yeni kampanya kapsamında "güven karesi", markanın kalite, sürdürülebilirlik ve iş birliklerine dayalı yaklaşımını temsil ediyor. Global iletişim dilini Türkiye'nin yerel dinamikleriyle buluşturan Baumit Türkiye, mesajlarını bu güçlü simge üzerinden aktarıyor. Kampanyaya ilişkin değerlendirmede bulunan Pazarlama Müdürü Selin Tümer Ataoğlu, başarının birlikte üretildiğini vurgulayarak, bu yaklaşımın markanın iş yapış biçiminin temelini oluşturduğunu belirtti. Yeni dönem kampanyası, uygulayıcıdan mimara, bayilerden son kullanıcıya kadar tüm ekosisteme duyulan güveni ön plana çıkarıyor.

Zorlu İklim Koşullarında Isı Pompası Avantajı

Mitsubishi Electric, Ecodan ısı pompası ürün ailesiyle zorlu iklim koşullarında dahi yüksek verimli ve sürdürülebilir iklimlendirme çözümleri sunuyor. Konutlardan otellere kadar geniş bir kullanım alanına sahip olan sistemler, -30°C'ye kadar ısıtma performansı sağlayarak ekstrem hava koşullarında güvenilir çalışma imkânı veriyor. R32 soğutucu akışkan ve özel kompresör teknolojileri sayesinde yüksek enerji tasarrufu ve uzun ömürlü kullanım hedefleniyor. Kompakt tasarımı ve esnek kurulum seçenekleriyle farklı yapı tiplerine kolayca uyum sağlayan Ecodan serisi, MELCloud Home uygulamasıyla uzaktan kontrol edilebiliyor. Harici ısı kaynaklarıyla entegre çalışabilen sistem, enerji maliyetlerini düşürürken çevre dostu bir çözüm olarak öne çıkıyor.

FLOTAL®

ARKASINDA ŞİŞECAM ÖNÜNDE HAYAT VAR

Aynalarımızı detaylı incelemek için
flotal.com'u ziyaret edebilirsiniz.

sisecam.com
© / flotalayna

ŞİŞECAM

Legrand Türkiye'den Modern Ofisler İçin Akıllı Altyapı Çözümü

Legrand Türkiye, modern ofislerin artan elektrik ve veri altyapısı ihtiyaçlarına yönelik geliştirdiği yeni döşeme altı buat sistemleriyle kesintisiz ve estetik çözümler sunuyor. Beton ve yükseltilmiş döşemelerle uyumlu olarak tasarlanan sistemler, farklı zemin tiplerinde yüksek performans sağlıyor. Hızla dijitalleşen iş dünyasında artan teknolojik ekipman kullanımı, enerji ve veri yönetimini kritik hale getirirken, Legrand'ın modüler çözümleri bu ihtiyaca etkin bir yanıt veriyor. Açık ofisler ve esnek çalışma alanları için geliştirilen sistemler, kablo yönetimini mimari bütünlüğün bir parçası haline getiriyor. Kolay uyarlanabilir yapısı sayesinde, değişen mekân düzenlerine hızla adapte olarak ofislerin hem bugünkü hem de gelecekteki ihtiyaçlarına uzun vadeli bir altyapı esnekliği sunuyor.

Kaleseramik'ten Mağazacılıkta Yeni Dönem: "Yaşayan Mekânlar" Konsepti

Kaleseramik, 2025 yılında hayata geçirdiği "Yaşayan Mekânlar" felsefesiyle mağazacılık anlayışını yeniden tanımladı. Şirket, mağazalarını yalnızca ürün sergilenen alanlar olmaktan çıkarak mimarlar, tasarımcılar ve kullanıcılar için ilham veren deneyim merkezlerine dönüştürdü. Bu dönüşümün ilk örneği İstanbul'daki Kale Fulya Mağazası olurken, yıl boyunca Adana, Konya, Bodrum, Isparta ve İzmir'deki satış noktaları da yenilendi. Açılışlarda düzenlenen paneller ve etkinliklerle malzemenin mimari ve kültürel boyutu vurgulandı. Kaleseramik, esnek ve modüler yapıya sahip yeni mağaza konseptiyle perakende dönüşümünü 2026 yılında da sürdürmeyi hedefliyor.

Hansgrohe Group, The Water Studio İstanbul'u Maslak Square'e Taşdı

Hansgrohe Group, Türkiye'deki varlığını güçlendirme hedefi doğrultusunda The Water Studio İstanbul'u, mimarlık ve tasarım ekosisteminin merkezlerinden biri olan Maslak Square'e taşıdı. Yaklaşık 1.250 m²'lik yeni mekân, mimarlar, iç mimarlar ve tasarım profesyonelleri için deneyim odaklı bir buluşma noktası olarak kurgulandı. Shape Architects tarafından tasarlanan showroomda, AXOR ve hansgrohe markalarının sürdürülebilir ve yüksek teknoloji ürünleri birebir deneyimlenebiliyor. Açılışa Hansgrohe Group CEO'su Hans Jürgen Kalmbach ve CFO'su Martial Gil'in katılımı, grubun Türkiye pazarına verdiği stratejik önemi ortaya koydu. Yeni The Water Studio İstanbul, tasarım, inovasyon ve sürdürülebilirliği odağına alan yaklaşımıyla sektör profesyonelleri arasında iş birliğini güçlendirmeyi hedefliyor.

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE BÜYÜME SÜRÜYOR, SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK TARTIŞMALARI GÜÇLENİYOR

Raporda, 2025 yılının küresel ölçekte belirsizlikler, sıkı finansman koşulları ve jeopolitik risklerle şekillendiği belirtildi. İnşaat maliyetlerindeki yüksek seyir, arsa ve finansman giderlerindeki artışla birleşerek özellikle konut projelerinde kârlılığı baskıladı.

Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB), 2026 yılının ilk İnşaat Sektörü Analizi Raporu'nu yayımladı. Raporda, ekonomik göstergelerin inşaat sektöründe büyümenin ivme kaybetmeden sürdüğüne işaret ettiği görülürken, kaynak kullanımı, çevresel etkiler ve uzun vadeli dayanıklılık gibi başlıkların karar vericiler açısından giderek daha belirleyici hale geldiği vurgulandı. Kısa vadeli performans ile uzun vadeli sürdürülebilirlik hedefleri arasındaki denge, sektör açısından kritik bir eşik olarak öne çıkıyor.

Rapora göre 2025 yılı, inşaat sektöründe büyümenin korunabildiği ancak bu büyümenin niteliğinin daha yoğun biçimde tartışıldığı bir dönem oldu. Deprem bölgesinin yeniden imarı ve kamu öncülüğündeki büyük ölçekli yatırımlar sayesinde sektör, yıl genelinde ekonomiye güçlü katkı sağladı. Buna karşın, özel sektör kaynaklı yatırımların zayıf seyri nedeniyle konut ve ticari yapı yatırımlarında kalıcı bir dengelenme sağlanamadı. Bu durum,

büyümenin büyük ölçüde kamu destekli bir yapıya sıkıştığını ortaya koyuyor.

Yüksek Maliyetler ve Finansman Baskısı

Raporda, 2025 yılının küresel ölçekte belirsizlikler, sıkı finansman koşulları ve jeopolitik risklerle şekillendiği belirtildi. İnşaat maliyetlerindeki yüksek seyir, arsa ve finansman giderlerindeki artışla birleşerek özellikle konut projelerinde kârlılığı baskıladı. Hane halkının alım gücündeki gerileme ve borçlanma maliyetlerinin yükselmesi, yeni proje başlangıçlarını sınırladı. Bu süreçte, orta ve küçük ölçekli firmalar açısından nakit akışı ve borçluluk risklerinin daha görünür hale geldiği ifade edildi.

2025'in üçüncü çeyreğinde sektörün yüzde 13,9 oranında büyüme kaydettiği ve üst üste 12 çeyrektir kesintisiz büyüme serisini sürdürdüğü belirtilirken, bu büyümenin sürdürülebilirliği konusunda belirsizliklerin devam ettiği vurgulandı. Yüksek faiz ortamı ve kamu yatırımların-

daki kısıtlamalar, firmaların daha temkinli hareket etmesine neden oldu.

Uluslararası Pazarda Dengeli Seyir

Rapora göre Türk müteahhitler, 2025 yılında yurt dışında toplam 19,7 milyar ABD doları tutarında 269 proje üstlendi. Böylece 1972'den bu yana üstlenilen uluslararası projelerin toplam büyüklüğü 557,3 milyar ABD dolarına ulaştı. Ancak savaşlar, jeopolitik gerilimler ve finansmandaki daralma nedeniyle 2025 performansı, 2024 yılının gerisinde kaldı. En fazla iş üstlenilen ülkeler sırasıyla Romanya, Irak ve Türkmenistan oldu.

“İnşaat Zirvesi Türkiye 2026” Hazırlıkları Başladı

Raporda, 17-18 Haziran 2026 tarihlerinde Ankara'da düzenlenecek “İnşaat Zirvesi Türkiye 2026” için hazırlıkların başladığı da duyuruldu. “İnşaat Teknolojileri ve Yenilikçi Yapı Malzemeleri” temasıyla gerçekleştirilecek zirvenin, sektörün tüm paydaşlarını bir araya getirmesi hedefleniyor. Etkinlikte dijitalleşme, yapay zekâ, döngüsel ekonomi, karbon emisyonlarının azaltılması ve nitelikli iş gücü gibi başlıklar ele alınacak.

Yapısal Dönüşüm Gündemde

TMB raporu, 2025'in aynı zamanda sektörün yapısal dönüşüm sürecinin hız kazandığı bir yıl olduğuna dikkat çekiyor. Dijitalleşme, kayıt dışılıkla mücadele, şeffaflık ve sürdürülebilirlik odaklı düzenlemeler kısa vadede uyum maliyetleri yaratırken, uzun vadede sektörün kurumsal kapasitesini ve rekabet gücünü artırmayı hedefliyor.

Rapor, Türkiye inşaat sektörünün üretim hacmiyle birlikte kalite, verimlilik ve çevresel uyum kriterleri üzerinden yeniden tanımlandığı bir döneme girdiğini ortaya koyuyor. Büyümenin sürdürülebilir bir zemine oturulması, önümüzdeki dönemin en kritik gündem başlıklarından biri olmaya devam edecek.. O

İSTON DÜNYA'DA DA TERCİH EDİLİYOR

Eylülde 150 bin 657 adet olan konut satışı, ekimde yüzde 9 artışla 164 bin 306'ya yükselerek yıl içindeki yeni zirveye ulaştı. Yılın ilk 10 ayında ise 1 milyon 293 bin 33 konut el değiştirdi; bu rakam, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16'lık artış anlamına geliyor.

Dayanıklılık, işlevsellik ve estetik kriterler gözetilerek tasarlanan ürünler; havalimanını günlük olarak kullanan binlerce yolcu tarafından aktif biçimde kullanılıyor. Bu yönüyle proje, İSTON'un kullanıcı odaklı tasarım anlayışının ve yüksek üretim standartlarının uluslararası ölçekte de karşılık bulunduğunu ortaya koyuyor.

Sirte Körfezi Uluslararası Havalimanı Projesi, İSTON'un yenilikçi üretim kapasitesi ve tasarım yetkinliğinin yurt dışı pazarlarda tercih edilmesine katkı sunarken aynı zamanda İBB iştiraklerinin ihracat potansiyelinin güçlendirilmesi açısından da somut ve prestijli bir referans proje niteliği taşıyor. İSTON; bugüne kadar Orta Doğu, Avrupa, Afrika ve Balkanlar'da olmak üzere toplam 44 ülkeye gerçekleştirdiği ihracatlarla, kent mobilyaları alanındaki deneyimini uluslararası projelere taşımaya devam ediyor.

İSTON; sürdürülebilir, yenilikçi ve çağdaş kent çözümleriyle hem Türkiye'de hem de dünyada yaşam alanlarını iyileştirmeyi hedefliyor.yebiliriz. ○

Mühendislik, teknoloji ve tasarımın yaratıcı gücüyle kentlerin geleceğini şekillendiren İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) iştiraki İSTON, ihracat faaliyetleriyle uluslararası ölçekte de tercih edilen marka olmaya devam ediyor. İSTON, Ekim 2025'te açılışı gerçekleştirilen Libya Sirte Körfezi Uluslararası Havalimanı Projesi kapsamında kent mobilyaları ihracatı gerçekleştirerek önemli bir uluslararası projeye daha imza attı.

Libya'nın Sirte kentinde hayata geçirilen ve bölgenin ulaşım altyapısında kritik bir rol üstlenen Sirte Körfezi Uluslararası Havalimanı'nın iç ve dış mekânlarında İSTON'un kent mobilyaları kullanıldı. Proje kapsamında, havalimanının ana giriş alanı için İSTON'un 3D beton yazıcı teknolojiyle "Sirte" ve "Libya" yazan, projeye özel tasarım banklar üretildi. Bunun yanı sıra İSTON'un ürün portföyünde bulunan ince kesit kent mobilyaları ve çöp kutuları terminal içi ve çevresindeki kamusal alanlara konumlandırıldı.

Sirte Körfezi Uluslararası Havalimanı'nın iç ve dış mekânlarında İSTON'un kent mobilyaları kullanıldı.

İSPARK'IN “PARK ET DEVAM ET” OTOPARKLARI 18'E YÜKSELDİ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) iştiraki İSPARK tarafından işletilen ve toplu ulaşım sistemleriyle doğrudan entegre olacak şekilde planlanan yeni PD otoparkları; Giyimkent-Tekstilkent Metro Zemin Altı PD Otoparkı ile Yenimahalle Metro Zemin Altı PD Otoparkı oldu.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) sürdürülebilir ulaşım vizyonu doğrultusunda hayata geçirilen “Park Et Devam Et” (PD) uygulaması, kent içi ulaşımı destekleyen yeni yatırımlarla büyümeye devam ediyor. İSPARK tarafından, Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattı üzerinde hizmete açılan iki yeni otoparkın sisteme dâhil edilmesiyle birlikte, İstanbul genelindeki Park Et Devam Et otoparklarının sayısı 18'e yükseldi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) iştiraki İSPARK tarafından işletilen ve toplu ulaşım sistemleriyle doğrudan entegre olacak şekilde planlanan yeni PD otoparkları; Giyimkent-Tekstilkent Metro Zemin Altı PD Otoparkı ile Yenimahalle Metro Zemin Altı PD Otoparkı oldu.

Esenler ilçesinde konumlanan Giyimkent-Tekstilkent Metro Zemin Altı PD

Otoparkı, 256 araç kapasitesiyle 15 Ocak 2026 tarihinde hizmete açıldı. Giyimkent ve Tekstilkent gibi yoğun çalışma alanlarına yakınlığıyla öne çıkan otopark, bölgede çalışanların araçlarını park ederek yolculuklarına metro ile devam etmelerine imkân sağlıyor.

Gaziosmanpaşa ilçesinde bulunan Yenimahalle Metro Zemin Altı PD Otoparkı ise 99 araç kapasitesiyle 16 Ocak 2026 itibarıyla İstanbulluların kullanımına açıldı. Otopark, çevredeki çalışma alanları ve bölge sakinlerinin günlük park ihtiyaçlarına yanıt verecek şekilde planlandı.

Toplu Taşımaya Entegre, Sürdürülebilir Ulaşım

İBB Ulaşım Dairesi Başkanlığı, İSPARK ve BELBİM iş birliğiyle yürütülen Park Et Devam Et uygulaması; özel araç kullanımı-

nı azaltarak toplu taşımayı teşvik etmeyi ve şehir trafiğini sürdürülebilir biçimde hafifletmeyi amaçlıyor. Uygulama, aynı zamanda hava kalitesinin artırılmasına ve iklim değişikliğiyle mücadeleye katkısı sunan ulaşım politikalarının önemli bir parçası olarak öne çıkıyor.

İlk etapta 2024 yılında 7 İSPARK otoparkında başlatılan Park Et Devam Et uygulaması, hizmete açılan yeni otoparklarla birlikte 18 noktaya ulaştı.

Toplu Taşımayla Devam Edene %50 Otopark İndirimi

Park Et Devam Et otoparklarını kullanan ve İstanbulkart ile metro, tramvay, metrobüs gibi toplu taşıma araçlarına geçiş yapan vatandaşlara, otopark ücretlerinde %50 indirim uygulanıyor. Toplu ulaşım entegrasyonu sayesinde bireysel araç kullanımı azalırken, şehir içi ulaşım daha düzenli ve verimli hâle geliyor.

Ayrıca yeni açılan her iki PD otoparkında uygulamaya alınan abonelik sistemi ile düzenli kullanıcılar için planlı, güvenli ve sürdürülebilir bir park hizmeti sunulması hedefleniyor.

Trafik ve Karbon Salınımı Azalıyor

Toplu ulaşım entegre konumlarıyla Park Et Devam Et otoparkları; park yeri arayışından kaynaklanan trafik yoğunluğunu azaltıyor, zaman ve yakıt tasarrufu sağlıyor. Sistem, karbon salınımının düşürülmesine ve çevre dostu ulaşım alışkanlıklarının yaygınlaştırılmasına da katkı sunuyor.

İSPARK, Park Et Devam Et kapsamındaki yeni otoparklarla İstanbul'un ulaşım altyapısını güçlendirmeye, sürdürülebilir kent içi ulaşımı desteklemeye ve İstanbulluların günlük yaşamını kolaylaştırmaya devam ediyor. ○

Modern Mimarlık Tarihinin Başyapıtı Şimdi Türkçe!

Kenneth Frampton'ın, mimarlık tarih-yazımına yeni bir paradigma taşıyarak bir dönüm noktası oluşturan Modern Mimarlık - Eleştirel Bir Tarih başlıklı kapsamlı çalışması, Arketon'un Türkçe mimarlık yazınına kazandırdığı kitaplar arasındaki yerini aldı. Frampton, bugüne dek kaleme alınmış en önemli modern mimarlık tarihi olarak kabul edilen kitabın 2020 yılındaki beşinci basımına "Dünya Mimarlığı ve Modern Hareket" başlığı altında yeni bir bölüm ekleyerek çalışmasının kapsamını küresel bir boyuta taşıdı, böylece kitabın hacmi de kapsamını yansıtan bir büyüklüğe ulaştı. Türkçeye aktarılan kitabın genişletilmiş bu son basımı oldu. Modern Mimarlık'ı Haluk Uluşan çevirdi, editörlük çalışmasını Amber Niksarlıoğlu Eroyan, Pınar Gökbayrak ve Semire Bayatlı gerçekleştirdi.

Arketon Yayınları'nın genel yayın yönetmeni Aykut Köksal, kitabın sunuş yazısında şöyle diyor: "İlk basımı 1980'de gerçekleşen Modern Mimarlık, yayım-

landığı tarihten bugüne, yakın dönem tarihyazıcılarının kültürel metinlerinden birine dönüşmüş, Frampton'ın izini sürmek ya da onunla hesaplaşmak tüm tarihyazıcıları için kaçınılmaz olmuştur. Tarih okuması geniş bir kültürel bağlama oturan Frampton, Walter Benjamin'den Jürgen Habermas'a uzanan göndermelerle, mimarlık tarihyazıcılığına, ideolojik, ekonomik ve toplumsal bağlamı küresel bir çerçevede gören eleştirel bir bakış taşır. Sonraki basımlarda yer alan ve Frampton'ın eleştirel bakışının ana kavramına dönüşen 'eleştirel bölgeselcilik', 20. yüzyıl mimarlığının kırılma noktalarından biriyle birleşerek, mimarlık kuramına önemli bir katkı getirir. Geç modernizmin anonim içeriksizliğinin yerini modernizm sonrasının denetimsizliğine bıraktığı yıllarda, 'eleştirel bölgeselcilik', sığ bir bölgeselcilğin ötesine geçen, modernizmin evrenselci boyutunu, yerin, kültürün, iklimin ve topografyanın verileriyle buluşturan bir savı öne sürer."

Barselona'nın simge yapılarından Casa Batlló, arka cephe ve iç avluda tamamlanan restorasyon çalışmalarıyla yeniden gündemde. Çoğunlukla ön cephesiyle tanınan yapı, son müdahaleyle birlikte Antoni Gaudí'nin bütüncül tasarım anlayışını daha net biçimde ortaya koyuyor.

Yapılan katman analizleri, yıllar içinde eklenen açık ve nötr tonların özgün renk paletini gölgelediğini gösterdi. Restorasyonla birlikte ortaya çıkarılan koyu gri zeminler, yeşil tonlu doğramalar ve metal detaylar, Gaudí'nin ışık ve derinlik ilişkisini nasıl kurguladığını yeniden görünür kıldı. Ön cephedeki canlılık, arka cephede daha ölçülü ve dingin bir dille dengeleniyor.

İç avluda yenilenen Nolla mozaikleri, bitkilendirme elemanları ve pergola izleri ise yapının yalnızca estetik değil, iklimsel ve mekânsal olarak da titizlikle tasarlandığını ortaya koyuyor. Bu kapsamlı çalışma, Casa Batlló'yu bir ikon olmanın ötesine taşıyarak, mimari bir bütün olarak yeniden okumaya imkân tanıyor

Gaudí'nin Renkleri Geri Döndü: Casa Batlló'nun Gizli Yüzü Yeniden Ortaya Çıktı

GELECEK KATMAN KATMAN İNŞA EDİLİYOR

3D beton baskı, çimento esaslı malzemenin bir yazıcı başlığı aracılığıyla katman katman uygulanması prensibine dayanıyor. Bu yöntem sayesinde karmaşık geometriler, geleneksel kalıp sistemlerine ihtiyaç duyulmadan üretilabiliyor.

Mimarlık ve inşaat dünyası, son yıllarda dijital üretim teknolojilerinin etkisiyle önemli bir dönüşümden geçiyor. Bu dönüşümün öne çıkan başlıklarından biri olan 3D beton baskı, hem tasarım özgürlüğü hem de sürdürülebilirlik açısından yeni olanaklar sunuyor. Başlangıçta deneysel projelerle gündeme gelen bu teknoloji, bugün daha hızlı, daha verimli ve daha az atık üreten bir yapım yöntemi olarak dikkat çekiyor.

3D beton baskı, çimento esaslı malzemenin bir yazıcı başlığı aracılığıyla katman katman uygulanması prensibine dayanıyor. Bu yöntem sayesinde karmaşık geometriler, geleneksel kalıp sistemlerine ihtiyaç duyulmadan üretilabiliyor. Kalıp kullanımının azalması yalnızca tasarım

esnekliği sağlamakla kalmıyor; aynı zamanda malzeme kaybını azaltıyor, şantiye süreçlerini hızlandırıyor ve işçilik maliyetlerini düşürüyor.

Günümüzde yaygın olarak kullanılan sistemlerin çoğu, ekstrüzyon yöntemiyle çalışıyor. Beton, nozuldan kontrollü bir şekilde yüzeye aktarılırken bazı gelişmiş sistemlerde yüzey kalitesini artırmaya yönelik otomasyon çözümleri de bulunuyor. Donatı konusu ise teknolojinin hala gelişmekte olan alanlarından biri. Çelik donatı çoğu zaman baskı sonrasında yerleştirilse de, alternatif güçlendirme yöntemleri üzerine çalışmalar sürüyor. Ayrıca tesisat ve elektrik altyapısı için gerekli boşlukların baskı sırasında oluşturulabildiği sistemler de geliştiriliyor.

Bir diğer yöntem olan binder jetting, toz halindeki malzeme üzerine sıvı bağlayıcı püskürtülerek form oluşturulmasına dayanıyor. Bu teknik, özellikle karmaşık ve detaylı geometriler üretme konusunda avantaj sağlasa da, saha koşullarına uyumu ve büyük ölçekli uygulamalardaki sınırlamaları nedeniyle daha çok prefabrik üretimlerde kullanılıyor.

Tüm bu gelişmeler, 3D beton baskının yalnızca yeni bir üretim tekniği değil, aynı zamanda inşaat süreçlerini yeniden düşünmeye davet eden bir yaklaşım olduğunu gösteriyor. Otomasyon, malzeme bilimi ve yapay zeka destekli tasarım araçlarıyla birlikte gelişen bu teknoloji, mimarlığın geleceğini katman katman yeniden şekillendirmeye aday. ○

BIOMIMICRY IN ARCHITECTURE KİTABI, 2026 İÇİN VAZGEÇİLMEZ BİR KAYNAK

Biomimicry in Architecture adlı kitabı üçüncü baskısı, sürdürülebilir mimarlık ve doğadan ilham alan tasarım yaklaşımlarına odaklanan en önemli kaynaklardan biri olarak dikkat çekiyor.

Pawlyn de benzer bir yaklaşımla, karmaşık bilimsel verileri sade ve anlaşılır bir dille aktararak okuyucuyu teknik bilgiyle boğmadan bilgilendiriyor. Bununla birlikte, yalnızca verilerin yeterli olmadığını vurgulayarak, mimarlığın dönüşüm yaratabilmesi için duygusal anlatılara da ihtiyaç duyduğunu hatırlatıyor.

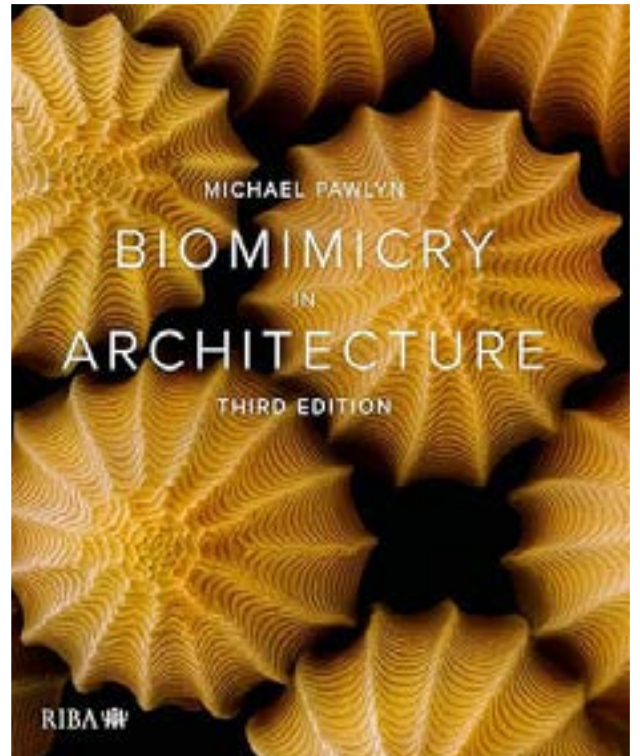
Eserde yer alan örnek projeler, bilimsel analizler ve tasarım stratejileri, doğayla uyumlu mimarinin somut uygulamalarını gözler önüne seriyor. Pawlyn, mimarlığın doğaya karşı değil, doğayla birlikte gelişmesi gerektiği fikrini merkeze alıyor. Ayrıca yerel ve geleneksel yapı kültürlerinin de bu bağlamda önemli bir bilgi birikimi sunduğuna dikkat çekiyor.

İklim krizi, çevresel bozulma ve küresel belirsizliklerin yoğunlaştığı günümüzde, Biomimicry in Architecture yalnızca bir başvuru kitabı değil, aynı zamanda bir düşünme biçimi öneriyor. Doğadan öğrenerek tasarlamayı teşvik eden bu eser, 2026 ve sonrasında mimarlık pratiği için temel bir rehber niteliği taşıyor. ○

Mimar, TED konuşmacısı ve yazar Michael Pawlyn'in RIBA Publications tarafından yayımlanan Biomimicry in Architecture adlı kitabının üçüncü baskısı, sürdürülebilir mimarlık ve doğadan ilham alan tasarım yaklaşımlarına odaklanan en önemli kaynaklardan biri olarak dikkat çekiyor. Son on beş yılın en çok satan mimarlık kitapları arasında yer alan eser, teknik bilgi ile güçlü bir anlatı dilini bir araya getirerek, mimarlara ve tasarımcılara daha yaşanabilir, çevreyle uyumlu gelecekler hayal etme imkânı sunuyor.

Yeni baskı, Pawlyn'in yanı sıra araştırmacı Richard MacCowan ve tasarımcı-illüstratör Marcia Mihotich'in katkılarıyla hazırlandı. Bu ekip çalışması, kitabın hem içerik hem de görsel tasarım açısından daha bütüncül ve etkileyici bir yapıya kavuşmasını sağladı. RIBA Publications'ın bu özel baskıya yaptığı yatırım, mimarların yalnızca metinle değil, görsel ve dokunsal deneyimle de ilişki kurduğunu göz önünde bulunduran bir yaklaşımı yansıtıyor.

Kitapta, malzeme bilimi ve biyomekanik alanının öncülerinden J.E. Gordon'a yapılan göndermeler, doğadaki yapısal sistemlerin mühendislik açısından nasıl ilham kaynağı olduğunu ortaya koyuyor.

BİYO-KARBONLU MALZEMELER 2026'NIN İNŞAAT DEVRİMİ

Beton, tuğla ve kompozit yapı malzemelerine eklenerek kullanılan biochar, yapı elemanlarını karbon salımı yapan unsurlar olmaktan çıkarıp karbon depolayan bileşenlere dönüştürüyor.

Yapı sektöründe sürdürülebilirlik tartışmaları uzun süredir enerji verimliliği ve operasyonel karbon üzerinden yürütülüyordu. 2026 itibarıyla bu odağın, yapının üretim sürecinde ortaya çıkan gömülü karbon (embodied carbon) meselesine kaydıgı görülüyor. Bu dönüşümün merkezinde ise biyo-karbonlu malzemeler yer alıyor.

Bu alandaki en dikkat çekici bileşenlerden biri olan biochar, bitkisel ve organik atıkların oksijensiz ya da düşük oksijenli ortamda yüksek sıcaklıkta ısıtılmasıyla elde ediliyor. Piroliz adı verilen bu süreç sayesinde, bitkilerin atmosferden çektiği

karbon uzun süreli olarak sabitleniyor. Gözenekli yapısıyla karbonu yüzlerce yıl bünyesinde tutabilen biochar, bu özelliğiyle güçlü bir karbon yutağı olarak kabul ediliyor.

Beton, tuğla ve kompozit yapı malzemelerine eklenerek kullanılan biochar, yapı elemanlarını karbon salımı yapan unsurlar olmaktan çıkarıp karbon depolayan bileşenlere dönüştürüyor. Yapılan araştırmalar, biochar katkılı betonların yalnızca karbon ayak izini azaltmakla kalmadığını; aynı zamanda dayanıklılık ve nem performansını da iyileştirdiğini ortaya koyuyor. Her bir ton biochar, atmosferden çekilen karbonu yapı ömrü boyunca

depolayabiliyor.

Küresel ölçekte faaliyet gösteren yapı malzemesi üreticilerinden Holcim, biocchar teknolojisini yapı elemanlarına entegre ederek binaları karbon yutaklarına dönüştürmeyi hedefleyen çalışmalarıyla bu alandaki öncü örnekler arasında gösteriliyor.

Avrupa'da pilot sosyal konut projelerinde kullanılmaya başlanan bu malzemeler, sürdürülebilirliğin yalnızca "daha az zarar" değil, aktif bir çevresel katkı üretme potansiyeline sahip olduğunu gösteriyor. Uzmanlara göre biyo-karbonlu yapı malzemeleri, önümüzdeki yıllarda düşük karbonlu mimarlığın temel bileşenlerinden biri olmaya aday. ○

YAPAY ZEKA, PARAMETRİZM VE GELECEĞİN MİMARLIĞI

Zaha Hadid Architects ofisin yöneticilerinden Michael Pawlyn yapay zekânın mimarlığı zayıflatmadığını, aksine daha güçlü, daha bilinçli ve daha üretken hale getirdiğini savunuyor.

Yapay zekâ, mimarlık dünyasında son yılların en çok tartışılan teknolojilerinden biri haline gelirken, bu dönüşümü en etkin biçimde kullanan ofislerin başında Zaha Hadid Architects geliyor. Ofisin yöneticilerinden Michael Pawlyn'e göre, yapay zekâ mimarlar için bir tehdit değil, aksine tasarım gücünü artıran stratejik bir araç niteliği taşıyor.

Pawlyn, yapay zekânın ofis içindeki erken tasarım, görselleştirme ve fikir geliştirme süreçlerinde önemli bir verimlilik sağladığını vurguluyor. DALL-E, Midjourney ve Stable Diffusion gibi üretken yapay zekâ araçları, özellikle konsept geliştirme aşamasında tasarımcılara daha geniş bir seçenek havuzu sunuyor. Bu sayede kısa sürede yüzlerce alternatif üretilebiliyor ve tasarım süreci daha rasyonel bir zemine oturuyor.

Zaha Hadid Architects bünyesinde, yapay zekâyâ odaklanan özel bir araştırma ve geliştirme ekibi bulunuyor. Ofis, kendi veri tabanları üzerinden eğitilmiş

özel modellerle çalışarak, projelere özgü görsel ve analitik çıktılar üretiyor. Geliştirilen eklentiler sayesinde tasarımcılar, üç boyutlu modellerini doğrudan yapay zekâ sistemlerine entegre edebiliyor.

Pawlyn'e göre üretken yapay zekâ yalnızca hız kazandırmakla kalmıyor, aynı zamanda yaratıcılığı da destekliyor. Farklı mimari stillerin, doğal formların ve endüstriyel referansların harmanlanması, yeni mekânsal fikirlerin ortaya çıkmasını kolaylaştırıyor. Bu süreç, mimarlıkta "melez düşünce"yi güçlendiriyor.

Ancak Pawlyn, yapay zekânın tek başına yeni bir mimari stil yaratmadığını da vurguluyor. Günümüzde yükselişte olan parametrik tasarım anlayışı, hesaplamalı tasarım araçlarıyla birlikte gelişmeye devam ediyor. Yapay zekâ ise özellikle genç mimarların bu yaklaşımı daha hızlı benimsemesine katkı sağlıyor.

Metaverse ve dijital ortamların yaygınlaşmasıyla birlikte, yapay zekânın mimarlık üzerindeki etkisinin daha da artacağı

öngörülüyor. Pawlyn'e göre gelecekte, sanal ve fiziksel mekânların tasarımı gidecek iç içe geçecek ve bu süreçte parametrik tasarım önemli bir rol üstlenecek.

Zaha Hadid Architects'te çalışanların önemli bir bölümü araştırma ve yazılım geliştirme alanında faaliyet gösteriyor. Büyük dil modelleri sayesinde, mimarlar kendi hesaplamalı tasarım araçlarını üretme konusunda daha yetkin hale geliyor. Bu durum, uzun vadede yapay zekânın mimarlık pratiğine en büyük katkılarından biri olarak görülüyor. Pawlyn, yapay zekânın mimarlığı zayıflatmadığını, aksine daha güçlü, daha bilinçli ve daha üretken hale getirdiğini savunuyor. Ancak bu dönüşümün sağlıklı ilerlemesi için, teknolojinin etik, eleştirel ve sorumlu bir yaklaşımla kullanılması gerektiğinin de altını çiziyor. ○

Kaynak Notu: Bu yazı, Michael Pawlyn'in RIBA Journal'da yayımlanan makalesinden editöryal olarak derlenmiş ve yeniden yorumlanmıştır.

CGI TEKNOLOJİLERİ VE GÖRSEL ANLATININ GELECEĞİ

Bilgisayar destekli görselleştirme (CGI), mimarlıkta yalnızca bir görselleştirme aracı değil, aynı zamanda tasarım sürecini şekillendiren etken bir bileşen.

Görsel deneyimin biçim kadar belirleyici bir hale geldiği günümüzde, CGI (bilgisayar destekli görselleştirme) mimarlık ve tasarım dünyasında artık yalnızca projeleri “anlatan” bir araç değil. Kavram ile gerçeklik arasında bir bağ kuran bu teknoloji, projelerin nasıl düşünüldüğünü, nasıl tartışıldığını ve nasıl hayata geçirileceğini şekillendiren etken bir tasarım bileşeni haline geliyor. Görselleştirme-nin tasarım sürecindeki bu yeni ağırlığı, mimarlığın çevreyle kurduğu ilişkiyi yalnızca estetik açıdan değil; atmosfer, ışık ve kullanıcı deneyimi üzerinden yeniden düşünmesini de gerektiriyor.

Son yıllarda CGI alanındaki en dikkat çekici dönüşüm, statik görsellerden gerçek zamanlı ve etkileşimli ortamlara geçiş oldu. Oyun motorları ve gelişmiş render teknolojileri sayesinde tasarımcı-

lar; ışığı, malzemeyi ve atmosferi henüz proje kağıt üzerindeyken deneyimleyebiliyor. Bu süreç, mimarlar, gayrimenkul geliştiricileri ve diğer paydaşlar arasında daha açık ve üretken bir diyalog kurulmasını sağlarken, tasarım kararlarının erken aşamada daha bilinçli biçimde alınmasına imkan tanıyor.

Yapay zeka ise CGI dünyasında yeni bir eşik oluşturuyor. Yapay zeka destekli araçlar zaman alan teknik süreçleri hızlandırarak tasarımcıların iş yükünü hafifletiyor. Ancak bu dönüşüm, insan yaratıcılığının yerini almak yerine onu destekleyen bir yapı sunuyor. Böylece görsel anlatı, teknik detaylardan arınarak daha çok atmosfer, duygu ve tasarım niyeti üzerine yoğunlaşabiliyor.

Bugün CGI, fotogerçekçi imgeler üretmenin çok ötesine geçerek mekanın ruhunu, kimliğini ve kullanıcıyla kuraca-

ğı ilişkiyi aktaran güçlü bir anlatım dili haline gelmiş durumda. Sinematografik kurgular, dikkatle tasarlanmış ışık senaryoları ve anlatı odaklı görseller, özellikle mimarlık ve gayrimenkul sunumlarında belirleyici bir rol üstleniyor. İzleyici artık bir yapının nasıl görüneceğinden çok, o mekanın içinde olmanın nasıl bir his yaratacağını merak ediyor.

Geleceğe bakıldığında CGI, yapıları çevrenin görünmez ama vazgeçilmez katmanlarından biri olmaya aday. Dijital ikizlerden karma gerçeklik uygulamalarına, sürdürülebilirlik analizlerinden tasarım simülasyonlarına uzanan bu geniş alan, görselleştirmeyi yaratıcı bir altyapıya dönüştürüyor. Fiziksel ve dijital dünyalar arasındaki sınırlar giderek silikleşirken, CGI geleceğin mekansal anlatılarını kuran temel araçlardan biri olmaya devam edecek. ●

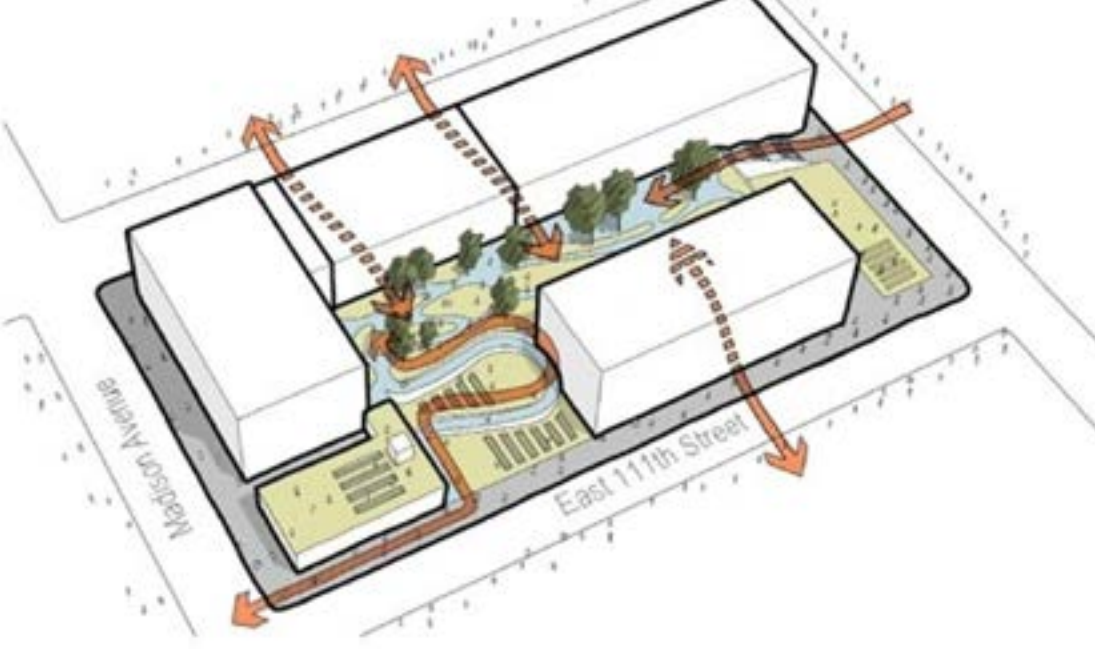

DÜNYANIN EN BÜYÜK PASİF EV KONUT BİNASI SENDERO VERDE

Dünyanın en büyük Pasif Ev sertifikalı konut projesi olan Sendero Verde, düşük gelir grupları için geliştirilen konutlarda da yüksek çevresel performans, mekânsal kalite ve sosyal adaletin bir arada mümkün olduğunu kanıtıyor.

Fotoğraflar: Albert Vecerka/Esto

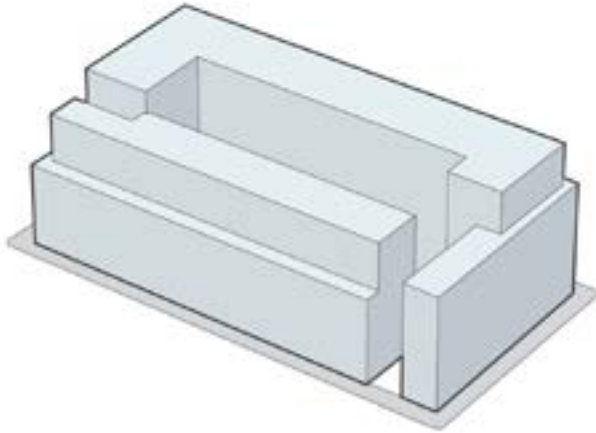

Sendero Verde, Pasif Ev (Passive House) teknolojisinin büyük ölçekli ve uygun fiyatlı konutlar için mümkün olduğunu dünyaya gösteren bir örnektir. Proje, New Yorklular için tasarım kalitesinden ödün vermeden uygun fiyatlı konutlar yaratmayı amaçlayan Şehrin SustainNYC programı aracılığıyla finanse edilmiştir.

Topluluk Vahasından Dönüşüm Alanına

New York şehrinin East Harlem bölgesinde, Park Avenue'nun batısında 111. ve 112. caddeler arasındaki blok yaklaşık elli yıl boyunca boş kalmıştır. Başlangıçta kamu konutları inşaatı için temizlenen arazi, zamanla bölge sakinleri tarafından sahiplenilmiş; hobi bahçeleri ve küçük yapılarla birlikte, hareketli düşük gelirli mahallede yeşil bir vahaya dönüşmüştür. Ne var ki alanın fiilen kamusal bir mekâna evrilmesi, yeniden yapılanma sürecinde ciddi bir eşiği de beraberinde getirmiştir: Komşular ve yerel siyasi figürler, uygun fiyatlı konut için bile olsa, neden değerli bir topluluk varlığından vazgeçmeleri gerektiğini sorgulamıştır.

En Yüksek Sürdürülebilirlik Standartında %100 Uygun Fiyatlı Konut

2019 yılında Handel Architects, Jonathan Rose Companies tarafından bu alan için bir proje üzerinde iş birliği yapmaya davet edilmiştir. Ekiplerin ortak vizyonu, en yüksek sürdürülebilirlik standartlarını karşılayacak, tamamen uygun fiyatlı bir konut projesi geliştirmek olmuştur.

Mahalle Önceliklerine Yanıt

Tasarım ekibi, Sendero Verde'yi fikir birliği oluşturmak ve projeyi ilerletmek amacıyla çok sayıda topluluk grubu ve kuruluşa sunmuştur. Tasarım, sosyal hizmetlere erişim ve yerinden edilmiş dört topluluk bahçesinin yeniden entegrasyonu dahil olmak üzere mahalle önceliklerine doğrudan yanıt vermiştir. Yalnızca konut üretmenin ötesinde, proje temel topluluk hizmeti mekânlarını entegre ederek aidiyet duygusunu güçlendirmeyi hedeflemiştir.

Yoksulluk Döngüsünü Kırma İçin Mekânsal Bir Model

Sendero Verde'nin arkasındaki temel fikir, tek bir çatı altında çeşitli fırsatlar ve destek hizmetleri sunarak yoksulluk

SENDERO VERDE'NİN ARKASINDAKİ TEMEL FİKİR, TEK BİR ÇATI ALTINDA ÇEŞİTLİ FIRSATLAR VE DESTEK HİZMETLERİ SUNARAK YOKSULLUK DÖNGÜSÜNÜ KIRMAYA YARDIMCI OLMAKTIR. BU YAKLAŞIM “FIRSATLAR TOPLULUĞU” OLARAK TARİF EDİLİR.

döngüsünü kırmaya yardımcı olmaktır. Bu yaklaşım “Fırsatlar Topluluğu” olarak tarif edilir; yalnızca sunulan mekânların çeşitliliğinde değil, bu mekânların düzenlenme biçiminde de kendini gösterir. Birbirinden farklı ancak birbirine bağlı mekânlar, parçalarının toplamından daha büyük bir bütün oluşturacak şekilde kurgulanmıştır.

Yeşil Alan mı Konut mu? İkilemi Aşmak

Jonathan Rose Companies, L+M Development ve Acacia Network ile birlikte ekipler, uzun süredir devam eden yeşil alan ve konut ikilemine, bir seçim yapmak yerine, her ikisini de sağlama kararlılığı ile çözüm aramıştır.

Bu karar, projenin mekânsal omurgasında da net biçimde okunur. Sendero

Verde’nin kalbinde kıvrımlı bir ana yol yer alır. Bir zamanlar bu alandan geçen tarihi bir Lenape patikasıdan ilham alan bu aks, yalnızca alan planını ve ulaşım stratejisini şekillendirmekle kalmamış; ortak bir avlu içinde eğitim, sağlık, esenlik ve bahçecilik gibi topluma hizmet eden önemli programları birbirine bağlayan bir kentsel bağlayıcıya dönüşmüştür. Park Avenue’den Madison’a uzanan ve dışa doğru dallanan bu yol, nesiller arası günlük karşılaşmaları teşvik ederken, gelişmeyi mahallenin ritmine yeniden entegre eder.

“Park İçindeki Kule” Yerine “Kule İçinde Park”

Yapının kütlesi, merkezi geçidi çevreleyen üç ayrı hacme bölünmüştür. Sendero Verde, kamu konutlarında tarihsel

olarak kullanılan yüzyıl ortası “park içindeki kule” modelini tersine çevirerek, farklı katlara yayılan bölmeler ve nişler aracılığıyla sakinlerin ve topluluk üyelerinin ortak bahçeler oluşturabileceği bir avluya sahip “kule içinde park” yaklaşımını benimser.

Proje, 709 uygun fiyatlı konutun yanı sıra geniş ortak kullanım alanları, perakende mekânları, açık hava bahçeleri ve yeni bir okul içerir. Union Settlement, destekleyici programlar sunmakta ve New York Şehri Çocuk Hizmetleri İdaresi’nin 2017 girişimi kapsamında Manhattan’ın ilk Aile Geliştirme Merkezlerinden birini işletmektedir. Daha önce evsiz olan sakinler için ayrılan özel bir hibe; yerleşik bir Sosyal Hizmetler Direktörü, meslek terapistleri, konut uzmanları, sanat ve dans dersleri ile 24

DÜNYANIN EN BÜYÜK PASİF EV SERTİFİKALI KONUT PROJESİ OLARAK SENDERO VERDE, ENERJİ VERİMLİ TASARIMIN BİR MODELİ NİTELİĞİNDEDİR. PASİF EV SERTİFİKASYONUNU ERİŞİLEBİLİR KILMAK İÇİN TASARIM EKİBİ, DETAYLANDIRMAYI TİPİK İNŞAAT YÖNTEMLERİYLE UYUMLU HÂLE GETİRMİŞTİR.

saat güvenlik gibi unsurları kapsayan güçlü bir sosyal hizmet programını finanse etmektedir.

Girişler ve Cepheler Üzerinden Kamusal Yaşamı Güçlendirmek

Alanın kenarlarındaki halka açık girişler, çevredeki sokakları canlandırır. Harlem Çocuk Bölgesi'nin aydınlık ve davetkâr lobisi Park Avenue'ye açılarak topluluk için bir işaret işlevi görür. 111. ve

112. caddeler boyunca uzanan camlı girişler, birden fazla yönden etkileşime olanak tanır. Madison Avenue üzerindeki ticari alan, çok ihtiyaç duyulan perakende kullanımlarını sağlarken, Union Settlement ve topluluk bahçelerine erişim noktaları da cadde görünümünü daha da canlı kılar. Bu unsurlar birlikte, sokağa dönük yaşamı güçlendirir, güvenliği artırır ve komşuları ortak bir deneyime dâhil eder.

Dünyanın En Büyük Pasif Ev Sertifikalı Konut Projesi

Dünyanın en büyük Pasif Ev sertifikalı konut projesi olarak Sendero Verde, enerji verimli tasarımın bir modeli niteliğindedir. Uygun fiyatlı konut kısıtları içinde Pasif Ev sertifikasyonunu erişilebilir kılmak için tasarım ekibi, inşaat ekibiyle erken aşamada iş birliği yaparak detaylandırmayı tipik inşaat yöntemleriyle uyumlu hâle getirmiştir. Sıvı olarak uygulanan geçirgen buhar bariyerleri ve düşük maliyetli, hava geçirmez dış cephe çözümleri gibi yenilikler, bütçe hedeflerini aşmadan yüksek performans sağlamaya yardımcı olmuş; Sendero Verde'yi sürdürülebilir ve uygun fiyatlı konut için ulusal bir modele dönüştürmüştür.

Bu performans düzeyine ulaşmak, yüksek katlı bina inşaatına özel olarak tasarlanmış, yenilikçi ancak maliyet bilincine sahip stratejiler gerektirmiştir. Proje, uygun fiyatlı konutlar için ekonomik olarak uygulanabilir kalırken titiz çevresel performans standartlarını karşılayacak biçimde tasarlanmıştır. Pasif Ev standardına göre sertifikalandırılan yapı, geleneksel binalara kıyasla termal enerji ihtiyacını %60'a kadar azaltarak hem kiracılar hem de mülk sahipleri için uzun vadeli işletme maliyetlerini düşürmektedir.

Cephede Geleneksel Malzemelerle Yeni Bir Performans Standardı

Sendero Verde, yeni bir bina standardı oluşturmak için geleneksel cephe malzemelerini farklı bir şekilde kullanır. Cephe; yerel ustalar tarafından yerinde monte edilebilecek, Pasif Ev kriterlerini karşılarken bütçeyi aşmayacak hazır bileşenlerle tasarlanmıştır. Mineral yün izolasyon, destek rafı açılırları, paslanmaz çelik tuğla bağlantıları, UPVC ısı yalıtımlı pencere çerçeveleri, üçlü camlama ile hava/buhar bariyerleri ve bantları bu sistemin parçalarıdır. Isı sürekliliğini sağlamak amacıyla AAC blokları ve yapısal ısı yalıtım şimlari gibi ek önlemler kullanılmış; tasarım ve inşaat ekipleri arasındaki erken iş birliği, detayları tipik inşaat yöntemleriyle uyumlu hâle getirmeyi kolaylaştırmıştır.

Havalandırma ve VRF ile 7/24 İç Hava Kalitesi

Maliyet tasarrufu amacıyla merkezi bir havalandırma dağıtım stratejisi geliştirilmiştir. Dairelere temiz hava girer ve VRF ünitesine doğru çekilir; ardından şartlandırılan temiz hava, havalandırma kanalları aracılığıyla oturma odasına ve her yatak odasına dağıtılır. Bu yaklaşım, Pasif Ev Enstitüsü'nün incelemesini ve dikkatli değerlendirmesini gerektirmiştir. Tüm odalar 7/24 havalandırılır.

Yağmur Suyu Hasadı ve Düşük Akıllı Armatürler

Sendero Verde'de sürdürülebilirlik enerji performansının ötesine uzanır. Yağmur suyu toplanarak sulama için yeniden kullanılır; böylece peyzaj desteklenirken alanın uzun vadeli çevresel dayanıklılığı da güçlendirilir. Fazla su, yeraltındaki bir depolama tankında saklanır ve belediye kanalizasyon sisteminin aşırı yüklenmesini önlemek amacıyla kademeli olarak tahliye edilir. İç mekânlarda tüm su armatürleri düşük akıllıdır ve Enterprise Green Communities standartlarına uygundur; banyo armatürleri WaterSense etiketlidir. Bu bütüncül yaklaşım, genel su tüketimini önemli ölçüde azaltır.

Uygun Fiyatlı Ama Nitelikli Malzeme Paleti

İç mekânda da proje misyonunu sürdürür. Özenle tasarlanmış, uygun fiyatlı evler ile saygınlığı, konforu ve bağlantıyı önceleyen davetkâr topluluk alanları sunar. Yapı genelindeki malzeme seçimleri, hem ekonomikliğe hem de tasarım kalitesine olan bağlılığı yansıtır. Konut ve ortak alanlarda sıcak ahşap kaplamalar ve dayanıklı karo yüzeyler, üst düzey malzemelerin görünümünü çağırır. Lobi tavanları ve duvarları bükülmüş ahşap panellerle kaplanmış; asansör kabinleri ise korten çelik panelleri taklit edecek şekilde tasarlanmış büyük formatlı karolarla tamamlanmıştır.

Sağlıklı Yaşam, İletişim ve Aidiyet Sağlayan Ortak Alanlar

Ortak alanlar, iyilik hâlini, iletişimi ve topluluk duygusunu destekler.

HER DAİRE FERAH, ŞIK VE GERÇEKTEN YAŞANABİLİR OLACAK ŞEKİLDE KURGULANMIŞTIR. SENDERO VERDE, ÇEŞİTLİ GELİR GRUPLARINA HİTAP EDEN %100 UYGUN FİYATLI KONUTLAR SUNAR; BU KONUTLARDAN 89'U DAHA ÖNCE EVSİZ OLANLAR İÇİN AYRILMIŞTIR.

Sağlıklı yaşamı ve sosyal bağlantıyı teşvik etmek üzere tasarlanan bu mekânlarda sakinler ücretsiz bir fitness merkezine, etkinlik salonlarına ve bilgisayar laboratuvarına erişebilir. Bina genelindeki tabelalar sağlıklı alışkanlıkları teşvik ederek merdiven kullanımını önerir. Ortak alanlar, toplanmak, mola vermek ya da sadece rahatlıkla vakit geçirmek için davetkâr, çok amaçlı mekânlar olarak ele alınmıştır.

Ferah, Yaşanabilir ve Gerçekten Uygun Fiyatlı Konutlar

Her daire ferah, şık ve gerçekten yaşanabilir olacak şekilde kurgulanmıştır. Sendero Verde, çeşitli gelir gruplarına hitap eden %100 uygun fiyatlı konutlar sunar; bu konutlardan

89'u daha önce evsiz olanlar için ayrılmıştır.

Sendero Verde, farklı gelir seviyelerindeki çok çeşitli hane halkları için uygun fiyatlı konut sağlar. Hane halkı gelirini New York City bölgesi medyan gelirinin yüzdesi olarak ölçen her AMI (Bölge Medyan Geliri) aralığında mevcut olan konut sayısını gösteren grafik; eski evsizlere (FH) yardım etmek için ayrılan 89 konut da dâhil olmak üzere geniş gelir yelpazesini ortaya koyar. Bu çeşitlilik, Sendero Verde'nin kapsayıcı bir topluluğa hizmet edebilmesini sağlar.

Sağlık ve Konfor Üzerindeki Etki

Bölge sakinleri deneyimlerini CBS New York ile paylaşmıştır. Binanın ilk sakinlerinden Michelle, binanın

temiz havasının oğlunun astımını nasıl önemli ölçüde iyileştirdiğini anlatırken "Pencerelerin normal pencerelerden daha iyi olduğunu asla anlayamazsınız ve aldığınız her nefes daha temizdir" diyerek hayranlığını dile getirmiştir. Üç çocuklu Rebecca ve Jermaine çifti ise dar bir tek odalı daireden geniş üç odalı bir daireye taşınmıştır. Bu değişikliği değerlendirirken "Nihai hedefimiz ailem için daha iyi bir ortam yaratmaktır. Bu kadar güzel bir yere sahip olacağımı hayal bile edemezdim" demişlerdir.

Ödüller ve Takdirler

Sendero Verde, çığır açan başarıları nedeniyle birçok kuruluş tarafından takdir edilmiştir. **Urban Land Institute**, projeyi Uygun Fiyatlı Konutlarda İnovasyon dalında Terwilliger Center Ödülü ve ULI New York - Uygun Fiyatlı Konutlarda Mükemmellik Ödülü ile onurlandırmıştır.

Metropolis Dergisi projeye 2025 Planet Positive Ödülü vermiştir. **Amerikan Mimarlar Enstitüsü**, Sendero Verde'yi Uygun Fiyatlı Konutlar-

da Mükemmellik dalında AIA Konut Ödülü ile ödüllendirmiştir. **Chicago Athenaeum: Mimarlık ve Tasarım Müzesi, Avrupa Mimarlık, Sanat, Tasarım ve Kentsel Çalışmalar Merkezi** ile birlikte projeye hem Amerikan Mimarlık Ödülü hem de Green GOOD Tasarım Ödülü vermiştir.

New York Eyaleti Enerji Araştırma ve Geliştirme Kurumu (NYSERDA) da Sendero Verde'yi Mükemmellik Binası Ödülü ile onurlandırmış; **The Architect's Newspaper** projeyi En İyi Tasarım Ödülü ile ödüllendirmiştir.

Projenin aldığı diğer ödüller arasında **USGBC Connecticut Şubesi**'nden Çok Aileli Konut Başarı Ödülü ve **Associated Builders and Contractors, Empire State Chapter** tarafından verilen Uygun Fiyatlı Konut Kategorisi İnşaat Mükemmellik Ödülü de bulunmaktadır.

Son derece sürdürülebilir bir tasarıma ve düşük ve orta gelirli geniş bir kesime hitap eden uygun fiyatlı konutlara sahip Sendero Verde, Doğu Harlem topluluğunun yerinde kalmasına ve gelişmesine olanak tanırken kültürel köklerini koruyarak aynı zamanda da yaşadıkları mahallede yeni büyümeyi de destekler. ◻

Sendero Verde'nin ortaya koyduğu model, sürdürülebilirlik söyleminin yalnızca "enerji verimliliği" ile sınırlı olmadığını; sosyal adalet, kamusal fayda ve mekânsal kalite ile birlikte ele alındığında gerçek anlamına kavuştuğunu gösteriyor. Üstelik bu yaklaşım, yüksek bütçeli ve ayrıcalıklı projelere mahsus bir ideal değil: düşük gelir grupları için geliştirilen uygun fiyatlı konutlarda dahi mümkün.

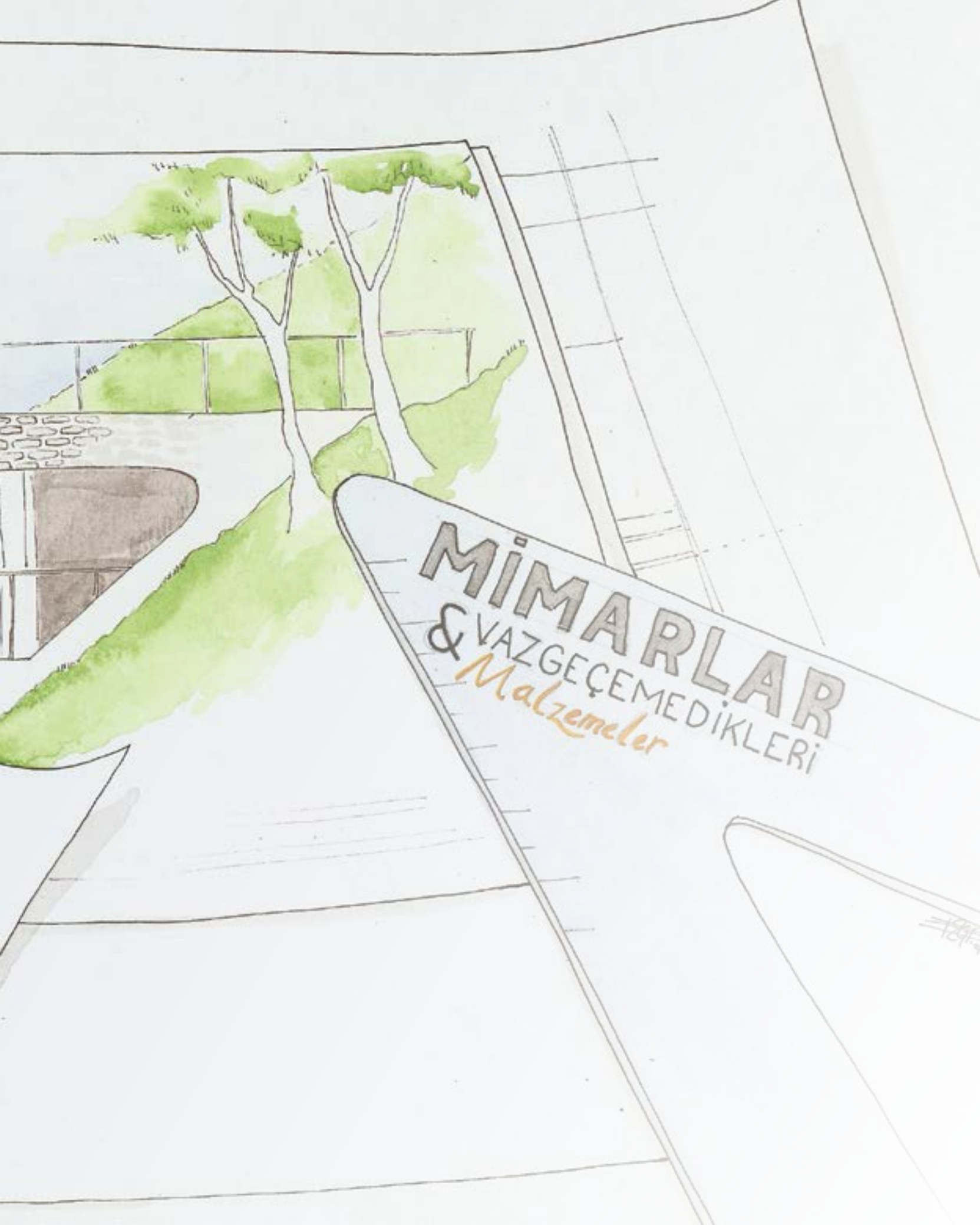
Türkiye'de ise kentsel dönüşüm süreci uzun süredir devam ediyor. Ancak bu kadar kapsamlı kriterlerin — çevresel performans, kullanıcı sağlığı ve konforu, kamusal alan niteliği, sosyal destek altyapısı ve tasarım kalitesi — aynı çatı altında sağlandığı güçlü örneklerle rastlamak zor. Bu durum ister istemez şu soruyu gündeme getiriyor: Gerçekten çok mu zor?

Sendero Verde bize başka bir şey söylüyor: Hayır, zor değil. Hem çevreyle dost hem de kullanıcılarına saygı duyan bir yapılaşma mümkün. Üstelik iyi mimarlık ile uygun fiyat arasında seçim yapmak gerekmiyor. Asıl belirleyici olan; hedefin doğru tespiti, standartların en baştan netleştirilmesi ve mimarlık ile mühendisliğin yatırım ve uygulama ekibiyle erken aşamada iş birliği içinde çalışabilmesi.

Kentsel dönüşüm, yalnızca yapı stoğunu yenilemek değil; daha sağlıklı, daha adil, daha dayanıklı yaşam çevreleri üretme fırsattır. Bugün ihtiyacımız olan şey, daha fazla metrekare değil; daha yüksek yaşam kalitesi, daha düşük çevresel etki ve daha kapsayıcı bir kent vizyonudur. Sendero Verde, bunun mümkün olduğunu kanıtlayan güçlü bir referans olarak önümüzde dururken, rant kaygısıyla neden yanlış uygulamalar ile kaynaklar boşa harcanıyor?

MİMARLAR
& VAZGEÇEMEDİKLERİ
Malzemeler

Trendlerin Ötesinde, Yaşanmışlığın İzinde

“TRENDLERİ YAKINDAN TAKİP EDİYORUZ ANCAK ONLARI BİREBİR UYGULAMAK YERİNE HER PROJE İÇİN SÜZGEÇTEN GEÇİREREK YENİDEN YORUMLUYORUZ. DOĞALLIK, MEKÂNSAL SADELİK, İYİ ORANLAR VE DENGELİ IŞIK KULLANIMI GİBİ KAVRAMLARIN ZAMANA DİRENÇLİ VE KALICI OLDUĞUNA İNANIYORUZ.”

Günümüz iç mimarlık pratiğinde sürdürülebilirlik çoğu zaman yalnızca malzeme seçimine indirgenirken, Yeşim Kozanlı Mimarlık bu kavramı zamanla değer kazanan mekânlar üretme sorumluluğu üzerinden okuyor. Ofisin yaklaşımı; trendlerden bağımsız, dayanıklılığı ve zamansızlığı merkeze alan, ışık-renk-doku birlikteliğiyle duysal bir atmosfer kuran bütüncül bir tasarım dili öneriyor. Yerel üretimle kurulan bağ ve el işçiliğinin çağdaş yöntemlerle buluşturulması ise bu dili daha da güçlendiriyor. Bu söyle-

şide Yeşim Kozanlı Mimarlık ile; malzemenin dilinden lüksün yeniden tanımına, mekânsal sezgiden dijital araçların tasarım sürecine etkisine uzanan kapsamlı bir sohbet gerçekleştirdik.

Ofisinizin tasarım dilini oluşturan çekirdek felsefe nedir? Bu felsefeyi projelerinizde somut olarak nerelerde görüyoruz?

Tasarım pratiğimizin çekirdeğinde, mekânı yaşanmışlık, duygu ve zaman katmanlarıyla birlikte ele almak yer alıyor. Her projeyi, yere, bağlama ve kullanıcıya

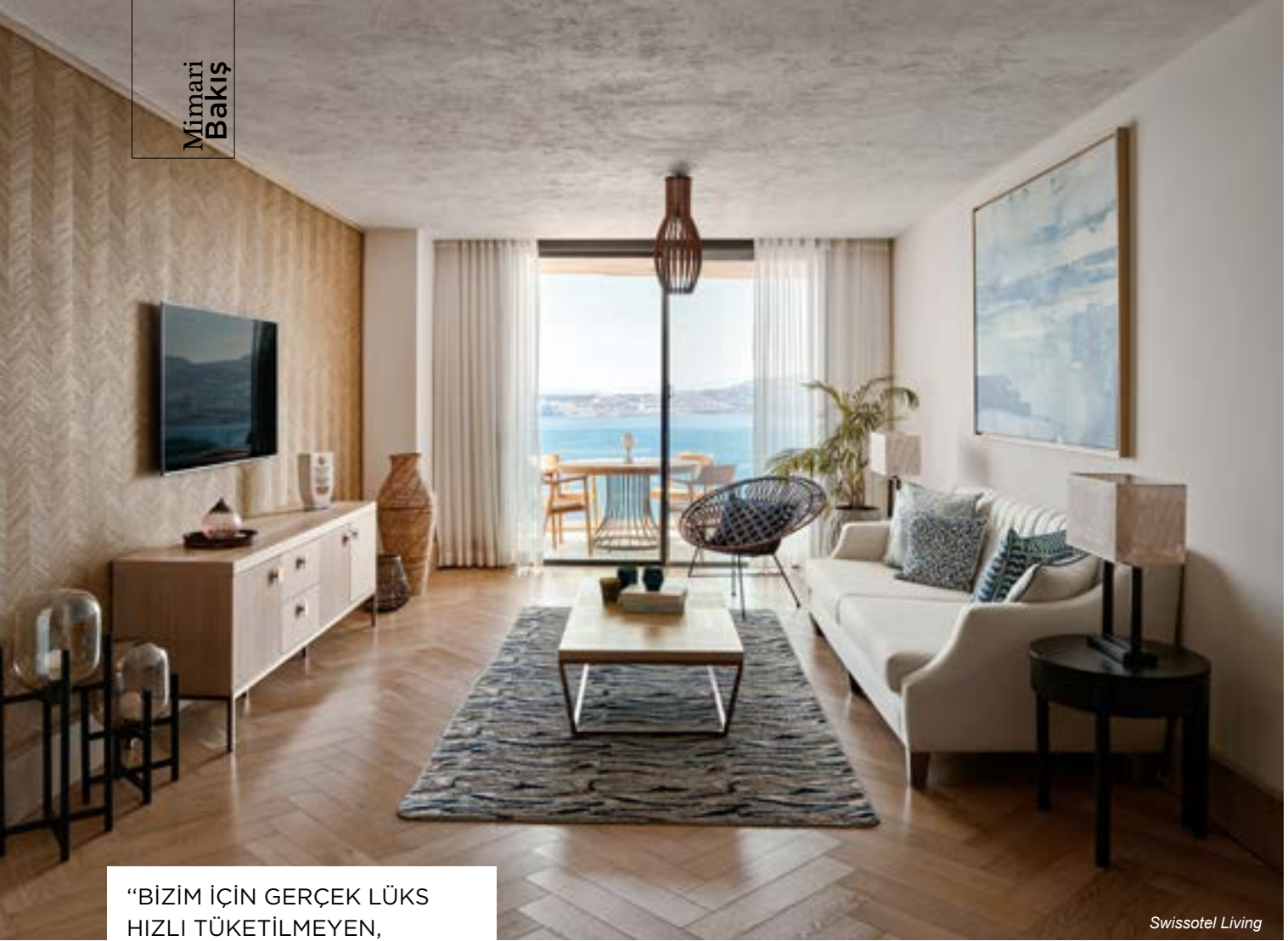
kulak vererek ilerleyen bir yolculuk olarak kurguluyoruz. Bu yaklaşım, mekânsal organizasyondan malzeme ve doku seçimlerine, ışığın kullanımı ve dolaşım senaryolarına kadar her ölçekte somutlaşıyor. Projelerimizde öne çıkan ortak özellik, her bağlam için yeniden yapılan dikkatli okuma ve mekânla kurulan özgün ilişki biçimi. Bu süreç, mekânın zaman içinde dönüşmesine ve kullanıcıyla birlikte anlam üretmesine açık, esnek bir yapı kurmamıza da imkân tanıyor.

Malzeme sizin için neyi ifade ediyor? Güncel projelerinizde tekrar tekrar kullandığınız ya da özellikle keşfetmek istediğiniz malzeme türleri var mı? Malzeme seçiminde sizin için en belirleyici ölçüt nedir?

Malzemeyi hem sanatsal bağlamda estetikle ilişkilendiriyor hem de mimari açıdan hikâye taşıyan, yaşanan ve mekânla birlikte dönüşen bir unsur olarak ele alıyoruz. Malzemenin kendi doğasının ve olanaklarının görünür olmasını önemsiyoruz; bu görünürlük, mekâna zamansızlık hissi kazandıran temel unsurlardan biri hâline geliyor. Doğal taşlar, ahşap, tekstil ve yerel üretim teknikleriyle sıkça çalışıyoruz; çünkü bu malzemeler mekânla güçlü bir bağ kuruyor ve kullanım süreciyle birlikte derinleşen bir karakter sunuyor. Güncel projelerde yerel el işçiliğini çağdaş üretim yöntemleriyle bir araya getirmek özellikle ilgamızı çekiyor. Malzeme seçiminde en belirleyici ölçütümüz ise, bulunduğu bağlamla ve kullanım senaryosuyla kurduğu dürüst ilişki.

Swissotel Living

Swissotel Living

“BİZİM İÇİN GERÇEK LÜKS HIZLI TÜKETİLMİYEN, ZAMANLA DERİNLEŞEN VE KULLANICIYLA BİRLİKTE ANLAM KAZANAN MEKÂNLAR YARATABİLMEKTE YATIYOR.”

Bugün sürdürülebilirlik mimarlık ve iç mimarlığın en çok konuşulan başlıklarından biri. Siz sürdürülebilirliği çok boyutlu bir kavram olarak ele alıyorsunuz. Lüks projelerde bu yaklaşımı hayata geçirmek ne ölçüde mümkün?

Sürdürülebilirliği teknik performansın ötesine geçen; etik, kültürel ve uzun vadeli bir sorumluluk alanı olarak ele alıyoruz. Lüks projelerde bu yaklaşım hem mümkün hem de giderek daha anlamlı hâle geliyor. Dayanıklı ve zamansız tasarım kararları almak, yerel üreticilerle çalışmak, gereksiz tüketimi azaltmak ve mekânın yıllar içinde değerini koruyacak bir yapı kurmak bu anlayışın temel adımlarını oluşturuyor. Aynı zamanda sürdürülebilirlik, mekânın bakım, kullanım

ve dönüşüm süreçlerini de kapsayan bütüncül bir düşünme biçimini gerektiriyor. Bizim için gerçek lüks hızlı tüketilmeyen, zamanla derinleşen ve kullanıcıyla birlikte anlam kazanan mekânlar yaratabilmekte yatıyor.

Son yıllarda iç mimaride öne çıkan trendleri sormak isteriz. Size göre hangileri kalıcı, hangileri geçici?

Trendleri yakından takip ediyoruz ancak onları birebir uygulamak yerine her proje için süzgeçten geçirerek yeniden yorumluyoruz. Doğallık, mekânsal sadelik, iyi oranlar ve dengeli ışık kullanımı gibi kavramların zamana dirençli ve kalıcı olduğuna inanıyoruz. Buna karşılık, yalnızca ilk bakışta etki yaratmayı hedefleyen ve bağlamla yeterince ilişki kurmayan eğilimler genellikle kısa ömürlü oluyor. Kalıcılığı belirleyen unsur trendlerin mekânın kendi hikâyesi, bağlamı ve kullanım biçimiyle kurduğu uyum.

Rengin mekânda yarattığı duygusal etkiyi nasıl okuyorsunuz? Bir projede

doğru renk paletini belirlerken sizi yönlendiren kriterler neler?

Renk, mekânın ruhunu doğrudan etkileyen güçlü bir araç. Renk paletini belirlerken önce mekânın ışığını, bulunduğu coğrafyayı ve kullanıcı deneyimini dikkate alıyoruz. Doğru renk paletine ulaşma süreci çoğunlukla sezgisel bir okumayla, hikâyenin bizi götürdüğü yerden başlıyor; ardından bu sezgisel yaklaşım teknik kararlarla netleşiyor. Örneğin suyun iyileştirici etkisini ele aldığımız projelerde mint ve yumuşak yeşil tonlarına yönelirken, Kaş Radisson gibi bağlamlarda toprağın ve peyzanın tonlarını mekâna taşımayı tercih ediyoruz.

Bu noktada, içeriye dışarıyı mı taşımak istediğimizi yoksa içeride bambaşka bir atmosfer mi kuracağımızı, dünyanın hangi hissini çağırarak istediğimizi, motiflerin ve tüm bileşenlerin birbiriyle nasıl konuşacağını tek tek değerlendiriyoruz. Bizim için doğru renk, mekânda uzun süre kalındığında bile yormayan ve mekânla doğal bir bağ kuran renktir.

Yapay zekâ ve dijital tasarım araçlarının mimarlıkta yaygınlaşması hakkındaki düşünceniz nedir? Sizce bu teknolojiler mimari üretimi zenginleştiriyor mu, yoksa tasarım sezgisini törpülüyor mu?

Dijital araçlar ve yapay zekâ, iyi kullanıldığında tasarım sürecini zenginleştiren güçlü destekler sunuyor. Ancak bunları sezginin yerine koymak yerine, sezgiyi besleyen araçlar olarak görmek gerekiyor. Biz bu teknolojileri araştırma, 3D eskizler yoluyla alternatif üretme ve görselleştirme aşamalarında kullanıyoruz; nihai kararlar hâlâ mekânsal deneyim ve insan ölçeği üzerinden şekilleniyor. Tasarımın kalbi hâlâ mekânı yaşanmışlık, duygu ve zaman katmanlarıyla birlikte ele almakta yatıyor.

Ulusal ve uluslararası birçok ödüle layık görülen projeleriniz var. Bu ödüller sizin için bir sonuç mu, yoksa tasarım süreç-

“OFİS OLARAK MESLEKİ BİLGİ VE DENEYİMİMİZ ARTTIKÇA, YENİ FİKİRLER GELİŞTİRME VE MİMARLIK ALANINDA SÖYLEM ÜRETME ALANLARIMIZ DA GENİŞLİYOR.”

cinizi besleyen bir motivasyon kaynağı mı? Ödül süreçlerinin üretim pratiğinize nasıl bir katkısı olduğunu düşünüyorsunuz?

Mimarlık ve tasarım, kentleri ve yaşam çevrelerini biçimlendiren; toplumsal hayatın bugünü ve geleceği üzerinde doğrudan etkisi olan bir alan. Bizler de bu alanda üretim yapan kişiler olarak, bilgi birikimimizi yaratıcılıkla birleştirerek hem meslek pratiğine hem de Türkiye’deki mimarlık ortamının uluslararası görünürlüğüne katkı sunmayı önemsiyoruz.

Tasarım ödüllerinin, mesleki katkıların görünür kılınmasında ve mimarlık ortamının gelişiminde önemli bir işlevi olduğunu düşünüyorum. Güncel mimarlık ve tasarım kültürünü canlı tutarak yenilikçi fikirlerin ve tasarımların önünü açıyorlar. Aynı zamanda kamusal alanda mimarlık bilincini artırıyor ve ülkemizde üretilen mimari çalışmaların uluslararası platformlarda tanınmasına aracılık ediyorlar.

Ofis olarak mesleki bilgi ve deneyimimiz arttıkça, yeni fikirler geliştirme ve mimarlık alanında söylem üretme alanlarımız da genişliyor. Aldığımız ödüller, bu fikirlerin meslek ortamında yankı bulmasını sağlayan önemli bir mecra olarak görüyoruz. Biz ödüllerini yalnızca bir başarının teyidi olarak görmüyoruz. Aynı zamanda meslektaşlarımıza yeni bakış açıları kazandıran ve üretimi teşvik eden bir motivasyon kaynağı olarak görüyoruz.

Ödüllerini bir sonuçtan çok, yapılan işin farklı ölçeklerde görünürlük kazanması olarak görüyorum. Elbette motive edici etkileri var; ancak tasarım sürecini yönlendiren temel unsur hiçbir zaman ödül

Swissotel Living

“BİR MEKÂN
BANA “HÂLÂ
KULLANILIYORUM,
HÂLÂ SEVİLİYORUM
VE ESKİDİKÇE
GÜZELLEŞİYORUM”
DESE, BU BENİM İÇİN
YETERLİDİR.”

hedefi olmuyor. Ödül süreçleri, geriye dönüp projelere eleştirel bir gözle bakmamıza ve pratiğimizi yeniden değerlendirmemize imkân tanıyor. Bu yönüyle, üretimi besleyen ve düşünsel derinliği artıran bir geri bildirim alanı yaratıyorlar.

Son dönemde üzerinde çalıştığınız projeler hakkında bilgi almak isteriz.

Son dönemde ağırlıklı olarak otel ve konaklama projeleri üzerinde çalışıyoruz; Londra’dan Dubai’ye, İstanbul Boğazi’nden Prag’a uzanan farklı coğrafyalarda, her yere özgü hikâyeleri merkeze alan tasarımlar geliştiriyoruz. Bu projelerde mekânsal deneyimi zenginleştiren sanat entegrasyonları ve farklı uzmanlık alanlarıyla kurulan iş birlikleri önemli bir yer tutuyor. Her proje, bulunduğu bağlamla birlikte yeni bir düşünme biçimine imkan tanıyor.

Bu süreç, ofisimizin yalnızca mekânlar ve duyuşsal deneyimler tasarlayan değil, aynı zamanda kurumsal kimlik üreten bir yapı olarak gelişmesine yönelik yeni bir alan açtı. Bir iç mimarlık ve mimarlık ofisinin tasarımı bütüncül biçimde ele alabilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Artık tasarladığımız mekânların yalnızca fiziksel ve duyuşsal kurgusunu değil, bu yaklaşımı servis tasarımına doğru genişleten bir üretim pratiğine evriliyoruz.

Sizin bir projeniz ve yıllar sonra sizinle konuşuyor. Size ne dese ‘tamam, doğru

yapmışım’ dersiniz? Hangi cümle, sizin için mimar olarak bir yapının huzurunu tanımlar?

Bir mekân bana “hâlâ kullanılıyorum, hâlâ seviliyorum ve eskidikçe güzelleşiyorum” dese, bu benim için yeterlidir. Bir yapının huzuru, içinde bulunan insanlara kendilerini rahat ve ait hissettirebilmesinde yatıyor. Zamanla anlam kazanan, aceleyle tüketilmeyen mekânlar üretmek benim tasarım anlayışımın özü. Bir

tasarımcı olarak ise, tamamladığım bir projede en çok keyif aldığım an o mekânın insanlar tarafından gerçekten kullanıldığını, hayatlarının akışı içine karıştığını görmek. İnsanların orada vakit geçirirken rahatladıklarını, kendilerini iyi hissettiklerini ve mekânla sessiz, zahmetsiz bir bağ kurduklarını yüz ifadelerinden, duruşlarından ve hareketlerinden okuyabilmek benim için tasarımın en anlamlı karşılığı. ○

XO Cape Arna

HER AN, HER MEKANDA

seranit

SERAMİK • BANYO

TRAVERTINUM

seranit.com.tr | seranitr

MEKÂNLARA DEĞER KATAN BANYO ÇÖZÜMÜ AQUANİT PORSELEN DUŞ KAROSU

SERANİT, BANYO DENEYİMİNİZİ DEĞİŞTİRİYOR; AQUANİT PORSELEN DUŞ KAROSU İLE GÜVENLİK, KONFOR VE TASARIM TEK BİR YÜZEYDE BULUŞUYOR.

Banyo tasarımında estetik artık tek başına yeterli değil; güvenlik, hijyen, erişilebilirlik ve uzun ömürlü kullanım da mimari kararın ayrılmaz bir parçası. Yüzey sürekliliği sağlayan çözümler, hem mekân algısını güçlendiriyor hem de günlük kullanım konforunu artırıyor.

Porselen yüzey çözümleriyle öne çıkan Seranit, bu yaklaşımı Aquanit Porselen Duş Karosu ile banyolara taşıyor. Hemzemin tasarım sayesinde duş alanı ile zemin arasında eşik veya kot farkı oluşmuyor; böylece mekânda kesintisiz, sade ve bütüncül bir yüzey etkisi elde ediliyor.

Mekânla Bütünleşen Duş Alanı

Aquanit, duş alanını zeminden ayıran kot farkını ortadan kaldıran hemzemin kurgusuyla öne çıkıyor. Bu yaklaşım, banyo içinde kesintisiz bir yüzey algısı yaratarak mekânı daha geniş ve daha sade gösteriyor. Aynı zamanda yaşlılar, çocuklar ve hareket kısıtlılığı bulunan bireyler için daha güvenli ve erişilebilir bir kullanım sunuyor.

Porselenin Teknik Gücü

%100 porselen yapısı sayesinde düşük su emme oranı, yüksek yüzey dayanımı ve uzun ömürlü performans sağlayan Aquanit, alternatif malzemelere kıyasla yüzey özellik-

lerini yıllar boyunca koruyor. Üretimden gelen kaydırmaz yüzey dokusu, ıslak zeminde güvenliği artırarak ek çözümlere ihtiyaç bırakmıyor.

Hijyen ve Pratiklik

Kir birikimini azaltan gider tasarımı ve yüzey kurgusu, duş alanında hijyen kontrolünü kolaylaştırıyor. Entegre eğim çözümü sayesinde su yüzeyde birikmeden doğrudan tahliye ediliyor; temizlik süreci daha pratik hale geliyor.

Tasarımın Doğal Parçası

Mermer, beton ve ahşap görünümlü desen alternatifleri, Aquanit'i yalnızca teknik bir çözüm olmaktan çıkarıp banyonun genel tasarım diliyle uyumlu bir yüzey çözümüne dönüştürüyor. Duvar ve zemin kaplamalarıyla kurduğu görsel uyum, mekânda bütüncül ve dengeli bir mimari etki yaratıyor.

Geniş Kullanım Alanı

Konut banyolarından otel ve hastane projelerine, spor tesislerinden erişilebilirlik gerektiren kamusal alanlara kadar uzanan kullanım yelpazesıyla Aquanit, banyo tasarımında estetik beklentiler ile teknik performans gereksinimlerini dengeli biçimde bir araya getiriyor. ○

HEMZEMİN TASARIM SAYESİNDE DUŞ ALANI İLE ZEMİN ARASINDA EŞİK VEYA KOT FARKI OLUŞMUYOR; BÖYLECE MEKÂNDA KESİNTİSİZ, SADE VE BÜTÜNCÜL BİR YÜZEY ETKİSİ ELDE EDİLİYOR.

Mimarlığın Düşünsel ve Etik Ağırlığı Korunmalı

Eczacıbaşı Spor Salonu

KEREM YAZGAN

BEGÜM YAZGAN

“EN BÜYÜK ENDİŞEMİZ, MİMARLIĞIN GİDEREK HIZ VE NİCELİK BASKISI ALTINDA YÜZEYSELLEŞMESİ. İKLİM KRİZİ ELBETTE ÇOK KRİTİK BİR BAŞLIK; ANCAK BU KRİZLE BAŞ EDEBİLMEK İÇİN MİMARIN ETKİSİZLEŞMEDİĞİ, TAM TERSİNE SÜRECİN MERKEZİNDE KALDIĞI BİR MESLEKİ ORTAM GEREKİYOR.”

Günümüz mimarlığında sürdürülebilirlik çoğu zaman dekoratif bir ekleme olarak görülürken, Yazgan Design bu kavramı tasarımın çekirdek felsefesine, yani mekânsal organizasyonun en başına yerleştiriyor. Katmanlı cephe kurguları ve pasif iklimlendirme çözümleriyle binaları yaşayan birer organizmaya dönüştüren ofis, malzeme seçiminde ‘estetik’ kadar ‘gereklilik’ ve ‘karbon ayak izi’ kriterlerini de gözetiyor. Bilimsel yaklaşımı mimari estetikle buluşturan Yazgan Design ile malzemenin dilinden kentsel ölçekteki müdahalelere, iklim krizinden mimarın değişen rolüne dair kapsamlı bir söyleşi gerçekleştirdik.

Yazgan Design’ı en net ifade eden ve tasarım dilini oluşturan “çekirdek” felsefe nedir? Bu felsefeyi projelerinizde somut olarak nelerde görüyorsunuz?

Yazgan Design’ın çekirdek felsefesi, mimarlığı tekil bir nesne üretimi değil, çok katmanlı bir sistem kurma pratiği olarak ele almak üzerine kurulu. Bizim için mimari; bağlam, kullanıcı, iklim, program, yapı ömrü ve sosyal etki gibi farklı parametrelerin birbirini dönüştürdüğü dinamik bir süreçtir.

Bu yaklaşımı projelerde en somut şekilde mekânsal organizasyon, katmanlı cephe kurguları ve yapının çevresiyle kurduğu süreklilik üzerinden okumak mümkün. Yapıyı araziden koparmayan, topografyayı ve mevcut akışları tasarımın aktif bir bileşeni haline getiren projelerde; mimari kararlar tek bir “form fikrine” değil, ilişkiler ağına dayanır. Bu nedenle her proje, benzer bir dil taşısa da bağlama göre yeniden tanımlanan bir karaktere sahiptir.

Malzeme sizin için neyi ifade ediyor? Güncel projelerinizde tekrar

tekrar kullandığınız ya da özellikle keşfetmek istediğiniz malzeme türleri var mı? Malzeme seçiminde sizin için en belirleyici ölçüt nedir?

Malzeme bizim için yalnızca estetik bir araç değil; yapının iklimle, zamanla ve kullanıcıyla kurduğu ilişkinin taşıyıcısıdır. Bir malzemenin yaşlanma biçimi, bakım ihtiyacı, yerel üretim potansiyeli ve detay çözümüne verdiği olanaklar, en az görsel etkisi kadar belirleyicidir.

Son dönem projelerde doğal taş, beton, metal ve ahşap gibi malzemeleri, çoğu zaman hibrit sistemler içinde kullanıyoruz. Ancak burada tekrar eden şey malzemenin kendisi değil, malzemenin doğru yerde ve doğru yoğunlukta kullanılmasıdır. Keşfetmeye çalıştığımız alan ise, düşük karbon ayak izine sahip, geri dönüştürülebilir ve uzun ömürlü yapı bileşenlerinin mimari tasarıma entegre edilmesidir.

Belirleyici ölçütümüz her zaman şu

Eczacıbaşı Spor Salonu

Eczacıbaşı Spor Salonu

“CEPHEYİ, İÇ VE DIŞ ARASINDA AKTİF BİR ARA BÖLGE OLARAK ELE ALIYORUZ. BU ÇEPER YAKLAŞIMI; GÜNEŞ KONTROLÜ, DOĞAL HAVALANDIRMA VE ISI YÜKÜNÜ AZALTMA GİBİ İŞLEVLERİ TEK BİR SİSTEM İÇİNDE ÇÖZMEMİZE OLANAK TANIYOR.”

soru oluyor: “Bu malzeme, bu yapının bulunduğu bağlamda gerçekten gerekli mi?”

Projelerinizde sürdürülebilirlik çoğu zaman mekânsal organizasyon üzerinden okunuyor. Peki malzeme döngüsü, yapı ömrü ve karbon etkisi gibi daha ölçülebilir konular tasarım sürecinizin neresinde duruyor? Yazgan Design bu başlıkları ofis içinde tasarımın asli bir parçası olarak mı ele alıyor, yoksa teknik uzmanlıklarla birlikte mi yürütüyor?

Sürdürülebilirliği yalnızca teknik bir performans meselesi olarak değil, tasarımın başlangıç verilerinden biri olarak ele alıyoruz. Mekânsal organizasyon, yapı kütlelerinin yönlendirilmesi, doğal havalandırma ve gün ışığı kullanımı; bu yaklaşımın ilk adımlarını oluşturuyor.

Malzeme döngüsü, yapı ömrü ve karbon etkisi gibi daha ölçülebilir konular ise tasarım süreci boyunca paralel ilerleyen başlıklar. Ofis içinde bu konuları erken aşamada masaya yatırıyor; gerektiğinde çevre mühendisleri, sürdürülebilirlik danışmanları ve teknik uzmanlarla birlikte çalışıyoruz. Bu meseleler projeye sonradan eklenen başlıklar değil, tasarım kararlarını doğrudan etkileyen girdiler olarak ele alıyoruz.

İstanbul'da hayata geçirdiğiniz Eczacıbaşı Spor Salonu'nda cephe, yapının ölçeğini dengeleyen ve gün ışığıyla ilişki kuran temel bir tasarım aracı olarak öne çıkıyor. Bu projede cepheyi nasıl kurguladınız; bu kararlar yapının enerji yaklaşımıyla nasıl ilişkilendi?

Eczacıbaşı Spor Salonu'nda karşı karşıya olduğumuz temel mesele, büyük ölçekli bir spor yapısını kentsel ölçekte daha dengeli ve geçirgen hale getirmektir. Cephe, bu nedenle hem ölçek kırıcı bir araç hem de gün ışığını kontrollü biçimde içeri alan bir sistem olarak ele alındı.

Yarı geçirgen cephe elemanları sayesinde gün ışığı mekâna dağılıyor ve yapay aydınlatma ihtiyacı azalıyor. Aynı zamanda bu katmanlı yapı, ısı kazançlarını kontrol ederek enerji performansına doğrudan katkı sağlıyor. Cephe burada yalnızca estetik bir karar değil, enerji stratejisinin aktif bir bileşeni olarak çalışıyor.

Projelerinizde cepheyi sadece bir kabuk değil, bir “çeper” olarak kullanıyorsunuz. İklimlendirme yükünü azaltan bu katmanlı cephe kurgularınızda, doğal havalandırma ve pasif iklimlendirme çözümlerini estetik kaygıyla nasıl uzlaştırıyorsunuz?

Cepheyi, iç ve dış arasında aktif bir ara bölge olarak ele alıyoruz. Bu çeper yaklaşımı; güneş kontrolü, doğal havalandırma ve ısı yükünü azaltma gibi işlevleri tek bir sistem içinde çözmemize olanak tanıyor.

Bizim için estetik, bu teknik kararların gizlenmesiyle değil; okunabilir hale

“TÜRKİYE'DE MİMARLIK YAPARKEN ÖZGÜNLÜK BİR TERCİH DEĞİL, BİR ZORUNLULUK. BU COĞRAFYADA KALICI İŞLER ÜRETEBİLMENİN YOLU, KENDİ KOŞULLARIMIZA VE KÜLTÜRÜMÜZE UYGUN BİR DİL GELİŞTİRMekten GEÇİYOR.”

getirilmesiyle ortaya çıkıyor. Gölgeleme elemanları, derinlikli cephe katmanları ya da geçirgen yüzeyler; yapının iklimle kurduğu ilişkinin görsel ifadesi haline geliyor. Böylece pasif iklimlendirme çözümleri, mimari dilin doğal bir parçası oluyor.

Son dönemde tasarladığınız, topografyayla güçlü bir ilişki kuran glamping projesinde araziye yayılan gridal bir sistem dikkat çekiyor. Bu projede doğayla kurduğunuz ilişkiyi ve bu sistemin tasarım sürecindeki rolünü nasıl tanımlarsınız?

Bu projede temel hedefimiz, doğayı romantize eden bir mimari kurmak değil; doğanın mevcut düzenini bozmadan onunla birlikte çalışan bir sistem geliş-

Glamping

Glamping

tirmekti. Gridal sistem, aslında kontrolcü bir araçtan çok; araziye anlamamıza ve yapılaşmayı minimum müdahaleyle dağıtmamıza olanak tanıyan bir çerçeve olarak çalıştı.

Bu sistem sayesinde birimler topografyaya uyumlandı, doğal akışlar korundu ve yapılaşma arazi üzerinde baskın bir iz bırakmadı. Grid burada bir form dayatması değil; esnek, geri çekilebilen ve doğaya alan tanıyan bir tasarım aracı olarak kurgulandı.

Önümüzdeki 10 yıl için mesleki anlamda sizi en çok endişelendiren konu ne: iklim krizi mi, mimarlığın araçsallaşması mı, yoksa mimarın etkisizleşmesi mi?

En büyük endişemiz, mimarlığın gidecek hız ve nicelik baskısı altında yüzey-selleşmesi. İklim krizi elbette çok kritik bir başlık; ancak bu krizle baş edebilmek için mimarın etkisizleşmediği, tam tersine sürecin merkezinde kaldığı bir mesleki ortam gerekiyor.

Mimarlığın yalnızca bir hizmet ya da ürün olarak görülmesi, uzun vadede hem kentler hem de meslek için ciddi bir risk. Önümüzdeki dönemde en önemli mücadele alanının, mimarlığın düşünsel ve etik ağırlığını korumak olacağını düşünüyoruz.

Sizin bir projeniz ve yıllar sonra sizinle konuşuyor. Size ne dese ‘tamam, doğru yapmışız’ dersiniz? Hangi cümle, sizin için mimar olarak bir yapının huzurunu tanımlar?

“Ben hâlâ buradayım ve hâlâ işe yarıyorum.”

Bizim için bir yapının huzuru; zamana direnmesi, kullanıcı tarafından benimsenmesi ve çevresiyle çatışmadan varlığını sürdürebilmesiyle ölçülür. Bir proje yıllar sonra hâlâ kullanılıyor, dönüştürülebiliyor ve yeni anlamlar üretebiliyorsa; o zaman mimarlık görevini yerine getirmiş demektir. ○

“BİZİM İÇİN BİR YAPININ HUZURU; ZAMANA DİRENMESİ, KULLANICI TARAFINDAN BENİMSENMESİ VE ÇEVRESİYLE ÇATIŞMADAN VARLIĞINI SÜRDÜREBİLMESİYLE ÖLÇÜLÜR.”

Glamping

Şişecam Extra Clear ile projeleriniz için daha şeffaf çözümler

Temperlenebilir Solar Low-E, float ve
lamine ürünleri artık daha şeffaf.

Daha fazla bilgi için
QR kodu tarayın.

sisecam.com

[/sisecam.flatglass](https://www.instagram.com/sisecam.flatglass)

**“Zamansızlık Bizim
En Güçlü Sürdürülebilirlik
Stratejimiz”**

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ ELE ALIRKEN, BİR MEKÂNIN YA DA NESNENİN ZAMAN İÇİNDEKİ KULLANIMINA VE KALICILIĞINI GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURUYORUZ. BİR TASARIMIN YILLAR BOYUNCA HAYATIN İÇİNDE KALABİLMESİ, FARKLI DÖNEMLERDE DE KENDİNE HAS BİR ŞEKİLDE KULLANILABİLMESİ BİZİM İÇİN ÖNEMLİ BİR GÖSTERGE.

Seyhan Özdemir ve Sefer Çağlar'ın yirmi yılı geride bırakan ortaklığı, mimarlığı yalnızca bir inşa faaliyeti değil, İstanbul'un çok katmanlı genetik mirasıyla beslenen bir ortak düşünme pratiği olarak ele alıyor. Geçici eğilimlerin gürültüsüne mesafe koyan Autoban, devasa hacimlerin içinde insanın sığınabileceği koza alanlar yaratarak, mekânı duyar ve deneyimler üzerinden yeniden tanımlıyor. Tasarımın zamansızlığını en güçlü sürdürülebilirlik stratejisi olarak gören ofis; malzemenin dürüstlüğünden güzel yaş alan yapılar, dijital araçların sınırlarından mekânsal huzurun tanımına uzanan derinlikli bir perspektif sunuyor.

Seyhan Özdemir ve Sefer Çağlar'ın 20 yılı aşan ortaklığı, tasarım dünyasında nadir görülen bir süreklilik. Bu uzun birliktelikte tasarım kararları genellikle nasıl şekilleniyor: ortak bir sezgide mi buluşuyorsunuz, yoksa fikirlerin çatışması mı süreci besliyor?

Sefer ile olan birlikteliğimiz zamanla bir iş ortaklığından çok, ortak bir düşünme pratiğine dönüştü. Üniversite yıllarında baş-

layan bu yolculuk, çok erken yaşlarda birlikte düşünmeyi, fikirleri açıkça paylaşabilmeyi ve farklı bakış açılarına alan açmayı öğrenmemizi sağladı. Zaman içinde bu yaklaşımı yalnızca Sefer ile aramızda değil, tüm tasarım ekibine yayılan bir çalışma kültürü haline getirdik.

Tasarım kararları bazen sezgilerimizin aynı noktada buluşmasıyla, bazen de farklı yaklaşımların yan yana gelmesiyle şekilleniyor. Biçimsel tercihler, mekânsal kurulumlar ya da kullanım senaryoları üzerine farklı yorumlar ortaya çıkabiliyor ve biz bu çeşitliliğin süreci beslemesini önemsiyoruz. Fikirlerin masada yer bulabildiği, karşılıklı dinlenebildiği bir ortamın, tasarımın derinliğini artırdığına inanıyoruz.

Bizim için önemli olan hızlıca uzlaşmak ya da tek bir doğruya ulaşmak değil; en iyiyi ararken birlikte düşünmenin keşfetmenin keyfini sürmek. Bu yolculuk, projelerin karakterini olduğu kadar, ortaklığımızın sürekliliğini de tanımlıyor.

Autoban isminin kendi isimlerimizden bağımsız olması da bu yaklaşımın doğal bir yansıması. Tasarımı tekil bir

Akbank Genel Merkezi

Akbank Genel Merkezi

**BİZİM İÇİN
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
ÖNCELİKLE BİR ETİK
FARKINDALIK MESELESİ.
YALNIZCA TEKNİK
BİR ZORUNLULUK YA
DA ENERJİ HESABI
DEĞİL; BİR YAŞAM
BİÇİMİ. MİMARLARIN
BU KAVRAMI YENİDEN
ANLAMLANDIRABİLMESİ
İÇİN GÖSTERİŞLİ
TEKNOLOJİLERDEN
ÇOK, SADE, DÜRÜST VE
ANLAMLI BİR MALZEME
DİLİYLE KONUŞMALARI
GEREKTİĞİNE
İNANIYORUM.**

bakıştan ziyade, ekip içinde gelişen ortak bir aklın ve paylaşılan bir düşünme kültürünün ürünü olarak görüyoruz. Belki de bu uzun so-
luklu birlikteliğin asıl gücü tam olarak burada yatıyor.

Autoban'ın tasarım dilinde İstanbul'un o çok katmanlı, bazen kaotik ama her zaman zengin dokusunun izlerini görüyoruz. Bu şehrin "doğu ile batı arasındaki eşik" olma hali, sizin malzeme seçimlerinize ve form arayışınıza nasıl bir genetik miras bıraktı?

İstanbul binlerce yıllık tarihi boyunca Bizans'tan Osmanlı'ya ve daha da öncesine uzanan çok değerli katmanlar üzerine kurulmuş bir şehir. Bu katmanlar bazı zamanlar gerek uyumları gerek zıtlıklarıyla zaman içinde birbirini besleyerek şehrin kendine özgü kimliğini oluşturmuş. İstanbul'un asıl karakteri de tam olarak burada ortaya çıkıyor.

Farklı ölçeklerin, ritimlerin ve yaşam biçimlerinin aynı anda var olabildiği kozmopolit bir şehirden söz ediyoruz. Böyle bir ortamda doğup büyümek, tasarıma bakış açınızı ister istemez etkiliyor. Bu çok katmanlı yapı, çoğu

zaman bilinçli bir referans olarak değil; arka planda sürer zamanlı var olan, düşünce biçiminizi ve sezgilerinizi şekillendiren bir zemin gibi çalışıyor.

Bu nedenle tasarımda tek bir estetik tanıma ya da sabit bir dile yaslanmak yerine, farklı olasılıklara açık bir duruş geliştiriyorsunuz. İstanbul insanına, "ben bu değilim" dedirtmekten çok, farklı ihtimalleri aynı anda düşünebilme becerisi kazandırıyor. Bu da malzemeye, forma ve mekâna yaklaşırken tasarımcının daha esnek, daha kapsayıcı bakımını sağlıyor.

Öte yandan dünyanın farklı coğrafyalarında, farklı kültürel bağlamlarda projeler geliştiriyoruz. Bu da bakışımızı sürekli olarak genişleten bir deneyim alanı oluşturuyor. Farklı ülkelerin kültürlerinden beslenmek, İstanbul'un kazandırdığı bu yaklaşım biçimiyle birleştiğinde, projelerimizi tek bir yere ya da kimliğe sabitlemek yerine, daha bağımsız ve özgür bir zeminde ele almamızı sağlıyor.

Pandemi sonrası dönemde ev, ofis ve kamusal mekân arasındaki sınırlar giderek bulanıklaştı. Autoban bu yeni dönemde bir mekânın ne olduğu soru-

sunu nasıl yeniden tanımlıyor ve bu belirsizlik tasarım kararlarını hangi noktalarda gerçekten değiştirdi?

Pandemi, mekânların tek bir kullanımla sınırlanmaması gerektiğini hepimize çok açık bir şekilde gösterdi. Ev, ofis ya da kamusal alanlar gün içinde farklı ihtiyaçlara cevap verirken, bu durum bizim sektörümüzde yeni bir tasarım dili arayışından çok, zaten önemseydiğimiz bazı konuları daha dikkatli ele alma ihtiyacını doğurdu.

Autoban'da mekânı her zaman form, işlev ve deneyimin birlikte çalıştığı bir bütün olarak düşünüyoruz. Bu dönemde de tasarım kararlarını, mekânın gün içinde nasıl kullanıldığını, farklı anlarda nasıl davrandığını ve kullanıcıya nasıl eşlik ettiğine bakarak şekillendirdik. Örneğin, alanların tek bir kullanıma sabitlemesi yerine, gün içinde farklı ihtiyaçlara uyum sağlayabilecek kurgular üzerinde durduk; mekânlar arası geçişleri, dolaşımı ve en mühimi de birlikte kullanım ihtimallerini yeniden değerlendirdik.

Bugün bizim için bir mekânın değeri, yalnızca nasıl tanımladığımızla değil; o tanımın gündelik hayatımıza nasıl ve ne kadar entegre olabildiği ile ortaya çıkıyor. Tanım önemli, ama mekânın nefes almasını sağlayan en önemli unsur, mekânın kullanıcıyla kurduğu ilişki ve bu ilişkiyi ne kadar pürüssüz sağlayabildiğidir.

Projelerinizde büyük hacimlerin daha küçük, içe dönük mekânsal vahalara bölündüğünü sıkça görüyorsunuz. Kullanıcının devasa bir boşlukta kaybolmak yerine, o bütünün içinde kendine ait bir 'koza' hissi yaşaması, Autoban'ın mekânla kurduğu ilişkinin neresinde duruyor?

Biz tasarladığımız her mekânı tanımlarken; bazen başında bize projenin verilen, bazen de bizim baştan sona tasarladığımız dört duvarın ötesini görecektik şekilde yorumluyoruz. Ölçek ne kadar büyük olursa olsun, kozada da olduğu gibi bu düşünme biçimi sayesinde insan mekânın içinde kendi ölçeğine ait ipuçlarını bulabiliyor.

Örneğin Heydar Aliyev havalimanını ele alalım: Havalimanları insanların sürekli olarak koşuşturduğu, bazen yavaş tempoda

Galataport İstanbul Yeraltı Kruvaziyer Yolcu Terminali

bekleyerek geçirdiği, bazen de tamamen durağan halde zaman öldürmesi gereke-bilen yerlerdir. Havalimanları, tanımladığım üç aksiyonun bir arada gerçekleştiği sayılı büyük hacimli mekânlardan biridir. Dolayısıyla tasarımcı sadece bir eyleme göre mekânı tasarlamaya çalıştığında, topluma hizmet etmeyen bir sonuçla karşı karşıya kalması muhtemeldir. Bu nedenle büyük hacimlerle çalışırken, onları parçalamak ya da küçültmekten çok, o bütünün içinde durabileceğiniz, nefes alabileceğiniz ve mekânın bir parçası gibi hissedebileceğiniz alanlar oluşturmayı önemsiyoruz. Bahsedilen koza hissi-ni, Baku havalimanında "Mekân içinde

Mekân" tekniği ile gerçekten de hayata geçirdik. Mekânın hem kolektif kullanıma açık olması hem de kişisel deneyime alan bırakabilmesi, Autoban'ın mekânla kurduğu ilişkinin önemli bir parçası.

On yıl önceki projelerinize baktığınızda hâlâ güncel göründüklerini fark ediyoruz. Autoban için trend olanla bilinçli bir mesafe kurmak tasarım sürecinin bir parçası mı, yoksa bu mesafe zaman içinde kendiliğinden mi oluşuyor?

Autoban'ın ilk projelerinden bu yana, tasarım kararlarımızı dönemsel ve geçici eğilimlerden çok, uzun vadeli bir pers-

Galataport İstanbul Yeraltı Kruvaziyer Yolcu Terminali

Hilton İstanbul Boğaziçi

UZUN YILLAR BOYUNCA DEĞERİNİ KORUYAN, HATTA ZAMAN İÇİNDE DAHA DA ANLAM KAZANAN MEKÂNLAR ÜRETME MİSYONUMUZ BUGÜN HALA TASARIM YAKLAŞIMIMIZIN YAPI TAŞLARINI OLUŞTURUYOR.

pektifle ele alıyoruz. Uzun yıllar boyunca değerini koruyan, hatta zaman içinde daha da anlam kazanan mekânlara üretme misyonumuz bugün hâlâ tasarımı yaklaşımımızın yapı taşlarını oluşturuyor.

Tasarım sürecinde de mekânın uzun vadede nasıl bir karakter kazanacağı çok önemli bir faktördür. Aslında bir bakıma tasarımcı şapkamızı taktığımızda geleceği görmeye çalışıyoruz diyebiliriz, bir süre sonra şapkayı hiç çıkarmaz hale geliyorsunuz. Oran, ışık kullanımı, insan ölçeğiyle kurulan ilişki ve doğal malzemelerin kendi nitelikleriyle var olabilmesi, aklınızdan hiç çıkarmadığınız unsurlar haline geliyor.

Geriye dönüp baktığımızda da projelerin kıvılcımını kaybetmemiş olması, başından itibaren kurulan güçlü tasarım zemininin, zaman içinde değişen ihtiyaçlara uyum sağlayabilmesinden kaynaklı-

dır. Autoban olarak insanın doğası gereği beğeni algısının sürekli değiştiğinin farkındayız ve bunu bir zorluk olarak değil aksine oyunun en değerli parçası olarak görüyoruz. Bu yaklaşım da mekânların yıllar içinde dinamizmini ve tasarım gücünü kaybetmeden varlığını sürdürmesini sağlıyor.

Günümüzde sürdürülebilirlik çoğu zaman malzeme seçimine indirgeniyor. Sizce bir tasarımın zamansızlığı, başlı başına bir sürdürülebilirlik stratejisi olabilir mi? Autoban'da bir mekânın ya da nesnenin hızlı tüketim döngüsüne girmemesi için tasarım sürecinde hangi bilinçli kararlar alınıyor?

Sürdürülebilirliği ele alırken, bir mekânın ya da nesnenin zaman içindeki kullanımına ve kalıcılığını göz önünde

bulunduruyoruz. Bir tasarımın yıllar boyunca hayatın içinde kalabilmesi, farklı dönemlerde de kendine has bir şekilde kullanılabilmesi bizim için önemli bir gösterge.

Bu nedenle tasarım sürecinde yalnızca materyalin ve birçok yan unsurun ilk bakışta nasıl görüldüğüne değil, zamanla nasıl karşılık bulacağına da dikkat ediyoruz. Mekânın ya da nesnenin farklı ihtiyaçlarla birlikte var olabilmesi, tasarım kararlarının daha uzun vadeli düşünülmesini gerektiriyor. Bu yaklaşım: tasarım anlayışından yapı kalitesine, detay çözümlerinden kullanılan malzemelere kadar sürecin tamamına yayılıyor. Bizim için fark yaratan şey, bir mekânın ya da nesnenin kısa sürede yenilenme ihtiyacı duymaması, kullanıldıkça yerini sağlamlaştırması.

Yapay zekâ ve üretken tasarım araçları mimarlıkta giderek daha görünür hale geliyor. Malzeme, doku ve duyuşal deneyim üzerinden kurduğunuz, tasarım pratiğinizde bu araçlar bir imkân mı, yoksa bilinçli olarak sınırlandırılması gereken bir eşik mi?

BİR YAPI YILLAR SONRA
HÂLÂ KULLANICILARINA
HUZUR SAĞLAYABİLİYOR,
KALİTESİNİ
KORUYABİLİYOR VE
İLK GÜNKÜ ENERJİSİNİ
KAYBETMEDEN
YAŞAMAYA DEVAM
EDİYORSA, BU BİZİM İÇİN
DOĞRU YAPILMIŞ BİR İŞİN
GÖSTERGESİDİR

Hilton İstanbul Boğaziçi

Yapay zekâ ve üretken tasarım araçlarını, tasarım dünyasının bazı unsurlarını kolaylaştırmaya yardımcı olan yeni araçlar olarak tanımlayabiliriz. Bu durum ne bir kırılma ne de bir tehdit unsurudur; aksine tasarım sürecini destekleyen, bazı aşamaları daha okunur ve daha verimli hale getiren bir imkândır.

Bu araçlar özellikle erken aşamalarda, farklı senaryoları hızlıca görmek, mekânsal ilişkileri test etmek ve bazı kararları daha bilinçli biçimde ele almak açısından faydalı olabiliyor. Ancak bizim için asıl belirleyici olan, bu verilerin nasıl yorumlandığı. Yapay zekâ, sürecin bir parçası olabilir ama tasarımın yönünü tek başına belirleyen bir unsur hâline gelemez.

Autoban'da tasarım, bağlam, malzeme, kullanım ve mekânsal deneyim üzerinden ilerleyen bir düşünme süreci. Dijital araçlar bu süreci destekliyor, bazı ihtimalleri görünür kılıyor; ancak son karar, mekânın bütünüyle kurulan ilişki içinde şekilleniyor. Yapay zekâyı da bu çerçevede, tasarımın yerine geçen değil, tasarımı daha bilinçli hale getiren bir araç olarak konumlandırıyoruz.

Önümüzdeki 10 yıl için mesleki anlamda sizi en çok endişelendiren konu ne: iklim krizi mi, mimarlığın araçsallaşması mı, yoksa mimarın etkisizleşmesi mi?

Önümüzdeki 10 yılı anlamak için geçtiğimiz on yılları iyi anlamak gerekiyor. Tarihsel olarak baktığımızda, mimarlığın

her zaman kültürel değişimler, toplumsal ihtiyaçlar ve medeniyetlerin gelişimiyle paralel ilerlediğine şahit oluyoruz. Bugün de benzer bir süreçten geçiyoruz. İklim krizi, mimarlığı daha dikkatli, daha sorumlu ve daha sürdürülebilir yapılar üretmeye teşvik ediyor; bu da mesleğin karar mekânizmalarında ciddi değişiklikler yaratıyor.

Benzer şekilde, dijital araçların ve yeni üretim yöntemlerinin tasarım sürecine daha fazla dahil olması, mimarlığın etkisini kaybettiği anlamına gelmiyor. Tasarımcı kendi bakışını ve yaklaşımını koruyabildiği sürece, bu araçlar mimarlığı zayıflatan değil, aksine geliştiren araçlara dönüşebiliyor. Mimarın parmak izikaybolmuyor; farklı biçimlerde görünür hâle geliyor.

Hilton İstanbul Boğaziçi

Sizin bir projeniz ve yıllar sonra sizinle konuşuyor. Size ne dese 'tamam, doğru yapmışız' dersiniz? Hangi cümle, sizin için mimar olarak bir yapının huzurunu tanımlar?

Bir yapı yıllar sonra hâlâ kullanıcılarına huzur sağlayabiliyor, kalitesini koruyabiliyor ve ilk günkü enerjisini kaybetmeden yaşamaya devam ediyorsa, bu bizim için doğru yapılmış bir işin göstergesidir.

Yapının güzel yaş alması, zamana rağmen dinamik kalabilmesi, tasarım kararlarının sağlamlığını gösterir. Kullanıcıyı yormayan, ihtiyaçlara tasarlandığı ilk gün kadar hitap edebilen ve yıllar geçse de değer kaybetmeyen mekânlar, bizim için bu sorunun en açık karşılığıdır. ○

EGGER'DEN İLHAM VEREN ÇÖZÜMLERE YER AÇAN YENİLİKLER

İKİ YIL ÖNCE LANSMANI YAPILAN EGGER DEKORATİF KOLEKSİYONU 24+, SÜREKLİ DEĞİŞEN PAZAR ŞARTLARINA VE DİNAMİK REKABET ORTAMINA RAĞMEN KÜRESEL BİR BAŞARI ELDE ETTİ. DEĞİŞEN TRENDLER IŞIĞINDA KOLEKSİYONUNU BAŞTAN AŞAĞI YENİLEYEN EGGER, ARTIK İKİ YILLIK DÖNGÜSEL BİR KOLEKSİYON KONSEPTİNE GEÇİYOR.

Mobilya ve iç mekân tasarımları için güncellenmiş EGGER Dekoratif Koleksiyonu Şubat 2026'da sektöre buluşacak. Ahşap bazlı malzeme uzmanı EGGER, Dekoratif Koleksiyon 26+ ile müşterilerine dekor, yüzey ve ürün yeniliklerine çok daha hızlı erişim imkânı sunuyor. Güncellenen ürün yelpazesi ile EGGER, trendlerin ve pazar gereksinimlerinin ötesine geçmeyi hedefliyor.

İki yıl önce lansmanı yapılan EGGER Dekoratif Koleksiyonu 24+, sürekli değişen pazar şartlarına ve dinamik rekabet ortamına rağmen küresel bir başarı elde etti. Değişen trendler ışığında koleksiyonunu baştan aşağı yenileyen EGGER, artık iki yıllık döngüsel bir koleksiyon konseptine geçiyor. **Pazarlama ve Ürün Yönetimi Başkanı Hubert Höglauer** süreci şu sözlerle açıklıyor: “Bu yeni konsept, trend gelişmelerine ve pazarın taleplerine çok daha hızlı ve esnek yanıt vermemizi sağlıyor. Sürekli güncellemelerle yenilikleri ve hizmetleri daha kısa sürede müşterilerimize ulaştırıyoruz. Bu da iş ortaklarımızın her zaman zamanın ruhunu yakalamasını sağlıyor.”

Tasarımda Yeni Bir Dönem: Bej Tonları ve İtalyan Esintileri

Şubat 2026'da tanıtılacak yenilikler arasında; başta bej olmak üzere yeni monokrom düz renkler, İtalyan tarzı lineer ahşaplar, **PerfectSense Matt** yüzeylerde genişletilmiş renk spektrumu

ve tamamen otantik bir görünüm sunan, tekrar etmeyen **H1316 ST17 Simetrik Meşe** dekoru yer alıyor. EGGER Grup Dekor ve Tasarım Yönetimi Başkanı Matthias Wombacher, "Trend odaklı dekorlarımız ve dijital hizmetlerimizle, bu koleksiyonu kullanarak müşterilerinizin tam memnuniyetini sağlayacak projeler gerçekleştirebilirsiniz," diyerek koleksiyonun gücünü vurguluyor.

Dekoratif Koleksiyon 26+, 360'tan fazla dekor ve yüzey kombinasyonu sunuyor. Koleksiyon kapsamında, EGGER Dekoratif Levhalar için 18'i yeni olmak üzere toplam 220 dekor seçeneği yer alıyor. PerfectSense serisinde ise 10 yeni ürünle birlikte 65 farklı dekor ve yüzey kombinasyonu mevcut. Renk konsepti tarafında; MDF levhalarda PM PerfectSense Premium Matt, yonga levhalarda ise TM PerfectSense Matt laklı yüzeylerden oluşan 25 düz renk seçeneğiyle tam bir uyum yakalanıyor. Ayrıca tezgâh grubunda, 10 tanesi yeni olmak üzere 85 dekor-yü-

EGGER, Dekoratif Koleksiyon 26+'yı "İlham veren çözümlere yer açın" mottosuyla sunuyor ve sürekli değişim zamanlarında doğrudan ve dolaylı müşterileri için güvenilir bir ortak oluyor.

zey kombinasyonu kullanıcılara sunuluyor.

EGGER, Dekoratif Koleksiyon 26+'yı "İlham veren çözümlere yer açın" mottosuyla sunuyor ve sürekli değişim zamanlarında doğrudan ve dolaylı müşterileri için güvenilir bir ortak oluyor. Tüm yeni ürünler, ürün yelpazesinde en az dört yıl kalıyor. Bu, planlama sayesinde kullanıcılar güvenli hissediyor. Böylece EGGER'in perakende ortaklarının yanı sıra mimarlar ve imalatçılar, her zaman güncel olan küresel standartta bir dekor ve ürün portföyüne sahip oluyorlar. Bölgesel ihtiyaçlar ise yerel olarak uyarlanmış stok programları ile karşılanıyor.

Görsel uyum.

Güncellenen koleksiyonun öne çıkan özellikleri kesinlikle revaçta olan bej renk aralığındaki dekor

Tüm mat ve mat dokulu PerfectSense yüzeyler parmak izi bırakmama özelliğine sahiptir. Bu, mat trendini sadece görsel olarak çekici kılmakla kalmaz, aynı zamanda temizlik çabası azaldığı için kullanımda fonksiyonel hale getirir.

yenilikleri ve lineer İtalyan tasarımıındaki ahşap reproduksiyonlarıdır: Uzun süren beyaz trendini siyah, şimdi ise sıcaklık ve görsel uyum ihtiyacını karşılayan açık bir renk olan bej takip etti. Sıcak bej birçok malzeme ile bütünleşebilir. Açık renk geçişlerinde trend eğrisi yükselişte olan bu renk, bir mekânın iyi hissettiren karakterine katkıda bulunan uyumlu kontrastlar yaratır. Beyazın aksine bej, dengeli nötrlüğü sayesinde hemen hemen her diğer renkle iyi uyum sağlar.

Bej, parlak beyazın yerini aldığıında sıcak kahverengi tonlarıyla kontrast oluşturur. Ancak bunlar, modada olduğu gibi tek tonlu değil, İtalyan tarzında zarif ve sakin ahşap efektleri olarak görünür ve böylece iç mekân tasarımlarına gerekli doğal vurguyu ekler. Daha rustik ahşaplarla geçen uzun bir dönemin ardından EGGER, Dekoratif Koleksiyon 26+ ile lineer görünümlere tekrar izin veren doğallık, zarafet ve sadeliğin dengeli bir karışımını sunuyor. Matthias Wombacher, "İtalya, Caorso'daki yeni konumumuzun bu trend ve ilgili yeni

dekor geliştirmeleri üzerinde önemli bir etkisi var," diye vurguluyor.

Mat estetik

Mat yüzeyler modern iç mekân tasarımının ayrılmaz bir parçasıdır. EGGER, tutarlı bir şekilde mat ve yüksek kaliteli mekân konseptlerinin kolay tasarımı ve gerçekleştirilmesi için PerfectSense laklı ürün yelpazesini dekorları içerecek şekilde genişletti ve yenilikçi ürün çözümlerini optimize etti.

Dekoratif Koleksiyon 26+’da EGGER, mat laklı düz dekorların yüzey kalitesini iyileştiriyor. Matthias Wombacher, "Önceki TM9 PerfectSense Smoothtouch Matt artık TM PerfectSense Matt oldu. Böylece MDF levha, ham yonga levha ve laminat üzerindeki PerfectSense Matt varyantı arasında rakipsiz kalitede bir dekor ve malzeme kombinasyonu elde ediyoruz," diyor.

Bir diğer yeni özellik, mat laklı paneler için düz renk yelpazesinin genişletilmesidir: Güncellenen Koleksiyon ile EGGER, sekizi yeni olmak üzere toplam

25 düz rengi piyasaya sürüyor. Bunlar birbirleriyle ve diğer dekorlarla kolayca kombine edilebilir. Tasarımcıların ve marangozların tüm uygulamalar için doğru ürün kalitesiyle çalışmasını sağlamak amacıyla, bu renk seçimi PM PerfectSense Premium Matt (MDF ve laminat üzerinde) ve TM PerfectSense Matt (yonga levha üzerinde) yüzey kalitelerinde kapsamlı ve kanıtlanmış dekor ve malzeme kombinasyonunda da mevcuttur. Matthias Wombacher, "Bu, müşterilerimizin mobilya ön yüzleri, mobilya gövdeleri ve artan stres altındaki yatay yüzeyler için her zaman doğru ve en verimli mat ürün çözümüne sahip olduğu anlamına gelir. Uyumlu kenar bandı çözümleri, tüm uygulama alanları için mat yüzey yelpazesini tamamlar," diye vurguluyor.

PerfectSense Ambiance, PerfectSense laklı ürünleri arasındaki en son EGGER yeniliğidir. Onu özel kılan, senkronize doku derinlikleri aracılığıyla da vurgulanan mat-parlak etkisidir. Malzeme reproduksiyonunun çok yük-

sek derecede otantikliği, ilgili dekorla eşleştirilerek elde edilir. F199 Siyah Ambiyans Mermer versiyonu, sofistike altın damar kalıntılarıyla zenginleştirilmiş süper mat bir yüzeye sahiptir. Yeni PerfectSense Premium Ambiance yüzeyine sahip bu mermer reprodüksiyonu laminat, tezgâh ve kenar bandı olarak mevcuttur.

F128 Siyah Ambiyans Granit ve F129 Bej Ambiyans Granit dekorlarında, parlak alanlar kadifemsi mat bir yüzeyle mükemmel bir şekilde birleştirilmiştir. Kısmi parlaklık efektlerinin taş reprodüksiyonlarının altındaki dekor görüntüsüyle mükemmel koordinasyonu, senkronize bir görünümün yanı sıra görsel ve dokunsal yollarla benzersiz bir deneyim yaratır. F128 PA ve F129 PA dekor varyantları MDF paneller (2.800

x 2.070 mm), laminat, tezgâh ve kenar bandı olarak mevcuttur.

Tüm mat ve mat dokulu PerfectSense yüzeyler parmak izi bırakmama özelliğine sahiptir. Bu, mat trendini sadece görsel olarak çekici kılmakla kalmaz, aynı zamanda temizlik çabası azaldığı için kullanımda fonksiyonel hale getirir.

Ahşap bazlı malzeme uzmanı, güncellenen Dekoratif Koleksiyonunda tezgâh yelpazesine yeni bir ekleme daha sunuyor: EGGER kenar bantları ile tezgâhlar, diğerlerinin yanı sıra PerfectSense Ambiance dekorları F128 PA, F129 PA ve F199 PA olarak mevcuttur. Sadece 20 mm inceliğindedirler, bu da orijinaline daha yakın göründükleri ancak işlenmelerinin daha kolay olduğu ve taştan daha sıcak bir his verdikleri anlamına gelir.

Etkileyici yüzeyler

Yeni desen tekrarı olmayan (repeatless) dekorlar ile EGGER, geniş alanlı uygulamalar için doğal ahşap efektlerinin reprodüksiyonunda yeni standartlar belirliyor. Dekoratif yonga levha olarak yeni H1316 ST17 Simetrik Meşe, 2.800 mm uzunluk ve 2.070 mm genişliğinin tamamı boyunca tekrar etmeyen karakterli görünüm sergiliyor – bu, daha önce sadece kaplama (veneer) olarak uygulanabilen bir özelliği ve şimdi ahşap bazlı bir malzemenin esnekliği ve kalitesiyle birleşiyor. Laminat versiyonunda, 3.050 mm uzunlukta bile tekrar yoktur. Geleneksel olarak ahşap, bu deseni elde etmek için ince katmanlara ayrılır. Kaplamalar daha sonra elle yan yana birleştirilir. Bu da simetrik denilen etkiyi yaratır. Matthias Wombacher, “Eskiden tamamen manuel işçilik olan ve bu nedenle benzersiz olan bu durum, şimdi yeni desen tekrarı olmayan (repeatless) dekorumuzla endüstriyel ve dolayısıyla ekonomik olarak gerçekleştirilebiliyor. Benzersiz görünüm, otantiklik, çok yönlülük ve yenilikçi tasarım olanaklarıyla ahşap reprodüksiyonlarının geleceğini yeniden tanımlıyoruz,” diye açıklıyor.

Yeni, mat yüzey ST17 Omnipore Oiled ile kombinlenmesi halinde, yağlanmış gerçek ahşabın görünümüne inanılmaz derecede yakın, otantik bir görünüm yaratılır. Bu, düzensiz boydan boya ahşap gözeneklerinin en son neslidir. Özelliği, gözeneklerin de mat görünmesini sağlayan çok düşük bir parlaklık seviyesine sahip olmasıdır. Desen tekrarı olmayan (repeatless) dekor, “Yüksek Tasarım Kalitesi” için Red Dot Award 2025 ve “Yüksek Ürün Kalitesi” için interzum Award 2025 ile onurlandırıldı.■

SORUMLU MİMARLIĞIN ETİK ÇERÇEVESİ

Yazan

Neşe Jones

nese@ekoyapidergisi.org

Elbphilharmonie H

Mimarlık bugün yalnızca ‘nasıl’ inşa ettiğini değil, ‘neden’ ve ‘kimin için’ inşa ettiğini de yeniden düşünmek durumunda. Artan çevresel ve toplumsal baskılar, mimarlığı teknik çözümler üretmenin ötesine taşıyarak daha dikkatli, daha özenli ve daha sorumlu bir meslek anlayışına yönlendiriyor. Bu yazı dizisinde, sorumluluk, koruyuculuk, taşıyıcılık ve emanetçilik anlamlarını bir arada barındıran “stewardship” kavramını ele alıyoruz. EkoYapı olarak bu kavramı, mimarlık pratiğinin zaman, emek, kaynak ve gelecekle kurduğu ilişki üzerinden, “mimarlıkta sorumluluk” başlığı altında ele alıyoruz.

Sorumlu mimarlık, yapıları ve malzemeleri tüketilip geride bırakılan nesneler olarak değil; bakım isteyen, dönüşebilen ve gelecek kuşaklara aktarılabilir değerler olarak görmeyi öneriyor. Tasarım kararlarından malzeme seçimine, üretim süreçlerinden yapıların yaşam döngüsüne uzanan bu yaklaşım, mimarın rolünü de yeniden düşünmeye açıyor. EkoYapı olarak bu dizide, mimarlığın bugün üstlendiği sorumlulukları farklı ölçeklerde tartışmaya açarken; mimarları, üreticileri ve yapı çevrenin tüm paydaşlarını bu ortak düşünme alanına davet ediyoruz.

Fotoğraf: Iwan Baan

Hamburg by Herzog ve de Meuron

Yıllar boyunca sürdürülebilirlik tartışmalarına konu olan ve çoğunlukla felsefi bir dipnot olarak yer alan stewardship (sorumluluk/koruyuculuk/taşıyıcılık, emanetçilik) kavramı, bugün çağdaş mimarlığın belirleyici bir ethosu haline gelmiş durumda. Giderek artan çevresel ve toplumsal baskılarla yüzleşen mimarlık disiplini, bir sürdürülebilirlik stratejisinin ötesine geçen bu yaklaşımı tasarım pratiğinin merkezine yerleştiriyor.

Peki nedir sorumlu mimarlık? Yapıların ve çevrenin uzun vadeli refahını ve korunmasını sağlayan, aynı zamanda gelecek nesillere daha yaşanabilir ve değerli bir miras olarak aktarılması sorumluluğunu ifade eden etik bir yaklaşımdır. Kültürel mirasın korunması, sürdürülebilirlik ve çevre bilinci, toplumsal fayda ve katılım, doğa odaklı yaklaşım ile etik sorumluluk ilkelerini birleştiren kapsamlı bir felsefe...

Bu felsefe kapsamında ülkemizde de mimarlık alanında etik, sürdürülebilirlik, koruma ve sorumluluk üzerine önemli çalışmalar yapılmakta ancak tamda stewardship' kavramının kapsadığı bağlamda yani bütüncül bir çerçevede ele alındığı çalışmalar henüz sınırlı sayıda. Bu yazı dizisi,

mevcut çalışmaları yeni bir kavramsal çatı altında yeniden düşünmeye davet ediyor.

Sorumlu mimarlık kavramı, mimarlığı etik bir çerçeve içinde yeniden konumlandırırken; mimarları yalnızca üreticiler olarak değil, aynı zamanda yapılı çevrenin, toplulukların ve geleceğin sorumluluğunu üstlenen koruyucular olarak düşünmeye davet eder. Böylece mimarlık mesleği, kendi rolünü yeniden yapılandırır; mimar, yalnızca biçim üreten bir aktör olmaktan çıkarak, malzemelerin, eko-sistemlerin, kültürel belleğin ve zamanın uzun erimli sürekliliğinin sorumlusu olarak konumlanır.

Sürdürülebilirliğin sıklıkla enerji performansı, karbon azaltımı ve malzeme verimliliği gibi ölçülebilir metriklerle indirgenmesine karşın, bu sorumluluk kavramı çok daha geniş kapsamlı ve bütüncül bir koruyuculuk anlayışını savunur. Aslında tartışmayı yalnızca zararı azaltma hedefinin ötesine taşıyarak, aktif ve yapıcı bir katkı fikrini öne çıkarıyor. Ayrıca sorumlu olmak; yalnızca korumak değil, aynı zamanda özen göstermek ve geliştirmek anlamına da geliyor. Dolayısıyla geçmişimizi onurlandırırken bugünün ihtiyaçlarına adil biçimde yanıt veren, gelecek kuşaklar için

Troya Müzesi by Ömer Selçuk Baz

ise uzun ömürlü ve değer üreten yapılar ve yaşam alanları tasarlamayı hedefliyor. Bu etik yaklaşım, mimarlığı yalnızca “Etkimizi nasıl azaltabiliriz?” sorusuyla değil, aynı zamanda “Dünyayı onu bulduğumuzdan daha iyi bir halde nasıl bırakabiliriz?” sorusuyla da yüzleşmeye çağırıyor.

Bu kavram, aynı zamanda yapı stoğuna tüketilip yok edilen varlıklar olarak değil; yapıları derinlemesine anlamayı, yıkım yerine koruma ve onarım olanaklarını görmeyi, emek, enerji, özen, bilgi ve sorumluluk gerektiren uzun vadeli taahhütler olarak bakmayı ve alınan her kararın toplumsal, çevresel ve ekonomik sonuçlar taşıdığını kabul etmeyi öneriyor.

Uzun bir süredir sektörün geneli -mimarlarımız, gayrimenkul ve malzeme üreticilerimiz, yapıcı çevreyi biçimlendiren doğal kaynakların ortak koruyucuları haline gelmiş durumda ancak verimsizliklere ve aksaklıklara karşı müdahale etme konusunda aynı ölçüde yetkili olamıyorlar. Dolayısıyla bu sorun aklımıza ‘neden tarihi yapılar ile çağdaş yapıları farklı biçimlerde ele alıyoruz?’ sorusunu da getiriyor. Neden tarihi yapılar mevzuat ve çok katmanlı koruma mekanizmalarından yararlanırken - kültürel açıdan en az onlar kadar anlamlı ve sayıca çok daha fazla olan - çağdaş yapılar bu korumadan yoksun kalıyor?

Bu çerçevede sorumlu mimarlık, yalnızca yapı tasarım ve üretim kararlarının ötesine geçerek; mesleğin işleyiş biçimini, üretim hızını ve başarı kriterlerini sorguluyor. Daha fazla inşa etmek ve daha hızlı üretmek yerine, yapıların canlı süreçlere nasıl ev sahipliği yapabileceğini, ekolojik ritim ve döngülerin yanı sıra mimaride agro-ekolojik tasarımı nasıl sağlayabileceğini sorguluyor. Yapının tamamlandığı anı bir son olarak değil, uzun vadeli bir ilişkinin başlangıcı olarak görüyor.

Bu yaklaşım aslında sorumluluğu yalnızca mimarlara değil yapıcı çevrenin oluşumuna katkı sağlayan tüm oyuncularına veriyor. Bu oyuncuların başında ise malzeme üreticileri yer alıyor ve dışsal tedarikçi olmaktan çıkıp; çevresel, toplumsal ve kültürel etkilerin ortak sorumluları oluyorlar. Onların üretim süreçlerinin şeffaflığı, enerji verimlilik değerleri, kaynaklarının yenilenebilirliği, ürünlerinin uzun vadeli performansı ve yaşam döngüsü boyunca yarattıkları etki, ürettikleri malzemeleri ‘tüketilen’ olmaktan çıkarıp, ‘eşlik eden’ bir varlığa dönüştürüyor.

Dolayısıyla sorumlu mimarlık; cam, beton, çelik ya da ahşap gibi malzeme seçimlerini de artık yalnızca

teknik bir karar olarak değil; aynı zamanda etik bir tercih olarak görüyor. Mimarlığa daha geniş bir ekolojik ölçekte bakmayı sağlayan bu kavram; yeşil altyapıdan biyolojik çeşitliliğe, peyzaj stratejilerinin entegrasyonundan yeniden bütünleşmiş yaşam alanları yaratma anlayışına doğru bir dönüşümü savunuyor.

Günümüzde, dünyanın dört bir yanında aslında sessiz bir dönüşüm yaşanıyor. Mimarlar, tükettiklerinden daha fazla enerji üreten yapılar tasarlıyor, kentsel planlama ekolojik onarıma doğru yön değiştiriyor ve malzeme üreticileri yeni malzeme sistemleri ile hem çevresel etkileri azaltan hem de döngüsel üretim anlayışını güçlendiren yaklaşımlar geliştiriyor.

Sonuç olarak, sorumlu mimarlık kavramı; bir yandan mimarlık mesleğinin yalnızca yaratıcı bir meslek değil, aynı zamanda etik bir sorumluluk olduğunu yeniden hatırlatırken bir yandan da ne inşa ettiğini değil, neyi koruduğunu - neyi dönüştürdüğünü ve neyi geride bıraktığını da sorguluyor. Unutmamalıyız ki, her mimari karar teknik olduğu kadar etik bir tercihtir.

Peki biz bu tercihlerin uzun vadeli etkilerini gerçekten üstlenmeye hazır mıyız? ○

Fotoğraf: José Hevia

Sala Beckett by Flores & Prats

Fotoğraf: Cemal Emden

İstanbul Modern Müzesi by Renzo Piano

SORUMLU MİMARLIK, YAPININ TAMAMLANDIĞI ANI BİR SON OLARAK DEĞİL, UZUN VADELİ BİR İLİŞKİNİN BAŞLANGICI OLARAK GÖRÜR. BU YAKLAŞIM ASLINDA SORUMLULUĞU YALNIZCA MİMARLARA DEĞİL YAPILI ÇEVRENİN OLUŞUMUNA KATKI SAĞLAYAN TÜM OYUNCULARINA VERİR.

YEŞİL OLMAMAK ARTIK EN BÜYÜK RİSK

“BUGÜN KÜÇÜK BİR MALİYETTEN KAÇAN YATIRIMCI, YARIN ÇOK DAHA BÜYÜK BİR MALİYETİ SIRTLANMAK ZORUNDA KALABİLİYOR. VERİMSİZ VE YEŞİL OLMAYAN BİR BİNA; DAHA FAZLA ENERJİ TÜKETEN, DAHA YÜKSEK İŞLETME GİDERİ YARATAN, ZAMANLA DEĞER KAYBEDEN VE GİDEREK DAHA RİSKLİ BİR VARLIĞA DÖNÜŞÜYOR.”

DR. EMRE ILICALI
ÇEDBİK BAŞKANI

Türkiye’de yapı sektörünün sürdürülebilirlik ekseninde geçirdiği dönüşüm, yalnızca teknik çözümlerle değil; vizyon, politika ve iş birliğiyle şekilleniyor. Çevre Dostu Yeşil Binalar Derneği (ÇEDBİK) Başkanı Emre Ilıcalı ile gerçekleştirdiğimiz bu kapsamlı söyleşide; 2026 yılı önceliklerinden mevcut yapı stokunun dönüşümüne, YES-TR sertifikasının rolünden karbon ve gömülü karbon gündemine, yeşil finansmandan greenwashing tartışmalarına kadar pek çok kritik başlığı ele aldık. Ilıcalı, sürdürülebilirliğin artık “iyi niyetli örnekler” üretmenin ötesine geçtiğini vurgularken, sektörün tamamını kapsayan, ölçülebilir ve kalıcı bir dönüşüm için atılması gereken adımları tüm boyutlarıyla değerlendirdi.

ÇEDBİK’in 2026 yılı öncelikli hedefleri hakkında bilgi alabilir miyiz?

2026’da ÇEDBİK olarak odağımızı üç ana hatta topluyoruz: mevcut bina stokunun dönüşümünü hızlandırmak, karbon ve yaşam döngüsü yaklaşımını sektörde ana akıma taşımak ve finansman-mevzuat bağlantısıyla ölçeklenebilir etkiyi arttırmak. Çünkü artık sürdürülebilirlikte yalnızca “iyi örnekler” üretmenin ötesine geçmemiz gerekiyor; asıl hedef, bu yaklaşımı sektörün tamamına yayacak mekanizmaları kurmak. Biz 2026’ı, bu dönüşümün standart, erişilebilir ve uygulanabilir hale geldiği bir kırılım yılı olarak görüyoruz.

Bu çerçevede özellikle Türkiye’nin iklim hedefleriyle uyumlu şekilde, Bakanlığın geliştirdiği YES-TR sertifikasının yaygınlaşması kritik bir fırsat alanı. YES-TR’nin en önemli katkısı, sürdürülebilir yapı yaklaşımını

yalnızca “gönüllülük” alanından çıkarıp, ulusal ölçekte yaygınlaşmaya uygun bir çerçeveye dönüştürmesi. ÇEDBİK olarak biz de bu yapının hem tanıtımında hem de doğru anlaşılması ve sahaya sağlıklı aktarılmasında aktif rol üstlenmeyi çok önemsiyoruz. Çünkü standartların başarısı yalnızca “yazılmasıyla” değil, uygulamada doğru yorumlanması, doğru denetlenmesi ve doğru ölçülmesiyle belirleniyor.

Bu noktada ÇEDBİK’in 2026’daki rolünü iki başlıkta tarif edebilirim: Birincisi, YES-TR’nin sektörde daha geniş kabul görmesi için iletişim, farkındalık ve paydaş buluşmaları tarafında güçlü bir destek sunmak. Geliştiriciler, yatırımcılar, tasarım ekipleri, danışmanlar, tedarikçiler ve yerel yönetimler açısından, YES-TR’nin “ne olduğu” kadar “nasıl uygulanacağı” konusu da çok değerli. Biz burada, sürdürülebilir bina kavramını teorik bir hedef olmaktan çıkarıp, herkes için daha anlaşılır ve uygulanabilir hale getirecek bir köprü rolü üstleneceğiz.

İkincisi ise süreç kalitesi: ÇEDBİK olarak 2026’da kapasite geliştirme tarafını çok büyütmek istiyoruz. Yani yalnızca bir standardı anlatmak değil; sahada uygulayan tüm aktörlerin aynı dili konuşmasını sağlamak. Bunun içinde eğitim programları, iyi uygulama örneklerinin çoğaltılması, pilot projelerle öğrenme döngüsünün hızlandırılması ve özellikle denetim-doğrulama kültürünün güçlendirilmesi var. Çünkü sürdürülebilirlik iddiası, ancak ölçülebilir performansla anlam kazanıyor.

Bir diğer öncelik alanımız da mevcut

YES-TR’nin en önemli katkısı, sürdürülebilir yapı yaklaşımını yalnızca “gönüllülük” alanından çıkarıp, ulusal ölçekte yaygınlaşmaya uygun bir çerçeveye dönüştürmesi.

bina stokunun dönüşümü. Yeni binalar için sürdürülebilirlik yaklaşımını kurgulamak görece daha kolay; ama Türkiye’nin asıl meselesi, milyonlarca metrekaresel mevcut yapı stoğu. 2026’da ÇEDBİK olarak burada “tek tek bina” yaklaşımının ötesinde, program yaklaşımına odaklanacağız. Yani bina tipolojilerine göre hızlı tarama yöntemleri, etkili müdahale paketleri, ölçüm-doğrulama (M&V) yaklaşımı ve finansman modelleriyle birlikte ele alınan daha büyük ölçekli dönüşüm çerçeveleri Çünkü gerçek etki, bu işin ölçeklenmesiyle mümkün.

Aynı şekilde karbon gündemi de 2026’da daha merkezde olacak. Sadece

operasyonel enerji performansı değil; artık giderek daha fazla yaşam döngüsü, malzeme seçimi, gömülü karbon ve karbon verisi konuşacağız. Bu başlıklar yakın gelecekte “tercih” olmaktan çıkıp “zorunluluk” haline gelecek. ÇEDBİK’in burada rolü; sektörün bu dönüşüme hazırlıklı olmasını sağlayacak şekilde bilgi altyapısını, uygulama kapasitesini ve farkındalığı güçlendirmek.

Son olarak finansman ve mevzuat boyutunu da çok önemsiyoruz. Çünkü sürdürülebilirlik yalnızca teknik bir konu değil; aynı zamanda ekonomik bir model ve risk yönetimi meselesi. 2026’da bankalarla, yerel yönetimlerle ve kamu kurumlarıyla daha yakın çalışarak sür-

2026 için bizim hedefimiz sadece “daha fazla sertifika” değil; daha fazla gerçek dönüşüm. Daha fazla ölçülen, doğrulanan, daha düşük enerji tüketen, daha düşük karbonlu ve daha sağlıklı binaların Türkiye’de standart hale gelmesi.

dürülebilir projelerin erişilebilir finansmanla desteklenmesini, performansın izlenmesini ve iyi örneklerin çoğalmasını hedefliyoruz.

Özetle 2026 için bizim hedefimiz sadece “daha fazla sertifika” değil; daha fazla gerçek dönüşüm. Daha fazla ölçülen, doğrulanan, daha düşük enerji tüketen, daha düşük karbonlu ve daha sağlıklı binaların Türkiye’de standart hale gelmesi. YES-TR gibi ulusal çerçevelerin bu dönüşümde çok kritik bir kaldıraç olacağına inanıyoruz ve ÇEDBİK olarak bu sürecin hem yaygınlaşmasında hem de sahada doğru uygulanmasında aktif sorumluluk almaya hazırız.

Türkiye, yeşil bina sertifikasyonu ve sürdürülebilir kentleşme konusunda dünya genelinde nerede konumlanıyor? Ülke olarak geliştirmemiz gereken stratejiler nelerdir?

Türkiye’nin yeşil bina sertifikasyonu ve sürdürülebilir kentleşme konusundaki yerini ben genel olarak kötü görmüyorum. Son 10-15 yılda ciddi bir ilerleme var. Sertifikalı bina sayısı arttı, sektörde bilgi birikimi oluştu, yatırımcı tarafında

farkındalık yükseldi. Yani Türkiye bu konuda tamamen geriden gelen bir ülke değil. Ama şunu da açık söylemek lazım, dünya çok hızlandı ve artık çıta yükseldi. Türkiye’nin de artık bir üst seviyeye çıkması gerekiyor.

Bence burada en kritik konu kentsel dönüşüm. Çünkü Türkiye’de sürdürülebilirlik konuşacaksak, asıl etkiyi yeni yapılan birkaç projeden değil, dönüşecek olan devasa yapı stokundan alacağız. Bugün milyonlarca konut yenileniyor, daha da yenilenecek. Eğer bu süreç sadece dayanıklılık üzerinden ilerlerse, enerji verimliliği, karbon, su yönetimi ve sağlıklı iç mekân gibi başlıklar ikinci plana atılırsa, biz aslında geleceğin çevresel yükünü bugünden büyümüş oluruz. Deprem güvenliği tabii ki tartışmasız bir öncelik ama bu binaları aynı zamanda verimli ve düşük karbonlu yapmak zorundayız. Çünkü bugün yapılan her yanlış, önümüzdeki 30-50 yılın enerji faturası olarak geri dönüyor. Bir diğer konu da gayrimenkul sektörünün bu işe daha samimi yaklaşması. Türkiye’de sektör güçlü, hızlı ve üretken. Ama bazen sürdürülebilirlik hâlâ biraz vitrin işi gibi kalabiliyor. Proje anlatımlarında

sürdürülebilirlik çok güzel anlatılıyor ama iş uygulamaya geldiğinde performans takibi, gerçek tüketim verisi, işletme kalitesi, karbon hesabı gibi konular aynı seviyede güçlü olmayabiliyor. Oysa dünyada artık bu iş sadece “iyi niyet” değil. Ölçülen, kanıtlanan, doğrulanan bir performans bekleniyor. Bizde de bu tarafın güçlenmesi gerekiyor.

Bu noktada ülke olarak geliştirmemiz gereken stratejiler bence çok net. Birincisi, kentsel dönüşümde sürdürülebilirlik kriterlerini standart hale getirmek. Yani bu iş bir opsiyon değil, dönüşümün doğal parçası olmalı. İkincisi, sertifika almak kadar o binanın gerçekten nasıl çalıştığını önemsemek. Enerji tüketiyor mu, ne kadar tüketiyor, suyu nasıl kullanıyor, kullanıcı konforu nasıl, bunları konuşmak lazım. Üçüncüsü de finansman tarafı. Bankaların, yatırımcıların ve kamunun doğru projeyi desteklemesi gerekiyor. Çünkü sürdürülebilirlik yaygınlaşacaksa bu ancak doğru teşvikle ve doğru yönlendirmeyeyle olur.

Son olarak şu da var. Dünya artık sadece enerji verimliliğini değil, karbon meselesini çok daha ciddi şekilde masaya koyuyor. Sadece binayı çalışırken

yeşil bina artık bir tercih değil, giderek bir gereklilik haline geliyor. Çünkü piyasa beklentisi değişti, kullanıcı profili değişti, finansman tarafı değişti, hatta mevzuatın yönü bile değişti.

Yatırımcıların “yeşil bina maliyetidir” yaklaşımının artık çok güçlü bir karşılığı kalmadığını düşünüyorum. Evet, bazı önlemler ilk yatırımda bir farka yol açabiliyor. Ama işin bütünüyle baktığımızda asıl maliyet, yeşil yapmamak. Çünkü verimsiz bir bina uzun yıllar boyunca daha fazla enerji tüketiyor, daha yüksek işletme gideri çıkarıyor, daha hızlı değer kaybediyor ve daha zor kiralanıyor. Yani yatırımcı bugün küçük bir maliyetten kaçarken, yarın çok daha büyük bir maliyeti sırtlanmak zorunda kalabiliyor.

Bir de şu var, bu iş artık sadece tasarruf meselesi değil, açıkça bir risk meselesi. Enerji fiyatları artıyor, karbon konusu gündemde büyüyor, bankalar

daha az enerji harcar hale getirmek yetmiyor. Malzeme seçimi, yaşam döngüsü, gömülü karbon gibi konular giderek daha önemli hale geliyor. Türkiye'nin buraya da hazırlanması gerekiyor. Çünkü bu sadece çevre meselesi değil, aynı zamanda rekabet meselesi. Özellikle uluslararası iş yapan şirketler için bu konular giderek daha belirleyici olacak.

Sonuç olarak, Türkiye'nin geldiği yer fena değil. Ama daha iyi olmak zorundayız. Çünkü elimizde çok büyük bir fırsat var. Kentsel dönüşüm gibi bir alan, doğru yönetilirse Türkiye'yi sürdürülebilir şehircilikte çok ileri bir noktaya taşıyabilir. Yanlış yönetilirse de geleceğin sorunlarını bugünden inşa etmiş oluruz.

Sektör paydaşları yeşil binaları nasıl değerlendiriyor? Yatırımcılar yeşil binaları bir maliyet kalemi olarak mı görüyor yoksa uzun vadede bir tasarruf olduğunun bilinci yerleşti mi?

Sektör paydaşlarının yeşil binalara bakışı son yıllarda ciddi şekilde değişti. Eskiden daha çok “iyi bir ekstra” gibi görülüyordu. Bugün ise özellikle büyük yatırımcılar ve kurumsal firmalar için

Sektör paydaşlarının yeşil binalara bakışı son yıllarda ciddi şekilde değişti. Eskiden daha çok “iyi bir ekstra” gibi görülüyordu. Bugün ise özellikle büyük yatırımcılar ve kurumsal firmalar için yeşil bina artık bir tercih değil, giderek bir gereklilik haline geliyor.

sürdürülebilirlik kriterlerine daha fazla bakıyor, kiracılar da daha seçici hale geliyor. Eğer yatırımcı bu dönüşümü ciddiye almazsa, elindeki varlık zamanla daha düşük kalitede ve daha riskli bir varlık haline geliyor. Bu da değerlemeye yansıyor. Finansmana erişimde zorluklar çıkıyor. Satışta likiditeyi etkiliyor. Kiracı bulmayı zorlaştırıyor. Yani yatırımcı açısından “yeşil bina maliyet mi?” sorusu artık biraz eski bir soru. Asıl soru şu: Yeşil olmayan bina ileride ne kadar sorun çıkaracak?

Bence en kritik nokta yatırımcının bu konuya samimi yaklaşması. Çünkü sürdürülebilirlik bazen hâlâ pazarlama diliyle konuşulabiliyor. Broşürde çok güzel duruyor ama binanın gerçekten nasıl çalıştığı, ne kadar enerji tükettiği, kullanıcı konforu, işletme performansı

gibi konularda aynı özen olmayabiliyor. Halbuki piyasa artık bunu yavaş yavaş görüyor. Sadece etiket değil, gerçek performans bekliyor.

Şunu net söyleyebilirim: Bugün sürdürülebilirliği önemsemeyen yatırımcı, gelecekte istemeyeceği durumlarla karşılaşabilir. Regülasyon baskısı artabilir, finansman maliyeti yükselebilir, bazı projeler değer kaybedebilir, hatta bazı varlıklar yük haline gelebilir. O yüzden bu konu artık sadece çevre duyarlılığı değil, yatırımın geleceğini koruma konusudur. Ben yatırımcılar açısından bunu bir fırsat olarak görüyorum. Doğru yapan, hem maliyetini yönetir hem riskini azaltır hem de varlığının değerini korur.

Yeni binaları yeşil yapmak nispeten daha kolay. Ancak Türkiye'deki

asıl sorun devasa sayıdaki mevcut yapı stoku. Mevcut binaların enerji verimli hale getirilmesi konusunda ÇEDBİK'in nasıl bir yol haritası izliyor?

Yeni binaları yeşil yapmak gerçekten daha kolay. Çünkü proje daha en baştan kurgulanırken doğru hedefleri koyabiliyorsunuz, tasarım kararlarını ona göre alabiliyorsunuz. Ama Türkiye'nin asıl sahası mevcut bina stoğu. Sayı çok büyük ve bu binaların önemli bir kısmı hem enerji açısından verimsiz, hem de konfor ve sağlık açısından bugünün beklentilerinin gerisinde kalıyor. O yüzden ÇEDBİK olarak biz bu konuyu artık “niş bir alan” gibi değil, ülkenin en temel dönüşüm gündemi olarak görüyoruz.

Burada en kritik nokta şu: Mevcut yapı stoğu sadece sismik risk taşıyor,

aynı zamanda çevresel adaptasyon riski de taşıyor. Yani sadece deprem güvenliği değil, enerji tüketimi, aşırı sıcaklar, su stresi, şehirlerde ısı adası etkisi gibi konular da bu binaların geleceğini belirleyecek. Biz ÇEDBİK olarak bunu daha güçlü anlatmaya çalışıyoruz. Çünkü kentsel dönüşüm süreçleri sadece “yıkıp yeniden yapmak” değil, doğru kurgulanırsa Türkiye için çok büyük bir çevresel dönüşüm fırsatı.

Yol haritamızda birkaç temel başlık var. Birincisi, kentsel dönüşüm projelerinde sürdürülebilirlik kriterlerinin işin başından itibaren yer alması. Bugün dönüşüm çoğu zaman dayanıklılık odağında ilerliyor, bu doğal. Ama aynı binayı yeniden yapıyorsak, onu aynı zamanda düşük enerji tüketen, daha iyi yönetimli, daha verimli sistemlere sahip, daha sağlıklı ve daha düşük karbonlu şekilde yapmak zorundayız. Yoksa biz aslında geleceğin enerji maliyetini ve karbon yükünü bugünden inşa etmiş oluyoruz.

İkinci olarak, mevcut binalarda sadece “büyük ve pahalı yenileme” değil, uygulanabilir ve hızlı etki eden adımların da yaygınlaşması gerekiyor. Yani her bina için en büyük yatırımı yapmak şart değil. Önce iyi bir tarama, doğru önceliklendirme ve bina tipolojilerine göre akıllı çözümlerle başlanabilir. Isıtma-soğutma sistemlerinin iyileştirilmesi, otomasyon, aydınlatma, yalıtım gibi paketlerle çok hızlı sonuç alınabiliyor. Önemli olan, bunun sistematik hale gelmesi.

Üçüncü başlık ise finansman ve ölççek. Bu iş tek tek bina bazında ilerlerse çok yavaş gider. Bizim burada program yaklaşımına ihtiyacımız var. Belediyelerin, bankaların, kamu tarafının devreye girdiği, belli tipolojilere göre standart çözümlerin ve finansman modellerinin oluşturulduğu bir yapı. ÇEDBİK olarak biz de hem bu işin iletişimini güçlendirmeye, hem de sahada uygulanabilir modellerin oluşmasına katkı vermeye çalışıyoruz.

Ayrıca burada performans takibi de çok önemli. Çünkü verimlilik sadece projede yazmakla olmuyor, işletmede ortaya çıkıyor. Yani binanın gerçekten ne kadar enerji tükettiğini görmek, doğrulamak, iyileştirmek gerekiyor. Bu kültür yerleşmeden, mevcut stokta ger-

çek bir dönüşüm yakalamak zor.

Özetle ÇEDBİK olarak mevcut yapı stokunu sadece bir “yenileme problemi” olarak değil, bir “ülke dönüşümü” meselesi olarak görüyoruz. Kentsel dönüşüm sürecini doğru yönetebilirsek hem deprem güvenliğini artırırız, hem de Türkiye’nin enerji ve karbon yükünü ciddi şekilde azaltırız. Bizim hedefimiz de bu dönüşümü daha doğru tarif etmek, daha görünür yapmak ve daha uygulanabilir hale getirmek

2053 Net Sıfır emisyon hedefi doğrultusunda, inşaat sektörünün üzerine düşen en büyük sorumluluk nedir? Gömülü karbon konusunu Türkiye gündemine nasıl taşıyacaksınız?

2053 Net Sıfır hedefi doğrultusunda inşaat sektörünün en büyük sorumluluğu çok açık. Çünkü inşaat ve yapı sektörü, dünyada toplam emisyonların yaklaşık yüzde 40’ına kadar uzanan bir etkiye sahip. Yani bu hedefe ulaşmak istiyorsak, binaları ve inşaatı dönüştürmeden bunu başarmamız mümkün değil. Burada sadece enerji verimliliği değil, artık çok daha geniş bir resim var. Bina-

nın tasarımından malzemesine, şantiyeden işletmesine kadar bütün kararlar bu hedefin parçası olmak zorunda.

Bu noktada gömülü karbon konusu çok kritik. Çünkü biz yıllarca daha çok operasyonel karbonu konuştuk. Yani binayı kullanırken daha az enerji harcasın, daha az yakıt yaksın, daha az elektrik tüketsin. Bu önemli ama artık yetmiyor. Bir binanın daha inşa edilmeden önce, malzeme üretiminde ve yapım sürecinde ortaya çıkan karbonu da yönetmek zorundayız. Çimento, demir-çelik, alüminyum, cam gibi temel malzemeler burada işin merkezinde. Açıkçası gömülü karbon konusu artık sadece çevre gündemi değil, aynı zamanda rekabet ve ihracat gündemi.

Çünkü Avrupa Birliği’nin CBAM mekanizmasıyla birlikte bu konu daha da kritik hale geldi. Türkiye’nin ihracatında çok önemli yeri olan sektörler ve malzeme grupları, karbon açısından daha görünür ve daha takip edilir bir döneme girdi. Yani düşük karbonlu üretim yapamayan, karbon verisini yönetemeyen tarafın rekabet gücü zamanla zayıflayabilir. Bu da yalnızca tek bir fabrikanın problemi değil, ülkenin ekonomik sürdür-

ÇEDBİK olarak mevcut yapı stokunu sadece bir “yenileme problemi” olarak değil, bir “ülke dönüşümü” meselesi olarak görüyoruz. Kentsel dönüşüm sürecini doğru yönetebilirsek hem deprem güvenliğini artırırız, hem de Türkiye’nin enerji ve karbon yükünü ciddi şekilde azaltırız.

rülebiliğiyle de ilgili bir konu.

Burada şunu net söylemek lazım. Gömülü karbon meselesi özellikle imalat sanayi tarafından çok yakından takip edilmesi gereken bir konu. Çünkü malzemenin üretildiği yer orası. Ama aynı zamanda inşaat ve gayrimenkul sektörünün de bu konuyu “tasarımın ana konusu” haline getirerek talebi bu yönde artırması gerekiyor. Yani üretici tarafı dönüşecekse, bunu iten şeylerden biri de piyasa talebi olacak. Tasarım ekipleri ve yatırımcılar “daha düşük karbonlu malzeme ve sistem” talep ettikçe, sektör de o yöne doğru daha hızlı evrilecek.

ÇEDBİK olarak bizim rolümüz burada çok net. Biz bu konunun hem teknik boyutunu hem de mevzuat ve piyasa etkisini sektörün daha iyi anlamasını sağlamak istiyoruz. Gömülü karbonun yeşil bina sertifika sistemlerindeki yansımalarını daha görünür hale getirmek, aynı zamanda yerel ve uluslararası mevzuatta bunun nasıl bir karşılığı olduğunu anlatmak ve farkındalığı artırmak önceliklerimiz arasında. Çünkü sektör bu konuyu sadece “uzak bir gelecek” gibi görürse geç kalır. Halbuki bu dönüşüm başladı ve giderek hızlanacak.

Özetle, 2053 hedefi açısından inşaat

sektörünün sorumluluğu sadece daha verimli bina yapmak değil. Daha az karbonla üretmek, daha az karbonla inşa etmek ve bu yaklaşımı artık normal kabul etmek. Gömülü karbon da bunun en kritik parçalarından biri. Biz de ÇEDBİK olarak bu konuyu daha anlaşılır hale getirmek, daha fazla konuşulur hale getirmek ve sektörün dönüşümünü hızlandırmak için aktif şekilde çalışacağız.

Yeşil binaların finansmanında “Yeşil Mortgage” veya uluslararası fonların rolü nedir? Bankaların bu konudaki yaklaşımı ne durumda?

Yeşil binaların finansmanında hem Yeşil Mortgage gibi ürünlerin hem de uluslararası fonların aslında çok önemli bir rolü var. Çünkü dünyada sürdürülebilirlik tarafında gerçekten ciddi bir finansman akışı var. Yani doğru projeyi ortaya koyduğunuzda, düşük karbon, enerji verimliliği, dayanıklılık gibi başlıkları net şekilde gösterebildiğinizde uluslararası ölçekte erişilebilecek büyük kaynaklar mevcut. Bu aslında sektör için çok büyük bir fırsat.

Ama açık konuşmak gerekirse Türkiye’de gayrimenkul sektörü bu finansman imkanlarını henüz yeterince çeşitlendirebilmiş değil. Bunda hem

piyasa koşullarının hem de yapısal bazı eksiklerin etkisi var. Sürdürülebilirlik kriterlerinin projelerde standart bir şekilde tanımlanması ve ölçülmesi konusu hâlâ tam oturmuş değil. Finans tarafı da bu alanda ürün geliştirmeye başladı ama henüz piyasada güçlü ve ölçekli bir karşılık oluşmuş değil.

Yeşil Mortgage tarafında Türkiye’de bazı denemeler yapıldı. Bankalar bu konuda adım attı, ürünler konuşuldu. Ama etkisi açıkçası çok sınırlı kaldı. Bugün geldiğimiz noktada ise özellikle konut kredilerindeki daralma nedeniyle sektör daha çok temel finansmana erişim sorunlarına odaklanıyor. Bu da Yeşil Mortgage gibi daha nitelikli ürünlerin gündeme gelmesini zorlaştırıyor.

Buna rağmen ben bu tablonun kalıcı olmadığını düşünüyorum. Çünkü dünyada sürdürülebilirlik finansmanı çok net bir yön haline geldi. Karbon, enerji verimliliği ve iklim riski artık finansal risk olarak görülüyor. Bankaların da bu dönüşümün dışında kalması mümkün değil. Önümüzdeki dönemde finans sektörünün bu alanda daha cesur ve daha kapsamlı açılımlar yapacağını düşünüyorum.

ÇEDBİK olarak biz de burada daha aktif bir rol üstlenmeyi hedefliyoruz.

Özellikle uluslararası fonlara erişimde, bu fonların talep ettiği teknik kriterlerin doğru anlaşılması ve projelere doğru şekilde entegre edilmesi konusunda sektöre destek olmayı planlıyoruz. Yani sadece “finansman var” demek değil, bu finansmana erişebilmek için gerekli olan teknik çerçeveyi, performans göstergelerini ve doğrulama süreçlerini daha anlaşılır hale getirmek istiyoruz. Böylece hem bankalar hem yatırımcılar için sürdürülebilir projelerin finansmanı daha erişilebilir ve daha güvenilir hale gelebilir. Dünyada bu işin kaynağı var, ilgisi var. Türkiye’de ise henüz bu potansiyeli tam kullanamıyoruz. ÇEDBİK olarak amacımız da bu boşluğu biraz olsun kapatmak ve sürdürülebilir projelerin finansmanla daha güçlü şekilde buluşmasına katkı vermek

Greenwashing kavramı artık mimarlık ve inşaat sektörü için de ciddi bir tartışma başlığı. Sizce bu sınır bugün yeterince net mi?

Bence greenwashing sınırı bugün hâlâ tam net değil. Hatta bu yüzden konu giderek büyüyor. Çünkü sürdürülebilirlik artık çok popüler bir alan ve herkes bu dilin içinde olmak istiyor. Ama bazı projelerde sürdürülebilirlik gerçekten işin içine gömülmüş bir yaklaşımken, bazılarında daha çok “sunumda iyi dursun” seviyesinde kalabiliyor. Bu da doğal olarak güven sorununu artırıyor.

Aslında sınırı netleştiren şey çok basit: ölçüm ve kanıt. Yani bir bina gerçekten daha az enerji tüketiyor mu, suyu daha verimli kullanıyor mu, karbonunu

düşürüyor mu, kullanıcıya daha sağlıklı bir ortam sağlıyor mu... Bunlar ölçülüp gösterilebiliyorsa greenwashing riski azalıyor. Ama sadece güzel görseller, iddialı cümleler ve birkaç sembolik uygulama üzerinden “yeşil” deniyorsa, orada problem başlıyor.

Bir de şu var, greenwashing sadece pazarlama tarafında olmuyor. Bazen iyi niyetle başlanıyor ama süreç doğru yönetilmediği için sonuç yine zayıf kalabiliyor. Mesela proje tasarımı iddialı başlıyor ama uygulamada malzeme değişiyor, işletmede sistemler doğru çalıştırılmıyor, performans takip edilmiyor. Bu durumda da ortaya çıkan şey, kağıt üzerinde iyi ama gerçek hayatta zayıf bir sürdürülebilirlik oluyor.

Benim görüşüm şu: Önümüzdeki dönemde bu sınır daha netleşecek. Çünkü mevzuat tarafı daha fazla devreye giriyor, finans kuruluşları daha fazla veri istiyor, kiracılar ve kullanıcılar daha fazla sorguluyor. Yani “etiket” dönemi yavaş yavaş kapanıyor, “performans” dönemi başlıyor.

ÇEDBİK olarak bizim burada durduğumuz yer de belli. Biz sürdürülebilirlik iddiasının daha şeffaf, daha ölçülebilir ve daha doğrulanabilir hale gelmesi gerektiğini savunuyoruz. Greenwashing’i azaltmanın yolu, daha fazla denetim baskısı değil sadece, aynı zamanda sektöre doğru yöntemi öğretmek, iyi örnekleri çoğaltmak ve performans kültürünü normalleştirmek. Çünkü sürdürülebilirlik gerçekten sahada karşılığı olan bir iş olursa, greenwashing de kendiliğinden alan kaybeder. ○

Biz sürdürülebilirlik iddiasının daha şeffaf, daha ölçülebilir ve daha doğrulanabilir hale gelmesi gerektiğini savunuyoruz. Greenwashing’i azaltmanın yolu, daha fazla denetim baskısı değil sadece, aynı zamanda sektöre doğru yöntemi öğretmek, iyi örnekleri çoğaltmak ve performans kültürünü normalleştirmek.

Mimarın Değişen Rolü Üzerine Bir Bakış

MİMAR TASARLAYAN DEĞİL, SİSTEM KURAN BİR AKTÖRE Mİ DÖNÜŞÜYOR?

“ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE MİMARIN ROLÜ ÖNEMİNİ KAYBETMEYECEK; AKSİNE DAHA DA AĞIRLAŞACAK. İŞ YÜKÜ BAZI ALANLARDA HAFİFLEYEBİLİR, AMA SORUMLULUK ARTACAK. YAPAY ZEKÂYI, ÇİZİM ARAÇLARININ GELİŞMESİNDEN ÇOK DAHA FARKLI BİR YERDE KONUMLANDIRMAK GEREKİYOR.”

Son yıllarda mimarlık pratiği; yapay zekâ, parametrik tasarım, veri odaklı karar mekanizmaları ve dijital üretim süreçleriyle birlikte ciddi bir dönüşüm yaşıyor. Bu dönüşüm, sıkça “mimar artık tasarlamıyor, sistemi yönetiyor” gibi iddialarla tartışılıyor. Oysa bu tartışmanın merkezinde gözden kaçan temel bir gerçek var: Mimarlık, tarih boyunca zaten bir sistem kurma pratiği idi.

Bir yapıyı tasarlamak hiçbir zaman tekil bir estetik karar verme süreci olmadı. İklim, bağlam, kullanıcı, strüktür, ekonomi, mevzuat, zaman, malzeme ve üretim teknikleri gibi çok sayıda değişkenin tek bir mimari cevapta buluşması gerekiyordu. Bu anlamda mimar, her dönemde çoklu problemleri aynı anda okuyan, tartan ve nihayetinde sorumluluğunu üstlendiği bir bütüncül karar üreten aktör oldu. Bugün değişen şey, bu sistemin karmaşıklık seviyesi ve hızıdır.

Tasarım Zaten Bir Sistemdi

Tarihsel olarak baktığımızda mimarın rolü farklı araçlarla ama benzer sorumluluklarla evrildi. Modern öncesi dönemde mimar, sınırlı araçlarla üretimini gerçekleştiriyordu. Modernizmle birlikte standartlaşma, seri üretim ve rasyonalite ön plana çıktı. Bilgisayar destekli çizimin devreye girmesiyle temsil gücü arttı; üç boyutlu modelleme ve BIM süreçleriyle tasarım-uygulama ilişkisi yeniden tanımlandı. Parametrik tasarım ise mimarın kurduğu sistemlerin daha esnek ve değişken hale gelmesini sağladı.

Ancak bu değişimlerin hiçbirinde mimar, tasarımın öznesi olmaktan çıkmadı. Aksine, araçlar geliştikçe karar verme sorumluluğu daha da görünür hale geldi. Bugün de benzer bir eşikteyiz. Yapay zekâ, tasarım sürecine yeni bir hız ve

derinlik katıyor; fakat bu, mimarın rolünü ortadan kaldırmıyor. Tasarım hâlâ mimarın niyetiyle, sezgisiyle ve sorumluluk almasıyla anlam kazanıyor.

rggA’da Yapay Zekâ ile Tanışma

rggA pratiğinde yapay zekâ ile ilk temasımız, açıkçası bir “oyun alanı” gibiydi. Yapabildiklerini gördükçe şaşırdık; fakat başlangıçta bunu doğrudan proje üretimine entegre edebileceğimiz bir noktada değildik. Zamanla mesele, “ne yapabiliyor?” sorusundan “bizim pratiğimizde nerede anlamlı?” sorusuna evrildi.

Bugün yapay zekâyı ofisin organizasyonundan proje üretim sistemine kadar farklı ölçeklerde kullanıyoruz. Henüz bu araçları nihai çözümler olarak değil; anlama, gözlemleme ve yönünü kestirme araçları olarak görüyoruz. Ancak verimliliğimizi ciddi biçimde artırdığını söyleyebilirim. Özellikle tekrar eden pratikler için eğitilmiş, ofise özel asistanlar, tutarlılık ve kalite açısından bir alt denge oluşturdu.

Tasarım Kararını Kim Veriyor?

Yapay zekâ, rggA pratiğinde tasarım kararlarını vermiyor; ama araştırma, problem tespiti, çözüm arayışı ve fikirlerin evrilme sürecinde ciddi bir hız ve netlik sağlıyor. Kendi içimizde günler sürebilecek tartışmaları, farklı başlıklar altında derinleştirmemize olanak tanıyor. Bu da fikir netliğine çok daha kısa sürede ulaşmamızı sağlıyor.

Konsept sunumlarda kullandığımız atmosferik imajlar, şemalar ve grafik anlatılar; metin kurguları, sunum dili ve görsel anlatım, yapay zekâ destekli araçlarla güçleniyor. Özellikle kalabalık kullanıcı senaryoları, kamusal mekân atmosferleri ve anlatı yoğunluğu olan sunumlarda bu araçlar ciddi bir destek sağlıyor.

Teknik üretim tarafında ise henüz doğrudan bir entegrasyonumuz yok; ancak bu alanın da hızla dönüşeceğini öngörüyoruz.

Yapay Zekânın Sınırı Nerede?

Yapay zekâ, bağlamı analiz edebilir, çok sayıda veriyi eşzamanlı okuyabilir ve mekânsal alternatifler üretebilir; ancak bu verilerin hangisinin anlamlı, hangisinin riskli, hangisinin etik olarak sorunlu olduğunu ayırt edecek sorumluluğu tek başına üstlenemez. Mimarlık pratiğinde asıl belirleyici olan, bu araçların ürettiği olasılıkları sezgi, deneyim ve mesleki etik süzgecinden geçirebilen mimarın varlığıdır. Yapay zekâ mimarlığı hızlandırır ve çoğaltır; ama onu nitelikli ve özgün kılan son kararı hâlâ insan alır.

Mimarlık, yalnızca seçenек üretmek değil; seçmek ve reddetmek işidir. Yapay zekâ bugün çok şey üretebiliyor; fakat mimarlık hâlâ özgün bir tasarım yaklaşımı, niyet ve sorumluluğun mimar tarafından cesaretle yönetildiği bir süreç gerektiriyor. Bu anlamda, sıkça verilen “dolu şarap kadehi” metaforu hâlâ geçerli: Yapay zekâ imgeler üretebilir, ama o imgenin neden orada olduğu, neye hizmet ettiği ve hangi bağlamda anlam kazandığı sorusu hâlâ mimara aittir.

Geleceğe Dair Bir Not

Önümüzdeki dönemde mimarın rolü önemini kaybetmeyecek; aksine daha da ağırlaşacak. İş yükü bazı alanlarda hafifleyebilir, ama sorumluluk artacak. Yapay zekâyı, çizim araçlarının gelişmesinden çok daha farklı bir yerde konumlandırmak gerekiyor. Çünkü yapay zeka araçları, özellikle “mimarsız mimarlık” tartışmalarında eleştirdiğimiz vasat altı üretimi daha kaliteli ve iyi hale getirebilir.

Eğer doğru kullanılırsa, yapay zekâ; en azından asgari kalite eşiğini yükselten bir araç haline gelebilir. Bu da özellikle ülkemizdeki yapı stoğunun niteliği açısından kritik bir fırsat sunuyor.

Son Söz

Tüm bu hız, teknoloji ve sürekli evrilen araçlar içinde mimarlık yapmak, benim için gizemi artan ve giderek daha fazla keyif aldığım bir pratiğe dönüşüyor. Çünkü ne kadar çok araç gelişirse gelişsin, mimarlığın özü hâlâ insanla, mekânla ve sorumlulukla kurulan o benzersiz ilişkiye dayanıyor. Ve bu ilişki, hâlâ mimarın omuzlarında. ○

R. Güneş Gökçek / Mimar, rggA Mimarlık Firma Kurucusu

Yapay zekâ, tasarım sürecine yeni bir hız ve derinlik katıyor; fakat bu, mimarın rolünü ortadan kaldırmıyor. Tasarım hâlâ mimarın niyetiyle, sezgisiyle ve sorumluluk almasıyla anlam kazanıyor.

2026 BANYOLARINDA ZAMANSIZLIK VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

“SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK, BANYOLARDA ÇOĞU ZAMAN YALNIZCA TEKNİK SİSTEMLER ÜZERİNDEN KONUŞULUYOR. OYSA BİZİM İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK, ÇOK DAHA ERKEN BİR AŞAMADA — TASARIM KARARININ VERİLDİĞİ İLK ANDA— BAŞLAR.”

Yazan
Başak
Akkoyunlu
BAD

Zamansızlık ve sürdürülebilirlik, banyolarda artık ayrı ayrı konuşulabilecek kavramlar değil; birlikte ele alınması gereken bütüncül bir mimari duruştur. Sürdürülebilirlik, banyolarda çoğu zaman yalnızca teknik sistemler üzerinden konuşuluyor. Oysa bizim için sürdürülebilirlik, çok daha erken bir aşamada —tasarım kararının verildiği ilk anda— başlar. Zamansız tasarlanmış bir banyo, doğası gereği sürdürülebilirdir. Çünkü yenilenme ihtiyacı gecikir, mekân kullanıcıyla birlikte yaşlanır ve değerini kaybetmez. Bu nedenle 2026 banyolarında sürdürülebilirliği yalnızca “çevreci” olmak üzerinden değil, kalıcı olabilmek üzerinden okumak gerekir. Uzun ömürlü malzeme kullanımı, kolay eskimeyen yüzeyler ve bakım gereksinimi düşük detaylar, gerçek anlamda sürdürülebilir bir banyonun temelini oluşturur. 2026 itibarıyla bu yaklaşım, yalnızca

çevresel değil, aynı zamanda ekonomik ve mekansal bir bilinç olarak da önem kazanmaktadır.

Bunun yanında su tüketimini azaltan armatür sistemleri, enerji verimli aydınlatma çözümleri ve doğal ışığın kontrollü kullanımı, banyolarda artık gizli ama vazgeçilmez tasarım bileşenleridir. Bizim tasarım pratiğimizde banyo, evin en kişisel alanıdır. Günün başladığı ve sona erdiği bu mekanın; sakin, dengeli ve yorucu olmayan bir atmosfer sunması gerektiğine inanıyoruz. Banyo mekânı, mimari tasarımda en hızlı eskime riski taşıyan alanlardan biridir. Bunun temel nedeni, çoğu zaman trend odaklı ele alınması ve uzun vadeli kullanım senaryolarının göz ardı edilmesidir. Oysa 2026 perspektifinden baktığımızda, banyolar artık geçici estetik tercihlerle değil; zamansızlık ve sürdürülebilirlik ekseninde kurgulanmak zorundadır.

Zamansız banyo tasarımı, belirli bir stile ait

“Zamansız banyo tasarımı, belirli bir stile ait olmak yerine, doğru oranlar, doğru malzeme ve aydınlatma ile dengeli bir mekansal kurgu ile var olur.”

olmak yerine, doğru oranlar, doğru malzeme ve aydınlatma ile dengeli bir mekansal kurgu ile var olur. 2026 banyolarında bunu; yumuşatılmış geometriler, gereksiz detaylardan arındırılmış yüzeyler ve göz yormayan renk paletleri üzerinden okumak mümkün. Basak Akkoyunlu Design olarak, banyo tasarımı yalnızca bir iç mekân meselesi değil, kullanıcının günlük ritmini ve yaşam kalitesini doğrudan etkileyen mimari bir deneyim alanı olarak ele alıyoruz. Bu yaklaşım, bizi kaçınılmaz olarak sadeleşmeye, bilinçli malzeme seçimine ve uzun ömürlü mekânsal kararlara yönlendiriyor. Trendlerin hızla değiştiği bir dönemde, mimarın sorumluluğu kullanıcıyı anlık beğenilerden koruyacak bir mekan üretmektir. Bu nedenle projelerimizde, zamana direnebilecek doğal taşlar, mat ve dokulu yüzeyler, sade ama karakterli detaylar tercih ediyoruz. Çünkü zamansızlık, iddiasını bağırarak değil, sessiz bir tutarlılıkla ortaya koyar. ○

ENERJİDE TASARRUF BİREYSEL DEĞİL, KAMUSAL BİR SORUMLULUK

BUGÜN TASARRUF DEDİĞİMİZ ŞEY, YALNIZCA EVDE BİRKAÇ CİHAZI KAPATMAKTAN İBARET DEĞİL; SEKTÖREL, YÖNETİMSSEL VE ULUSLARARASI ÖLÇEKTE ALINMASI GEREKEN KARARLARIN VE DÖNÜŞÜMLERİN PARÇASI.

Begüm Çetin | Elektrik-Elektronik
Mühendisliği Bölümü Arş. Gör.

Enerji tasarrufu artık bir tercih, hatta yalnızca bireysel bir iyi niyet alanı olmaktan çıktı. İklim krizinin derinleşmesi, enerji maliyetlerinin artması ve enerji arz güvenliği baskısı, tasarrufu toplumsal ölçekte zorunlu bir davranışa dönüştürdü. Bugün tasarruf dediğimiz şey, yalnızca evde birkaç cihazı kapatmaktan ibaret değil; sektörel, yönetimsel ve uluslararası ölçekte alınması gereken kararların ve dönüşümlerin parçası.

Bu noktada en kritik sorun, enerji tasarrufunu bireyin omzuna bırakma eğilimi. Oysa artan nüfusun enerji talebini yönetebilmek, dışa bağımlılığı azaltmak ve enerji verimliliğini sürdürülebilir kılmak için güçlü bir kamusal çerçeveye; yerel yönetimlerin de etkin biçimde dahil olduğu yeni bir enerji yönetimi yaklaşımına ihtiyaç var.

Türkiye'nin en acil enerji sorunu: dışa bağımlılık ve fosil yakıt ağırlığı

Türkiye'nin enerji gündeminde iki konu öne çıkıyor: dışa bağımlılık ve fosil yakıtların yüksek payı. Fosil kaynaklar yalnızca karbon emisyonu açısından değil, çevresel maliyet ve enerji verimliliği bakımından da dezavantajlı bir tablo

yaratıyor. Bu nedenle yeşil geleceği konuşurken, teknolojik dönüşümün merkezinde şu üç hedef olmalı:

- artan enerji talebine güvenli karşılık vermek,
- enerji kaynaklarında dışa bağımlılığı azaltmak,
- enerji verimliliğini kesintisiz ve güvenli biçimde sürdürebilmek.

Bu çerçevede yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaşması yalnızca bir çevre hedefi değil; doğrudan ekonomik ve stratejik bir zorunluluk.

Yenilenebilir enerjide büyük potansiyel: fakat ölçek büyütmek şart

Yenilenebilir enerji kaynakları; temiz, sürdürülebilir, yerli potansiyeli yüksek ve uzun vadede daha ekonomik bir enerji rejimi kurma imkânı sunuyor. Türkiye'nin coğrafi konumu ve doğal koşulları düşünüldüğünde bu potansiyelin oldukça güçlü olduğu açık.

Mevcut çalışmalar değerlendirildiğinde yenilenebilir kurulu güç içerisinde payın sırasıyla hidrolik, güneş, rüzgâr ve jeotermal kaynaklarla şekillendiği görülüyor. Ancak kritik olan, bu kapasitenin yalnızca artması değil; aynı zamanda şebekeye akıllı biçimde entegre edilmesi.

Türkiye'nin en acil enerji sorunu: dışa bağımlılık ve fosil yakıt ağırlığı
Türkiye'nin enerji gündeminde iki konu öne çıkıyor: dışa bağımlılık ve fosil yakıtların yüksek payı. Fosil kaynaklar yalnızca karbon emisyonu açısından değil, çevresel maliyet ve enerji verimliliği bakımından da dezavantajlı bir tablo yaratıyor.

Yenilenebilir enerji kaynakları; temiz, sürdürülebilir, yerli potansiyeli yüksek ve uzun vadede daha ekonomik bir enerji rejimi kurma imkânı sunuyor. Türkiye'nin coğrafi konumu ve doğal koşulları düşünüldüğünde bu potansiyelin oldukça güçlü olduğu açık.

Nükleer enerji: teknolojik güvenlik ve atık yönetimi tartışmanın merkezinde

Enerji çeşitliliği açısından nükleer enerji de gündemde. Ancak burada konu sadece kapasite artırımı değildir. Nükleer santrallerde atık yönetimi ve sistem güvenliği teknolojileri kritik başlıklardır; olası bir hasarın etkisi uzun yıllara yayılan sonuçlar doğurabilir. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin önümüzdeki yıl devreye alınacağı bildiriliyor. Bu süreç, teknoloji güvenliği ve risk yönetimi açısından toplumla şeffaf biçimde yürütülmesi gereken bir alan olarak dikkat çekiyor.

Enerji dönüşümünün gerçek anahtarı: dijitalleşme ve akıllı şebekeler

Enerji dönüşümü bugün dijitalleşmeden ayrı düşünülemez. Bu dönüşüm, yalnızca yeni kaynaklara geçiş değil; enerjinin ölçülmesi, izlenmesi ve yönetil-

mesi anlamına da geliyor.

Bu nedenle akıllı sayaçlar, yalnızca teknik bir ekipman değil; akıllı şebekelerin ve hatta akıllı şehirlerin temel yapı taşıdır. Enerji verimliliği için ölçüm şarttır; ölçümün gelişmesi ise haberleşme teknolojileriyle mümkündür.

Bu alandaki önemli gelişmelerden biri de Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) "Enerji Yönetiminde Dijital ve Yenilenebilir Enerji Dönüşümü" başlığı altında şebekelerde akıllı sayaç entegrasyonuna yönelik planını 2026 Mart itibarıyla uygulamaya koyacak olmasıdır. Bu adım, özellikle:

- yenilenebilir enerji kaynaklarının şebekeye entegrasyonu,
- elektrikli araç şarj altyapısının yük yönetimi,
- uzaktan izleme-kontrol ve üretim-tüketim analizleri, gibi başlıklarda

belirleyici olacaktır.

Bu tablo, bizi kaçınılmaz olarak yapay zekâ destekli enerji yönetimi tartışmasına da taşıyor. Erken hata teşhisi, arıza ve kesinti tahmini, sistem güvenliği ve süreklilik gibi alanlarda yapay zekâ uygulamalarının önemi giderek artacaktır.

Vatandaş bu dönüşümün pasif izleyicisi değil

Enerji dönüşümü; eğitimden sanayiye, bireysel yaşamdan kent ölçeğine uzanan bir sistem değişikliğidir. Üniversite-sanayi iş birlikleri ile geliştirilen projeler umut verici gelişmeler sunarken, vatandaş da yenilenebilir enerji teknolojilerine, elektrikli araçlara ve enerji verimli ürünlere yönelerek dönüşümün aktif bir parçası hâline geliyor.

Tasarruf ve verimlilik aynı şey değil

Sık yapılan bir karışıklığı da netleştirmek gerekiyor: Enerji tasarrufu, tüketimi azaltmaya yönelik davranış ve önlemlerdir. Enerji verimliliği ise aynı hizmeti daha az enerjiyle sağlayacak teknolojik/sistemsel dönüşümlerdir.

Akıllı sayaçlar, talep tarafı yönetimi ve ölçüm-kontrol teknolojileri enerji verimliliğini artırırken; ısı yalıtımı, verimli aydınlatma ve düzenli bakım uygulamaları

hem tasarrufa hem verimliliğe doğrudan katkı sağlar.

Kış ayları için basit ama etkili öneriler

Kış aylarında enerji yükünün arttığı düşünülürse, küçük gibi görünen davranışların toplamda ciddi etkisi olabilir:

- kullanılmayan cihazların priz bağlantısını kesmek,
- enerji tasarruflu ampulleri tercih etmek,
- gereksiz aydınlatmadan kaçınmak,
- ısı yalıtımı sağlayacak önlemleri güçlendirmek,
- enerji verimli cihazlara yönelmek,
- mekanik sayaçlar yerine akıllı/çift yönlü sayaç kullanımı desteklemek,
- enerji depolama ve yenilenebilir kaynak kullanımını teşvik etmek.

Asıl vurgu: tasarruf kamusal bir sorumluluk

Enerji tasarrufu bireysel çabalarla elbette desteklenir; ancak ülkenin enerji talebini yönetmek, dışa bağımlılığı azaltmak ve enerji verimliliğini sürdürülebilir hâle getirmek kamusal planlama olmadan mümkün değildir.

Bugün ihtiyacımız olan; daha esnek, ölçümlenebilir ve dayanıklı bir enerji altyapısıdır. Bunun için:

- çift yönlü veri akışına uygun haberleşme ağları,
- veri kontrol merkezleri,
- uzaktan izleme-kontrol sistemleri,
- yapay zekâ ile arıza/kesinti tahmini gibi bütüncül uygulamalar, hayata geçirilmelidir.

Yerel yönetimler bu süreçte yalnızca destekleyici aktörler değil; kent ölçeğinde dönüşümü mümkün kılacak asli uygulayıcılardır. Ayrıca toplu taşımada ve bireysel ulaşımında elektrikli ve enerji verimli araçlara yönelik teşviklerin artması, enerji verimli bina standartlarının ise zorunlu hâle gelmesi kritik önemdedir. En önemlisi de farkındalık: ilkokuldan başlayarak tüm eğitim seviyelerinde yeşil enerji ve dijital dönüşüm bilincinin sistematik biçimde geliştirilmesi gerekmektedir.

Tasarruf artık zorunlu

Türkiye, Paris Anlaşması kapsamında 2053 net sıfır emisyon hedefini benimsemiş durumda. 12. Kalkınma Planı ve 2024-2026 hedefleri doğrultusunda yeşil enerji dönüşümünün hızlandırılması planlanıyor. Bu genel çerçeve içinde tasarruf, bireysel bir "önlem" değil; kamu, sektör ve uluslararası ölçeği olan bir zorunlu davranış biçimi hâline geliyor.

Enerjide tasarruf artık ertelenebilir bir seçenek değil; bugünün en gerçekçi sürdürülebilirlik politikasıdır. ○

Enerji çeşitliliği açısından nükleer enerji de gündemde. Ancak burada konu sadece kapasite artırımı değildir. Nükleer santrallerde atık yönetimi ve sistem güvenliği teknolojileri kritik başlıklardır.

GERİ DÖNÜŞÜM KAVRAMINA SIKIŞAN DÖNGÜSEL EKONOMİ

DÖNGÜSEL EKONOMİ KAVRAMI, SON YILLARDA YAPI SEKTÖRÜNDE YALNIZCA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÜNDEMİNİN BİR ALT BAŞLIĞI OLMAKTAN ÇIKIP, SEKTÖRÜN GELECEĞİNİ BELİRLEYECEK BİR DÖNÜŞÜM PROGRAMI OLARAK ELE ALINMAYA BAŞLANDI.

Yapı sektörü, modern dünyanın en büyük malzeme akışını yönetiyor. Çimento, çelik, alüminyum, cam, plastik ve ahşap gibi yüksek hacimli ve yüksek karbon etkili malzemelerin büyük kısmı, doğrudan ya da dolaylı olarak yapıyı çevreye giriyor. Bu akış, yalnızca enerji ve emisyon açısından değil, ekonomik ve stratejik kaynak yönetimi açısından da giderek daha kritik bir hale geliyor.

Tam da bu nedenle **döngüsel ekonomi** kavramı, son yıllarda yapı sektöründe yalnızca sürdürülebilirlik gündeminin bir alt başlığı olmaktan çıkıp, sektörün geleceğini belirleyecek bir dönüşüm programı olarak ele alınmaya başlandı. Ancak aynı noktada önemli bir sorunla da karşı karşıyayız: Döngüsel ekonomi çoğu kez yanlış anlaşılıyor ve yapı sektöründe daraltılmış bir alana, neredeyse yalnızca **geri dönüşüm**

başlığına sıkıştırılıyor.

Oysa döngüsel ekonomi, geri dönüşümden daha büyük bir iddiaya sahip. Burada amaç, atığı bertaraf etmek değil, malzemenin değerini korumak ve mümkün olduğunca uzun süre dolaşımda tutmak. Avrupa Çevre Ajansı'nın (EEA) inşaat ve yıkım atıkları üzerine yaptığı analizler önemli bazı gerçekleri ortaya koyuyor. Pek çok ülkede inşaat-yıkım atıklarında geri kazanım oranları yüksek

görünse bile bu geri kazanımın önemli bir bölümü düşük değerli uygulamalara gidiyor. Bu tablo, rakamsal başarı gibi görünebilir ve malzemenin nitelik kaybıyla elden çıkması anlamına gelir ancak döngüsel ekonominin asıl hedefi olan **yüksek değerde dolaşım** hedefini karşılayamaz. Yani atığı sahadan uzaklaştırmak, döngüsellik kurmak anlamına gelmiyor. Çünkü döngüsellik, malzemenin değerini kaybetmeden yeni bir ekonomik döngüye girmesini gerektiriyor.

Döngüsel ekonomiyi yapı sektörü için gerçek bir dönüşüm haline getiren şey bu yaklaşımın şantiyeden önce başlamasıdır. Döngüsel ekonominin en kritik kararlarının proje bitiminde veya yıkım anında değil, tasarımın ilk aşamalarında alındığı araştırmalarla kanıtlanmıştır. Tasarım süreci, bir binanın yalnızca formunu ve estetiğini değil, aynı zamanda sökülebilirliğini, uyarlanabilirliğini ve bileşenlerinin yeniden kullanım potansiyelini belirlemelidir. Bu nedenle döngüsel ekonomi, daha yeşil malzeme seçmek gibi sığ bir teknik karara indirgenemeyecek kadar kapsamlı olarak ele alınmayı gerektirir. Bina, tasarım sürecinin başından itibaren bir gün söküleceği ve bileşenlerinin yeniden değerlendirileceği düşünülerek kurgulanmalıdır. Bu bakış açısı, binayı bir malzeme bankası olarak ele alır, yapı bir kez inşa edilip kaderine terk edilen bir tüketim nesnesi değil, bileşenlerinin gelecekteki kullanımına imkân veren bir değer deposudur.

Ellen MacArthur Foundation'ın yapı çevre üzerine hazırladığı raporlar, döngüsellüğün inşaat sektöründe iklim hedeflerine yaklaşmak için önemli bir araç olduğunu ortaya kaymaktadır. Bu raporlara göre, yapı malzemelerinin üretim süreçlerinden kaynaklanan emisyonların azaltılmasında yalnızca enerji verimliliği ya da yenilenebilir enerjiye geçiş yeterli değildir; malzeme talebini düşüren, mevcut yapı stokunun

ömrünü uzatan ve yeniden kullanım döngülerini büyüten stratejiler zorunlu hale gelmektedir. Bu noktada döngüsel ekonomi, teknolojiye çok sistem meselesidir. İnşaat sektörü, tasarımdan tedarike, sözleşmeden bakım-onarıma kadar tüm değer zincirinin yeniden tasarlanmasını gerektiren bir paradigma değişimiyle karşı karşıyadır.

Kırılma Noktaları

Döngüsel ekonominin uygulanmasında iki temel kırılma yaşanıyor. İlki, yapı sektörünün yıkım pratiği ile döngüsellik fikrinin çelişmesidir. Günümüzde yaygın uygulama, bir yapının ekonomik ömrü sona erdiğinde hızlı ve maliyet odaklı bir yıkım sürecine gidilmesi, ortaya çıkan karışık atığın ayrıştırılmadan düşük değerde bir kullanım alanına yönlendirilmesi ya da bertaraf edilmesidir. Oysa döngüsel ekonomi, yıkımı bir son olarak değil, kontrollü bir sökülme süreci olarak tarif eder. Seçici sökülme yaklaşımı, yapı bileşenlerini mümkün olduğunca sağlam çıkarabilmeyi, malzeme kaybını

Bina, tasarım sürecinin başından itibaren bir gün söküleceği ve bileşenlerinin yeniden değerlendirileceği düşünülerek kurgulanmalıdır. Bu bakış açısı, binayı bir malzeme bankası olarak ele alır, yapı bir kez inşa edilip kaderine terk edilen bir tüketim nesnesi değil, bileşenlerinin gelecekteki kullanımına imkân veren bir değer deposudur.

azaltmayı ve ikinci el kullanım piyasasını beslemeyi hedefler. Döngüsellik tam da bu noktada, yıkımın doğasını değiştirir. Yapıyı ortadan kaldırmak değil, yapı bileşenlerini yeniden dolaşıma sokmak esastır.

İkinci kırılma ise veri konusunda ortaya çıkıyor. Döngüsel ekonomi için yapının içinde ne olduğunu bilmek gerekir. Hangi malzeme nerede, hangi bileşen nasıl bağlanmış, sökülürken neye ihtiyaç var, yeniden kullanım potansiyeli nedir? Bu soruların yanıtı olmadığı sürece döngüsel ekonomi, niyet düzeyinde kalır. Bu nedenle malzeme pasaportları, dijital ikizler ve BIM tabanlı envanterler, döngüsel yapı üretiminin kritik altyapıları olarak görülmektedir. Döngüsel ekonominin gerçek anlamda ölçeklenmesi için sektörün veri altyapısı kurması ve standart üretmesi gerekir. EMF raporları, bu veri katmanını olmadan yeniden kullanımın ekonomileşmesinin zor olacağını açıkça ortaya koyar.

Bu tabloya bakınca döngüsel ekonomi neden hâlâ yaygınlaşmıyor?

sorusu kaçınılmaz hale geliyor. Çünkü yapı sektörü, döngüsellüğün gerektirdiği yeni iş modellerine ve güven ilişkisine hazır değil. Yeniden kullanılan malzemelerin performansının nasıl belgeleneceği, garanti süreçlerinin nasıl işleyeceği, standartların nasıl kurulacağı gibi sorular; yeniden kullanım piyasasının önündeki en büyük engelleri oluşturuyor. Bunun yanı sıra döngüsellik, yalnızca teknik bir süreç değil, aynı zamanda bir lojistik ağıdır. Söküm, ayrıştırma, depolama, kalite kontrol ve yeniden satış gibi halkaların her biri; yeni bir pazar, yeni bir uzmanlık alanı ve yeni bir altyapı talep eder. Kurumsal raporlar bu nedenle, döngüsel ekonominin bir malzeme yönetimi olmaktan çok ekosistem yönetimi olduğunu vurgular.

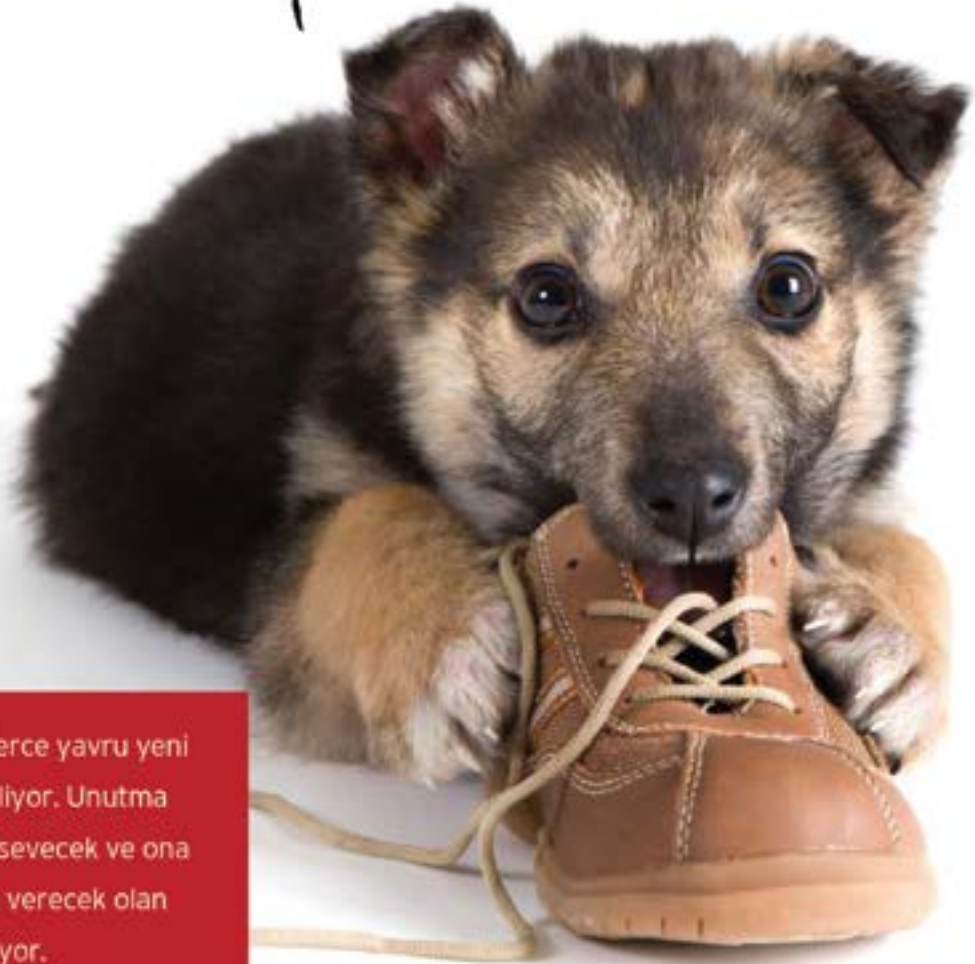
Türkiye açısından bakıldığında ise bu dönüşümün önemli bir fırsat alanı olduğu söylenebilir. Kentsel dönüşüm ve yenileme dinamiklerinin yüksek olduğu bir ülkede, yapı stoku sürekli yenilenmekte ve büyük bir

Türkiye açısından bakıldığında bu dönüşümün önemli bir fırsat alanı olduğu söylenebilir. Kentsel dönüşüm ve yenileme dinamiklerinin yüksek olduğu bir ülkede, yapı stoku sürekli yenilenmekte ve büyük bir malzeme akışı ortaya çıkmaktadır.

malzeme akışı ortaya çıkmaktadır. Bu akışın moloz olarak yönetilmesi, ekonomik değeri yüksek bir kaynağın kaybedilmesi anlamına gelir. Oysa seçici söküm kültürü, yeniden kullanım piyasası ve ikincil ham madde altyapısı ile desteklenen bir döngüsel yaklaşım; kentsel dönüşümü yalnızca yeni bina üretimi değil, aynı zamanda bir kaynak yönetimi programına dönüştürebilir. Avrupa Birliği'nin inşaat-yıkım atıkları konusunu döngüsel ekonomi politikalarının merkezine taşıması da bu nedenle önemlidir: Yapı sektörü, döngüsellik hedeflerinin en somut uygulanabileceği alanlardan biridir ve kamu politikaları burada kritik bir kaldıraç rolü oynar.

Döngüsel ekonomi, yapı sektöründe daha az zarar yaklaşımından farklı bir şey öneriyor: Sistemi baştan kurmayı. Bu sistemin merkezinde tasarım var. Çünkü yapıların, ömürleri boyunca kaç kez dönüştürülebileceği; hangi bileşenlerinin yeniden kullanılabilmesi; hangi malzemelerin değerini koruyabileceği; şantiyede değil, çizim masasında belirleniyor. Bugün döngüsel ekonomi, sektör için bir seçenek değil, giderek zorunlu bir dönüşüm haline geliyor. Bu dönüşümün başarısı ise şu basit sorunun yanıtına bağlı: Yapıyı yalnızca inşa etmeyi mi biliyoruz, yoksa onu gelecekte yeniden kullanmayı da tasarlıyor muyuz? ○

Bir ömür **Dost** olalım,
hep birlikte **OynaYalım**.

Bakım evlerindeki yüzlerce yavru yeni oyun arkadaşlarını bekliyor. Unutma içlerinden biri onu çok sevecek ve ona bir ömür sıcak bir yuva verecek olan can dostunu, seni bekliyor.

Haydi, onu daha fazla bekletme.

www.haytap.org

HAYTAP
HAYVAN HAKLARI
FEDERASYONU
Yaşam ellerinde.

2025'in Sürdürülebilir 5 Öncü Yapısı

Sürdürülebilirlik artık ek bir hedef değil; tasarımın ta kendisi. Çevreyi daha az kirleten değil, karbonu azaltırken mekânsal kaliteyi artıran; kentle ilişkisini güçlendirirken yaşam döngüsünü de planlayan yapılar, geleceğin mimarlık pratiğini bugünden tarif ediyor.

2025, sürdürülebilirliğin mimarlıkta bir etiket olmaktan çıkıp, tasarımın kurucu parametresi haline geldiği bir yıl oldu. Enerji tüketimi kadar yapının gömülü karbonu (embodied carbon), malzemenin yaşam döngüsü, sökülebilirlik, kullanıcı sağlığı ve sosyal etki; tek tek alt başlıklar olmaktan çıkarak aynı tasarım sisteminin içinde birleşti. Bu yeni dönemde yapıların başarısı, yalnızca sertifika ya da iyi niyet söylemiyle değil; ölçülebilir performans, çoğaltılabilir model ve gerçek dünya uygulanabilirliği üzerinden değerlendiriliyor.

Ekoyapı'nın "2025'in 5 Projesi" seçkisi tam olarak bu dönüşümün izini sürüyor. Bu bölümde yer alan yapılar, sürdürülebilirliği bir teknoloji gösterisine indirgemek yerine; mimari kurgudan strükture, detaydan kullanıcı deneyimine kadar tüm kararlara

nüfuz ettiriyor. Seçkimiz; kütleli ahşabın karbon denklemindeki rolünü görünür kılan yeni nesil iş yapılarından, kamusal ölçekte döngüsel tasarımın prototipine dönüşen Expo pavilyonlarına; toplumsal sürdürülebilirliği mekânsal organizasyonla kuran konut örneklerinden, iklim stratejisini tasarımın omurgasına yerleştiren yüksek performanslı yapılara uzanıyor.

Bu beş proje, 2025'in en kritik mimari mesajını netleştiriyor. Sürdürülebilirlik artık ek bir hedef değil; tasarımın ta kendisi. Çevreyi daha az kirleten değil, karbonu azaltırken mekânsal kaliteyi artıran; kentle ilişkisini güçlendirirken yaşam döngüsünü de planlayan yapılar, geleceğin mimarlık pratiğini bugünden tarif ediyor.

Yer: Sunnyvale, California, ABD

Mimari: MGA | Michael Green Architecture + SERA Architects

1265 Borregas (Google MT1)

1 265 Borregas, 2025'in sürdürülebilirlik gündemini en net biçimde temsil eden yapılardan biri. Google'ın kütleli ahşap ofis yaklaşımını pilot ölçekte değil, gerçek dünya ölçeğinde uygulayan proje; mimari formdan önce karbon denkleminde odaklanmasıyla öne çıkıyor. Taşıyıcı sistemde tercih edilen kütleli ahşap, yalnızca doğal bir malzeme estetiğinin ötesinde, beton ve çeliğin yüksek gömülü karbonuna karşı somut bir azaltım stratejisi olarak kurgulanıyor. Bu sayede yapı, hem şantiye sürecinde düşük atık ve hızlı montaj gibi kazanımlar sağlıyor, hem de strüktürü üzerinden karbon depolama potansiyelini mimarinin parçası haline getiriyor.

Yapıdaki sürdürülebilirlik yaklaşımı, enerji hedefleriyle sınırlı kalmayıp kullanıcı sağlığı ve iç mekân kalitesiyle birlikte düşünülüyor. Gün ışığını içeri taşıyan plan organizasyonu, biyofilik tasarım kararları ve esnek iş akışına uyumlanan mekânsal kurgu, yüksek performanslı yapı kavramını teknik ölçütlerin ötesine taşıyor. Projenin uluslararası etkisini güçlendiren ana unsur ise, çoğaltılabilir bir prototip olarak ele alınması. Yani tekil bir ikon değil, sürdürülebilir ofis tasarımında ölçeklenebilir bir model.

Bu yaklaşım, 2025 World Architecture Festival'de Sustainability Prize ile ödüllendirilirken, ENR tarafından da Global Best Projects - Green Project seçilerek doğrulanıyor. ○

Yer: Bermondsey, Londra, Birleşik Krallık
Mimari: Witherford Watson Mann Architects

Appleby Blue Sosyal Konutu

Appleby Blue Almshouse, 2025'te sürdürülebilirliğin yalnızca enerji, karbon ve teknoloji üzerinden değil; toplumsal süreklilik ve yaşam kalitesi üzerinden de okunması gerektiğini gösteren güçlü bir örnek. Proje, geleneksel "almshouse" tipolojisini çağdaş kent dokusu içinde yeniden yorumluyor; 65 yaş üstü kullanıcılar için tasarlanan konutları ortak mekânlar ve açık alan kurgusuyla bir araya getirerek, yalnızlığı azaltan ve komşuluğu güçlendiren bir yaşam modeli kuruyor.

Bu yapının sürdürülebilirliği bir gösteri değil, bilinçli bir mekânsal strateji. Galeri dolaşımı, avlu kurgusu, ortak bahçe ve topluluk mekânları; kullanıcının gündelik ritmini görünür kılıyor ve birlikte yaşam kültürünü destekliyor. Böylece sürdürülebi-

lirlik, teknik performansın yanında "wellbeing" ve sosyal etkiyle bütünleşiyor. Bugünün kentlerinde yaşlı bireyler çoğu zaman kent dışına itilmiş yaşam senaryolarına mahkûm edilirken, Appleby Blue yerinde yaşlanmayı destekliyor; kullanıcıyı kamusal hayattan koparmayan, aidiyet duygusunu artıran bir kentsel model öneriyor.

RIBA Stirling Prize 2025'in bu projeye verilmesi, yalnızca mimari niteliğin değil; sürdürülebilirliğin adalet, kapsayıcılık ve topluluk ekseninde yeniden tarif edilmesinin de ödüllendirilmesi anlamına geliyor. Appleby Blue, 2025'in sürdürülebilirlik anlayışını bir cümleyle özetliyor. İyi bir bina yalnızca düşük karbonlu değil, aynı zamanda daha iyi bir yaşam düzeni kurabilen binadır. ○

One Bridgeland Green

One Bridgeland Green, 2025'in en net sürdürülebilirlik trendlerinden birini temsil ediyor. Masif ahşabın yalnızca belirli coğrafyalarda uygulanan niş bir çözüm olmaktan çıkıp, büyük ölçekli ofis piyasasında da ana akım bir alternatife dönüşmesi. Proje, Houston gibi sıcak-nemli iklim koşullarında ahşap strüktürün performansını şantiye pratiğiyle birlikte ele alıyor; detay çözümleri ve prefabrikasyon yaklaşımıyla sürdürülebilirliği uygulanabilir bir sistem haline getiriyor.

Yapının temel katkısı iki düzlemde okunabilir. Birincisi gömülü karbonun azaltılması: Ahşap taşıyıcı sistem, beton ve çelik alternatife göre karbon emisyonunu düşürürken, ahşabın karbon depolama potansiyelini de yapının malzeme hafızasına ekliyor. İkincisi ise inşaat metodolojisi: prefabrik elemanların sahada hızlı montajla bir araya gelmesi, zaman ve maliyet avantajı sağlarken, aynı zamanda atık miktarını azaltıyor. Böylece sürdürülebilirlik, yalnızca çevresel değil, ekonomik sürdürülebilirlik üzerinden de güçleniyor.

One Bridgeland Green'in mimari değeri, ikonik bir form gösterisinden daha çok, gerçek bir prototip olmasında yatıyor. Bu yapı, ofis tasarımında sürdürülebilirliği bir prestij meselesinden çıkarıp, tekrarlanabilir bir piyasa modeline dönüştürüyor. 2025 seçkisi içinde bu projenin önemi de tam burada: sürdürülebilirlik artık yalnızca cesur örneklerle değil, çoğaltılabilir ve erişilebilir çözümlerle yaygınlaşıyor. ●

Yer: Cypress, Houston, Texas, ABD
Mimari: Kirksey Architecture + Lake|Flato

Holy Redeemer Church & Community Centre of Las Chumberas

Yer: La Laguna, Tenerife, İspanya
Mimari: Fernando Menis

Holy Redeemer Church & Community Centre, 2025'in sürdürülebilirlik yarışına farklı bir noktadan katılıyor. Bu projede amaç yalnızca enerji performansı değil, mimarlığın toplumsal iyileştirici kapasitesi. Kamusal yapı ve toplum merkezi işlevlerini bir araya getiren proje, kentsel dönüşümün hassas alanlarında mekânın sosyal rolünü güçlendirerek, sürdürülebilirliği kent sağlığı üzerinden ele alıyor.

Yapı, programatik olarak kapalı bir dini yapı olmaktan çok; mahalle ile temas kuran, gündelik yaşamı içine alan bir kamusal platform gibi çalışıyor. Mekânsal kurgu, farklı kullanıcı gruplarını bir araya getiren geçişli alanlar ve çok amaçlı mekânlar üzerinden şekilleniyor. Bu sayede yapı, yalnızca fiziksel olarak değil; sosyal ağları güçlendiren bir altyapı olarak sürdürülebilirlik üretmiş oluyor. Fernando Menis'in mimari dili ise materyal ve kütle üzerinden güçlü bir mekânsal karakter kurarken, aynı zamanda dayanıklılık ve uzun ömür fikrini de besliyor.

Projenin 2025 seçkinde yer almasının nedeni, WAF'te World Building of the Year ile ödüllendirilmiş olması. Bu ödül, yapının mimari niteliğini uluslararası ölçekte tescillen; sürdürülebilirliğin sosyal kapasite ve kamusal fayda ekseninde yeniden okunmasının da önemini ortaya koyuyor. Bu yapı, 2025'in en güçlü çıkarımlarından birini özetliyor. Sürdürülebilir mimarlık yalnızca doğaya değil, topluma da iyi gelmek zorunda. ○

Osaka-Kansai Expo 2025 Japan Pavilion

Yer: Osaka, Japonya
Mimari: NIKKEN SEKKEI

Osaka-Kansai Expo 2025 Japan Pavilion, sürdürülebilirliği yalnızca enerji tüketimi ya da yeşil teknolojiler üzerinden değil, malzemenin yaşam döngüsü üzerinden ele alıyor. Expo ölçeğinde geçici yapılar çoğu zaman yüksek atık ve karbon üretirken, Japan Pavilion bu yaklaşıma doğrudan itiraz ediyor. Tasarım, inşa süreci kadar sökülme ve yeniden kullanım senaryosunu da mimari kurgunun parçası haline getiriyor.

Pavyonun omurgası, ardışık ritimle dizilerek mekânı tanımlayan CLT paneller üzerinden kuruluyor. Bu sistem, ahşabın yenilenebilir doğasını görünür kılarken; modüler bileşenler sayesinde şantiye sürecinde daha hızlı montaj, daha düşük atık ve daha kontrollü üretim sağlıyor. Yapının halka formuna yaklaşan mekânsal organizasyonu, ziyaretçiye kesintisiz bir rota üzerinde yönlendirirken, iç-dış ilişkileri ve yarı açık geçişler ile iklim konforunu pasif yöntemlerle destekliyor.

Projenin sürdürülebilirlik değeri, bir vitrin bina olmaktan çok, döngüsel tasarımın gerçek bir prototipine dönüşmesinde yatıyor. Japan Pavilion, 2025'in sürdürülebilirlik yaklaşımını işaret ediyor. Artık konu yalnızca enerji azaltmak değil; inşa etmek kadar, sökmeyi ve yeniden kullanımı da tasarlamak. Expo gibi mega bir organizasyonda bu yaklaşımın sergilenmesi, kamusal ölçekte sürdürülebilirlik farkındalığını güçlendirirken, geleceğin mimarlık pratiğine de net bir referans sunuyor. ○

Mimarlar: Yalın Architectural Design
Alan: 13800 m²
Yıl: 2025
Fotoğraflar: Hacer Bozkurt, Egemen Karakaya

Tuğla İle Yazılan Hafıza **Manisa Kurtuluş Müzesi**

Müze, tamamı taşıyıcı tuğla tekniğiyle inşa edilmiş 14 bağımsız tuğla odadan (chamber) oluşuyor. Bu odalar, farklı tarihsel anları birbirini takip eden bir dizi deneyim olarak kurguluyor; ziyaretçi müze içinde ilerledikçe yakın tarihin farklı dönemeçlerini adım adım yaşıyor.

Manisa Kurtuluş Müzesi (MKM), 1918-1923 yılları arasında Manisa bölgesinde merkezi otoriteden bağımsız biçimde gelişen sivil halk hareketini aktaran bir hafıza mekânı olarak tasarlandı. Birinci Dünya Savaşı sonrasında işgale adım adım yaklaşan Manisa'nın yaşadıkları; işgal kuvvetlerinin geri çekilirken şehri yakıp yıkmaları, kurtuluş mücadelesi ve Cumhuriyet'in şehri yeniden kurma çabası, bu mekânsal kurgu içinde ziyaretçiye aktarılmaktadır. Tasarım, yangın sonrasında ayakta kalmayı başaran yığma taş ve tuğla taşıyıcı yapı izlerini, Manisa'nın kökleri antik dönemlere uzanan yerel tuğla geleneği ile birleştiriyor.

Proje, tamamı taşıyıcı tuğla tekniğiyle inşa edilmiş 14 bağımsız tuğla odadan (chamber) oluşuyor. Bu odalar, farklı tarihsel anları birbirini takip eden bir dizi deneyim olarak kurguluyor; ziyaretçi müze içinde ilerledikçe yakın tarihin farklı dönemlerini adım adım yaşıyor.

TUĞLA KEMERLER, TONOZLAR, KUBBELER VE ÇADIR BİÇİMLİ ÖRTÜLER, MEKÂNSAL GERİLİMLERİ ÇOĞALTAN KARŞITLIKLAR YARATILIR: KARANLIK-AYDINLIK, DAR-FERAH, ALÇAK-YÜKSEK GİBİ. HER ODANIN GEOMETRİSİ, KENDİNE ÖZGÜ DETAYLARLA ŞEKİLLENİYOR.

Mekân kurgusu: Okumaktan çok “hissetmek”

Bu ardışık mekân dizisi, her odanın kendine özgü atmosferini öne çıkararak belirli tarihsel kırılmaları görünür kılıyor. Tuğla kemerler, tonozlar, kubbeler ve çadır biçimli örtüler, mekânsal gerilimleri çoğaltan karşıtlıklar yaratıyor: karanlık-aydınlık, dar-ferah, alçak-yüksek gibi. Her odanın geometrisi, kendine özgü detaylarla şekilleniyor. Böylece ziyaretçiler, döneme ilişkin olayları yalnızca metinler üzerinden değil; bedensel olarak hissederek, mekânın taşıdığı duygusal yüklerle birlikte algılıyor.

Tuğlanın ritmi görünür oluyor

İnşa sürecinde ilk olarak odalar için beton bir temel oluşturuldu. Sonrasında iki farklı boyutta tuğla kullanılarak yükselen duvarlar için ahşap kalıplar hazırlandı. Son aşamada taşıyıcı tuğla duvarlar bu kalıpların üzerine örüldü. Tonoz, kubbe veya çadır biçimli odalarda, kalıplar söküldüğünde iç yüzeylerdeki tuğla örgüsünün ritmi ilk kez bütünüyle ortaya çıktı; bu durum, yapım sürecinin kendisine beklenmedik ve etkileyici bir karakter kazandırdı.

Müze yerin altında, park yerin üstünde

Müze kurgusu, üç kollu bir rampayla inilen yarı-gömülü bir anlatı mekânı olarak düşünülmüş. Ana giriş holü belirsiz sınırları olan, yarı eliptik bir formda tasarlanmış. Bu mekânda beton tonoz döşemeler ve tuğla kemerler hâkim; mekânın

atmosferi “balina karnını andıran” bir iç boşluk hissi yaratıyor. Giriş holü, farklı bölümlere bağlanan büyük bir lobi olarak çalışıyor.

Buradan başlayarak Manisa’nın I. Dünya Savaşı bağlamından kentin yanmasına ve ardından yeniden kurulmasına uzanan süreç; yoğunlukları farklılaşan 9 ayrı anlatı odası üzerinden aktarılıyor. Müze, bilgi odaklı mekânlardan duyuşal düzeyi yüksek mekânlara, yer yer yerleştirme karakteri taşıyan anlatılara uzanan geniş bir mekânsal araç repertuarı kullanıyor.

Anlatının üzerindeki gündelik hayat

Yapının üst kotu, bütününü taşıyıcı tuğladan oluşan bir kurgu ile kamusal park alanı olarak tasarlanmış. Park içinde dolaşan kentliler, altlarındaki güçlü tarihsel anlatının ağırlığının farkında olmayabilir. Ancak müze mekânları park yüzeyinde tepelikler, yükseltiler ve engeller olarak belirlemekte; bu durum parkı, kendi iç bölümlenmelerine sahip bir bahçeye dönüştürüyor.

MKM’nin temel amacı, Manisa’nın çok yakın geçmişte yaşadığı büyük travmayı ve yeniden ayağa kalkış hikâyesini her yaşta ziyaretçiye aktarmak olmuş. Müze, geçmiş-bugün-gelecek arasında bağ kurmayı hedefleyen, çok katmanlı ve yarı-arkaik bir mimari müdahale olarak tanımlanabilir. ○

Proje Adı: Cabin in Woods
Mimarlık Ofisi: Ediz Demirel Works
Yer: Kozak Yaylası, Bergama / İzmir
Yıl: 2025
Alan: 54 m²
Fotoğraflar: Egemen Karakaya

Doğayla Bütünleşen Özgün Bir Mimari Kimlik

Cabin in Woods, küçük ölçeğine rağmen, bağlamla kurduğu güçlü ilişki, yalın mekânsal organizasyonu ve yapım tekniğine dayalı kavramsal yaklaşımıyla güncel “kabin mimarlığı” tartışmalarına Türkiye’den nitelikli bir katkı sunuyor.

Kozak Yaylası'nda, yerleşim alanlarından uzak, eski bir bağ terası üzerinde konumlanan Cabin in Woods, kısa süreli konaklama amacıyla tasarlanmış küçük ölçekli bir dağ evi projesi olarak dikkat çekiyor. Ediz Demirel Works imzasını taşıyan yapı, mevcut kuru taş teras duvarlarından birinin üzerine yerleşerek peyzaja minimum müdahalede bulunmayı hedefliyor. Bununla birlikte, çelik taşıyıcı sistemi ve metal kabuğuyla doğal çevresinden bilinçli biçimde ayrılan bir mimari tavrı sergiliyor.

Topografyayla Kurulan Diyalog

Yapının temel tasarım fikri, topoğrafya ile doğrudan ilişki kuran gömülü bir merkez mekân etrafında şekilleniyor. Arazinin içine yerleştirilen ve çağdaş bir "sohbet çukuru" olarak kurgulanan bu çekirdek, kullanıcıları ateş etrafında bir araya gelmeye, mekânı farklı perspektiflerden deneyimlemeye davet ediyor. Islak hacimler ve servis alanları

bu merkeze eklemlenirken, metal kabuk içinde oluşturulan asma kat; uyku ve çalışma alanlarını tanımlıyor.

Bu yarı gömülü kurgu, yapının zeminle güçlü bir bağ kurmasını sağlarken, kullanıcıya araziyle doğrudan temas hissi sunuyor.

Kabuk ve Manzara İlişkisi

Çelik kabuk üzerinde oluşturulan yatay yarık, çevredeki peyzajı çerçeveleyerek panoramik bir bakış sunuyor. Cephede dışarı doğru taşan açıklıklar ise “göz” benzeri çıkmalar oluşturarak iç mekân ile dış çevre arasında heykelsi bir ara yüz yaratıyor. Bu açıklıklar sayesinde yapı, bulunduğu doğal ortamla sürekli görsel temas hâlinde kalıyor.

Yapım Tekniği ve Malzeme Kurgusu

Yapının temeli, mevcut kuru taş

CABIN IN WOODS

EDİZ DEMİREL WORKS

siyle peyzajdan bilinçli olarak ayrışıyor. Bu karşıtlık; yerel ile yabancı, geleneksel ile çağdaş, ağır ile hafif, kalıcı ile geçici arasındaki gerilimi mimari dile dönüştürüyor.

Yapı, malzeme, üretim yöntemi ve mekânsal kurgu üzerinden kurduğu bu ikili yapı sayesinde, doğayla bütünleşen ancak ona tamamen teslim olmayan özgün bir mimari kimlik ortaya koyuyor.

Cabin in Woods, küçük ölçeğine rağmen, bağlamla kurduğu güçlü ilişki, yalın mekânsal organizasyonu ve yapım tekniğine dayalı kavramsal yaklaşımıyla güncel “kabin mimarlığı” tartışmalarına Türkiye’den nitelikli bir katkı sunuyor. Proje, doğa içinde konaklama deneyimini romantize etmek yerine; araziyle kurulan doğrudan ilişkiyi, strüktürel dürüstlük ve çağdaş üretim yöntemleriyle yeniden yorumlayan bir mimari tavır ortaya koyuyor. ○

teraz duvarının güçlendirilmesiyle oluşturulmuş. Bu düzensiz taş dokunun içine yerinde dökülen beton temel, araziyle yapısal süreklilik kuruyor. Çelik taşıyıcı sistem ve Corten çelik cephe panelleri ise atölyede prefabrik olarak üretilmiş ve sahada yalnızca montajları gerçekleştirilmiş.

Bu üretim yöntemi sayesinde hem arazi üzerindeki inşaat süreci minimize edilmiş hem de yapının doğal çevreye verdiği etki sınırlandırılmış.

Karşıtlıklar Üzerinden Kurulan Mimari Kimlik

Cabin in Woods’un mimari karakteri, iki farklı tektonik yaklaşımın bilinçli karşıtlığı üzerinden şekilleniyor. Zemine gömülü, taş ve beton temelli alt yapı; topografyanın devamı gibi davranırken, üzerinde yükselen çelik ve Corten kabuk, formu ve malzeme-

Tarihi Bağlamda Yeşil Bir Yapı

Tarihi doku, yenilikçi cephe teknolojileri ve düşük karbon stratejilerinin buluştuğu çağdaş bir ofis yapısı

Birmingham'ın merkezinde yer alan Three Chamberlain Square, FeildenCleggBradley Studios imzasıyla hayata geçirilen ve kentin mimari mirasıyla çağdaş sürdürülebilirlik anlayışını buluşturan nitelikli bir ofis yapısı olarak öne çıkıyor. Federated Hermes MEPC için tasarlanan 10 katlı, 17.500 metrekaarelik yapı, Paradise kentsel dönüşüm projesinin önemli bileşenlerinden biri olarak konumlanıyor. Yapı, Birmingham Belediye Binası'nın klasik mimarisiyle kurduğu görsel diyalog sayesinde, tarihi bağlamı çağdaş bir yorumla yeniden üretmeyi başarıyor.

Mimari Yaklaşım ve Yapısal Sistem

Three Chamberlain Square'in taşıyıcı sistemi betonarme olarak tasarlanmış. İlk bakışta sürdürülebilirlik hedefleriyle çelişkili gibi görünen bu tercih, yapının detaylı mühendislik çalışmalarıyla düşük karbonlu bir yapıya dönüşmesini sağlamış. 7,5 metrelik sıkı strüktürel ızgara sayesinde ince kesitli döşemeler kullanıldı ve malzeme miktarı minimize edildi.

Betonarme sistemin sağladığı termal kütle, iç mekân sıcaklıklarının dengelenmesine katkı sağlarken, yangın güvenliği açısından da önemli avantajlar sundu. Ayrıca bodrum katın doğal kaya zemin üzerine oturtulması sayesinde kazık temelden kaçınılarak ek karbon salımı azaltıldı.

Cephe Tasarımı ve Terakota Kimliği

Yapının en dikkat çekici unsurlarından biri, 8.000'den fazla pişmiş toprak panel ve yaklaşık 3.000 pencerenin oluşturduğu karakteristik cephe tasarımıdır. Kırmızı renkli, yivli terakota elemanlar, çevredeki tarihi yapıların detaylarını çağdaş bir dille yeniden yorumluyor.

Mansard formundaki "taç" bölümü ve kemerli geçitler, binanın silüetini güçlendirirken kamusal mekânla kurduğu ilişkiyi pekiştiriyor. Cephede kullanılan ogee formu kanatlar, hem estetik hem de güneş kontrolü açısından önemli bir rol üstleniyor.

Üniteleştirilmiş cephe sistemi, İspanyol üretici Inasus tarafından geliştirildi. İtalya'da üretilen terakota elemanlar ile entegre çalışan bu sistem, montaj sürecini hızlandırırken kalite kontrolünü de artırdı.

THREE CHAMBERLAIN SQUARE, YALNIZCA YÜKSEK PERFORMANSLI BİR OFİS BİNASI DEĞİL, AYNI ZAMANDA KENTLE KURDUĞU İLİŞKİ, MİMARİ DİLİ VE ÇEVRESEL DUYARLILIĞIYLA ÖRNEK BİR DÖNÜŞÜM PROJESİ NİTELİĞİ TAŞIYOR.

Camlama Stratejisi ve Enerji Performansı

Cundall danışmanlığında geliştirilen enerji stratejisi doğrultusunda, cephedeki cam oranı yüzde 40 ile sınırlandırılmış. Bu oran, güneş kazançlarını azaltırken gün ışığından maksimum fayda sağlamayı hedefliyor. Tasarım sürecinde çift ve üçlü cam seçenekleri karbon ayak izi açısından detaylı biçimde analiz edilmiş.

Doğal Havalandırma ve İç Mekân Konforu

Yapı, tamamen mekanik iklimlendirmeyle dayanmayan hibrit bir sistemle çalışıyor. Cephe boyunca yerleştirilen 250'den fazla açılabilir pencere, mevsimsel doğal havalandırmayı mümkün kılıyor. NABERS

UK beş yıldızlı performans hedefi doğrultusunda, binanın belirli dönemlerde doğal havalandırmayla çalışması teşvik ediliyor. Özellikle ilkbahar ve sonbahar aylarında çapraz havalandırma ile enerji tüketimi azaltılıyor. Bu sistem, kullanıcı konforunu artırırken işletme maliyetlerinin düşürülmesine de katkı sağlıyor.

Karbon Stratejisi ve Sürdürülebilirlik Performansı

Projede kullanılan malzeme seçimleri, enerji sistemleri ve yapı teknikleri, bütüncül bir karbon yönetimi stratejisiyle ele alındı. Yapı, 449 kgCO₂e/m² değeriyle LETI B bandına ulaşarak İngiltere'deki iyi uygulama örnekleri arasında yer aldı. BREEAM Outstanding sertifikası, projenin çevresel performansının uluslararası ölçekte tescillendiğini gösteriyor. Geri dönüştürülmüş içerikli ürünler, düşük emisyonlu boyalar ve uzun ömürlü sistemler bu başarının temel unsurlarını oluşturuyor.

Kentle Bütünleşen Bir Sürdürülebilirlik Modeli

Three Chamberlain Square, yalnızca yüksek performanslı bir ofis binası değil, aynı zamanda kentle kurduğu ilişki, mimari dili ve çevresel duyarlılığıyla örnek bir dönüşüm projesi niteliği taşıyor. FeildenCleggBradley Studios'un bu çalışması, tarihi bağlamla çağdaş teknolojiyi buluşturarak sürdürülebilir mimarlığın estetikten ödün vermeden mümkün olabileceğini ortaya koyuyor. Proje, geleceğin ofis yapıları için önemli bir referans noktası oluşturuyor. ○

Maksimum konfor. Her zaman

AKILLI TERMOSTAT Smarter WITH Netatmo

Home + Control Uygulaması, sesli asistanlarla uyumluluk ve Netatmo akıllı radyatör vanaları sayesinde nerede olursanız olun evinizin sıcaklığını akıllı bir şekilde kontrol edin ve yönetin.

Sosyal medya hesaplarımıza QR kodu taratarak ulaşabilirsiniz

bticino

VELUX®

Modern çözümlerle konforlu ve sağlıklı bir günlük yaşam

Çatıda az birleşim detayı ve su sızdırmazlık

Aydınlık odalar, mülk değeri artışı ve hızlı satış/kiralama

Uzun ömürlü ve garantili ürünler